

STORTINGET

Innst. 14 S

(2022–2023)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen
om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023,
kapitler under Barne- og familiedepartementet,
Kultur- og likestillingsdepartementet og
Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Prop. 1 S (2022–2023)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak	2
2.1	Innledning	2
2.2	Komiteens merknader.....	4
3.	Rammeområde 2 Familie og forbruker	5
3.1	Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Barne- og familiedepartementet.....	5
3.1.1	Sammendrag.....	5
3.1.2	Komiteen merknader.....	5
3.2	Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 2.....	5
3.3	Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 2.....	9
3.4	Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2	9
3.4.1	Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	9
3.4.2	Hovedprioriteringer fra Høyre.....	10
3.4.3	Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet.....	11
3.4.4	Hovedprioriteringer fra Sosialistisk Venstreparti	12
3.4.5	Hovedprioriteringer fra Venstre.....	14
3.5	Kap. 800 Barne- og familiedepartementet	16
3.5.1	Post 1 Driftsutgifter	16
3.5.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	17
3.5.3	Post 50 Norges forskningsråd	17
3.6	Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep	17
3.6.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan benyttes under post 70 og kap. 846 post 62</i>	17
3.6.2	Post 61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	17
3.6.3	Post 70 Tilskudd til voldsforbyggende tiltak mv., <i>kan benyttes under post 21, post 61 og kap. 858 post 1</i>	17
3.6.4	Post 73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, <i>kan overføres</i>	18
3.7	Kap. 841 Samliv og konfliktløsning	19
3.7.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	19
3.7.2	Post 22 Opplæring, forskning, utvikling mv.....	19
3.7.3	Post 23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	19
3.7.4	Post 71 Bidragsforskudd.....	19
3.8	Kap. 3841 Samliv og konfliktløsning.....	19
3.8.1	Post 1 Gebyrinntekter for fastsetting av bidrag	19
3.8.2	Post 70 Refusjon fra bidragspliktige.....	19
3.9	Kap. 842 Familievern.....	19
3.9.1	Post 1 Driftsutgifter, <i>kan benyttes under post 70</i>	19
3.9.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	19
3.9.3	Post 70 Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan benyttes under post 1</i>	20
3.10	Kap. 3842 Familievern	20
3.10.1	Post 1 Diverse inntekter	20
3.11	Kap. 843 Adopsjonsstøtte.....	20
3.11.1	Post 70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	20
3.11.2	Post 71 (Ny) Etteradopsjonstiltak.....	20
3.12	Kap. 844 Kontantstøtte	20
3.12.1	Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	20
3.13	Kap. 845 Barnetrygd	21
3.13.1	Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	21
3.14	Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak	22

	Side	
3.14.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan benyttes under post 61, post 62 og post 71</i>	22
3.14.2	Post 60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	22
3.14.3	Post 61 Tilskudd til å inkludere barn og unge, <i>kan benyttes under post 71</i>	23
3.14.4	Post 62 Utvikling i kommunene	24
3.14.5	Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	24
3.14.6	Post 71 Utviklings- og opplysningsarbeid m.m., <i>kan benyttes under post 21</i>	25
3.14.7	Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	25
3.15	Kap. 847 EUs ungdomsprogram	25
3.15.1	Post 1 Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	25
3.16	Kap. 3847 EUs ungdomsprogram	25
3.16.1	Post 1 Tilskudd fra Europakommisjonen	25
3.17	Kap. 848 Barneombudet	26
3.17.1	Post 1 Driftsutgifter	26
3.18	Kap. 853 Barneverns- og helsenemndene	26
3.18.1	Post 1 Driftsutgifter	26
3.19	Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	26
3.19.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	26
3.19.2	Post 22 Barnesakkyndig kommisjon	26
3.19.3	Post 23 Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan benyttes under post 72</i>	26
3.19.4	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	26
3.19.5	Post 61 Utvikling i kommunene	26
3.19.6	Post 62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan benyttes under post 23</i>	27
3.19.7	Post 71 Utviklings- og opplysningsarbeid mv.	27
3.19.8	Post 72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan benyttes under post 23</i>	27
3.20	Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet	27
3.20.1	Post 1 Driftsutgifter, <i>kan benyttes under post 22</i>	27
3.20.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	28
3.20.3	Post 22 Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan benyttes under post 1</i>	28
3.21	Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet	29
3.21.1	Post 1 Diverse inntekter	29
3.21.2	Post 2 Barnetrygd	29
3.21.3	Post 60 Kommunale eiendeler	29
3.22	Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	29
3.22.1	Post 1 Driftsutgifter	29
3.23	Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	29
3.23.1	Post 4 Refusjon av ODA-godkjente inntekter	29
3.24	Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten	29
3.24.1	Post 1 Driftsutgifter	29
3.24.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	29
3.25	Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i barne-, ungdoms- og familieetaten	30
3.25.1	Post 1 Diverse inntekter	30
3.26	Kap. 860 Forbrukerrådet	30
3.26.1	Post 50 Basisbevilgning	30
3.26.2	Post 51 Markedsportaler	30
3.27	Kap. 862 Stiftelsen Miljømerking i Norge	30
3.27.1	Post 70 Driftstilskudd	30
3.28	Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak	31
3.28.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan benyttes under post 50</i>	31

3.28.2	Post 50 Forskning og undervisning, <i>kan benyttes under post 21</i>	31
3.28.3	Post 70 Tilskudd, <i>kan benyttes under post 21</i>	31
3.28.4	Post 79 Rammeprogrammet til EU om forbrukerpolitikk.....	31
3.29	Kap. 868 Forbrukertilsynet.....	31
3.29.1	Post 1 Driftsutgifter	31
3.30	Kap. 3868 Forbrukertilsynet	31
3.30.1	Post 2 Tilskudd.....	31
3.31	Kap. 2530 Foreldrepenger	32
3.31.1	Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	32
3.31.2	Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	32
3.31.3	Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	32
3.31.4	Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon	32
3.32	Kap. 880 Den norske kirke	32
3.32.1	Post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke	32
3.32.2	Post 71 Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet.....	33
3.33	Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.....	33
3.33.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	33
3.33.2	Post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	33
3.33.3	Post 77 Nasjonaljubileet 2030	33
3.33.4	Post 78 Ymse faste tiltak.....	34
3.34	Kap. 882 Kirkebygg og gravplasser	34
3.34.1	Post 60 Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i>	34
3.34.2	Post 61 Tilskudd til fredete og verneverdige kirkebygg, <i>kan overføres</i>	34
3.34.3	Post 70 Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	34
3.35	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2.....	35
4.	Rammeområde 3 – Kultur og likestilling mv.....	38
4.1	Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kultur- og likestillingsdepartementet	38
4.1.1	Sammendrag.....	38
4.1.2	Komiteens merknader.....	38
4.2	Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Klima- og miljødepartementet vedrørende programkategorien kulturminner og kulturmiljø.....	38
4.2.1	Sammendrag.....	38
4.2.2	Komiteens merknader.....	38
4.3	Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3.....	38
4.4	Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 3.....	43
4.5	Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3	43
4.5.1	Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	43
4.5.2	Hovedprioriteringer fra Høyre.....	45
4.5.3	Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet.....	46
4.5.4	Hovedprioriteringer fra Sosialistisk Venstreparti	46
4.5.5	Hovedprioriteringer fra Venstre.....	47
4.6	Kap. 300 Kultur- og likestillingsdepartementet	49
4.6.1	Post 1 Driftsutgifter	49
4.6.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	50
4.6.3	Post 78 Tilskudd til priser og konkurranser m.m.....	50
4.6.4	Post 79 Til disposisjon	50
4.7	Kap. 3300 Kultur- og likestillingsdepartementet	50
4.7.1	Post 1 Ymse inntekter.....	50
4.8	Kap. 315 Frivillighetsformål	50
4.8.1	Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	50
4.8.2	Post 60 Tilskudd til frivilligsentraler.....	50

	Side
4.8.3	Post 61 Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser 51
4.8.4	Post 70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner 52
4.8.5	Post 73 Tilskudd til studieforbund m.m. 52
4.8.6	Post 75 Herreløs arv til frivillige organisasjoner..... 52
4.8.7	Post 78 Frivillighetstiltak..... 52
4.8.8	Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg..... 54
4.8.9	Post 86 Idrettstiltak..... 54
4.9	Kap. 320 Norsk kulturråd 55
4.9.1	Post 1 Driftsutgifter 55
4.9.2	Post 51 Fond for lyd og bilde..... 56
4.9.3	Post 55 Norsk kulturfond 56
4.9.4	Post 71 Statsstipend 56
4.9.5	Post 72 Kunstnerstipend m.m. <i>kan overføres</i> 56
4.9.6	Post 73 Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i> 57
4.9.7	Post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m..... 57
4.9.8	Post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m..... 58
4.9.9	Post 76 (Ny) Internasjonalisering og eksport 59
4.9.10	Post 77 (Ny) Etablerte scenekunstkompanier 59
4.10	Kap. 3320 Norsk kulturråd..... 60
4.10.1	Post 1 Ymse inntekter..... 60
4.11	Kap. 322 Bygg og offentlige rom 60
4.11.1	Post 1 Driftsutgifter 60
4.11.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 60
4.11.3	Post 50 Kunst i offentlige rom 60
4.11.4	Post 70 Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> 61
4.12	Kap. 3322 Bygg og offentlige rom..... 61
4.12.1	Post 1 Ymse inntekter..... 61
4.12.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 61
4.13	Kap. 323 Musikk og scenekunst..... 61
4.13.1	Post 1 Driftsutgifter 62
4.13.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 62
4.13.3	Post 22 Forsvarets musikk..... 62
4.13.4	Post 60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge..... 62
4.13.5	Post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner 62
4.14	Kap. 3323 Musikk og scenekunst 64
4.14.1	Post 1 Ymse inntekter..... 64
4.14.2	Post 2 Billett- og salgsinntekter m.m. 64
4.15	Kap. 325 Allmenne kulturformål 64
4.15.1	Post 1 Driftsutgifter 64
4.15.2	Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 64
4.15.3	Post 52 Norges forskningsråd 64
4.15.4	Post 71 Kultur som næring..... 65
4.15.5	Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene 65
4.15.6	Post 73 Bodø – Europeisk kulturhovedstad 2024 65
4.15.7	Post 75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i> 65
4.15.8	Post 78 Barne- og ungdomstiltak 66
4.15.9	Post 82 Nobels Fredssenter..... 66
4.15.10	Post 86 Talentutvikling 66
4.16	Kap. 3325 Allmenne kulturformål..... 66
4.16.1	Post 1 Ymse inntekter..... 66

	Side
4.17	Kap. 326 Språk- og bibliotekformål 66
4.17.1	Post 1 Driftsutgifter 66
4.17.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 66
4.17.3	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 66
4.17.4	Post 73 Språktiltak..... 67
4.17.5	Post 74 Det Norske Samlaget 67
4.17.6	Post 75 Tilskudd til ordboksarbeid 67
4.17.7	Post 80 Bibliotek- og litteraturtiltak 67
4.18	Kap. 326 Språk- og bibliotekformål..... 67
4.18.1	Post 1 Ymse inntekter..... 67
4.18.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 67
4.19	Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeid mv. 68
4.19.1	Post 1 Driftsutgifter 68
4.19.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter 68
4.19.3	Post 70 Utenlandske krigsgraver i Norge..... 68
4.19.4	Post 71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre..... 68
4.20	Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv. 68
4.20.1	Post 1 Ymse inntekter..... 68
4.20.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 68
4.21	Kap. 328 Museer m.m. 68
4.21.1	Post 70 Det nasjonale museumsnettverket..... 68
4.21.2	Post 78 Andre museums- og kulturverntiltak..... 70
4.22	Kap. 329 Arkivformål 71
4.22.1	Post 1 Driftsutgifter 71
4.22.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 71
4.22.3	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 71
4.22.4	Post 78 Arkivtiltak 72
4.23	Kap. 329 Arkivformål..... 72
4.23.1	Post 1 Ymse inntekter..... 72
4.23.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 72
4.24	Kap. 334 Film- og dataspillformål..... 72
4.24.1	Post 1 Driftsutgifter 72
4.24.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 72
4.24.3	Post 50 Filmfondet 73
4.24.4	Post 72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i> 73
4.24.5	Post 73 Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i> 74
4.24.6	Post 75 Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i> 74
4.24.7	Post 78 Film- og dataspilltiltak..... 74
4.25	Kap. 334 Film- og dataspillformål..... 74
4.25.1	Post 1 Ymse inntekter..... 74
4.25.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 74
4.26	Kap. 335 Medieformål..... 74
4.26.1	Post 1 Driftsutgifter 74
4.26.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter 74
4.26.3	Post 70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting..... 75
4.26.4	Post 71 Mediestøtte..... 75
4.26.5	Post 73 Medietiltak 75
4.26.6	Post 74 Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i> 75
4.26.7	Post 79 Norsk rikskringkasting AS – NRK 76
4.27	Kap. 335 Medieformål 76
4.27.1	Post 2 Inntekter ved oppdrag 76

	Side
4.28	Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk..... 76
4.28.1	Post 70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk..... 76
4.28.2	Post 71 Vederlagsordninger, <i>kan overføres</i> 76
4.29	Kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser..... 76
4.29.1	Post 1 Driftsutgifter..... 76
4.29.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 76
4.30	Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser..... 77
4.30.1	Post 2 Gebyr – lotterier..... 77
4.30.2	Post 4 Gebyr – stiftelser..... 77
4.30.3	Post 7 Inntekter ved oppdrag..... 77
4.30.4	Post 8 (Ny) Inntekter fra spillisens..... 77
4.31	Kap. 350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda..... 77
4.31.1	Post 1 Driftsutgifter..... 77
4.32	Kap. 351 Likestilling..... 77
4.32.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter..... 77
4.32.2	Post 70 Tilskudd til likestilling..... 78
4.32.3	Post 72 Kjønn- og seksualitetsmangfold..... 78
4.32.4	Post 73 Likestillingsentre..... 78
4.33	Kap. 353 Likestillings- og diskrimineringsombudet..... 78
4.33.1	Post 50 Basisbevilgning..... 78
4.34	Kap. 1429 Riksantikvaren..... 78
4.34.1	Post 1 Driftsutgifter..... 78
4.34.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter..... 79
4.34.3	Post 22 Flerårige prosjekt kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i> 79
4.34.4	Post 60 Kulturminnearbeid i kommunene..... 79
4.34.5	Post 70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> .. 79
4.34.6	Post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i> 79
4.34.7	Post 72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i> 80
4.34.8	Post 73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i> ... 80
4.34.9	Post 74 Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i> 80
4.34.10	Post 75 Tilskudd til fartøyvernssenter, <i>kan overføres</i> 80
4.34.11	Post 77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i> 81
4.34.12	Post 79 Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i> 81
4.35	Kap. 4429 Riksantikvaren..... 82
4.35.1	Post 2 Refusjoner og ymse inntekter..... 82
4.35.2	Post 9 Internasjonale oppdrag..... 82
4.36	Kap. 1432 Norsk kulturminnefond..... 82
4.36.1	Post 50 Til disposisjon for kulturminnetiltak..... 82
4.37	Sammenlignende oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 3 82
5.	Andre saker 89
5.1	Mediepolitiske styringssignal 2023–2026 og kommersiell allmennkringkasting..... 89
5.1.1	Sammendrag..... 89
5.1.2	Komiteens merknader..... 89
5.1.2.1	Innledning..... 89
5.1.2.2	Styringssignaler for årene 2024–2026 for de direkte mediestøtteordningene..... 90
5.1.2.3	Styringssignaler for årene 2024–2026 for NRK..... 91
5.1.2.4	Kommersiell allmennkringkasting..... 91
5.1.2.5	Avvikling av fritak for elektroniske nyhetstjenester i merverdiavgiftsloven..... 92
5.2	Pengespill..... 93
5.2.1	Komiteens merknader..... 93

	Side
5.3 Gaveforsterkningsordningen	94
5.3.1 Komiteens merknader	94
5.4 Endringer i arbeidsmiljøloven og følger for kultursektoren	95
5.4.1 Komiteens merknader	95
5.5 Nedsatt funksjonsevne	95
5.5.1 Komiteens merknader	95
6. Forslag fra mindretall.....	96
7. Komiteens tilråding.....	97

STORTINGET

Innst. 14 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2022–2023)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Ragnhild Male Hartviksen og Marte Eide Klovning, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Hammer Hovda, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om behandlingen av statsbudsjettet.

Komiteen viser til at regjeringen la frem Prop. 1 S (2022–2023) 6. oktober 2022. Regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet inngikk 29. november 2022 forlik med Sosialistisk Venstreparti om statsbudsjettet for 2023. Komiteen viser videre til Stortingets behandling av finansinnstillingen, Innst. 2 S (2022–2023) 25. november 2022, med vedtak 1. desember 2022, der netto rammebeløp for hvert enkelt rammeområde ble vedtatt.

Komiteen behandler i denne innstillingen regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 under ramme-

områdene 2 Familie, forbruker, kirke og trossamfunn og 3 Kultur og likestilling mv. etter inndelingen i rammeområder, herunder kapitler og romertallsvedtak, som ble vedtatt av Stortinget 13. oktober 2022, jf. Innst. 1 S (2022–2023).

Komiteen fremmer på denne bakgrunn forslag til bevilgninger under de rammeområdene som er tildelt familie- og kulturkomiteen.

Komiteen viser til at i samsvar med Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd skal bare forslag til bevilgningsvedtak som summerer seg til rammen for rammeområdene 2 og 3, og som er vedtatt ved behandlingen av Innst. 2 S (2022–2023), tas opp til votering i Stortinget ved behandlingen av denne innstillingen.

Komiteen viser til at forslaget til disponering av rammeområdene 2 og 3 fra komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er ført opp under komiteens tilråding i punkt 7 i innstillingen. Forslaget er i samsvar med vedtatt netto utgiftsramme.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket mellom de tre partiene, der det er foreslått betydelige satsinger på velferd, omfordeling og sosial rettferdighet for å gi folk mer trygghet i en krevende tid. Det gjøres viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO for andreklassinger, forbedringer på tannhelseområdet og prisjustering av barnetrygden, som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd. Grupper som opplever en særskilt krevende situasjon, får mer, som enslige forsørgere, minstepensjonister, uføre, mottakere av arbeidsavklaringspenger og studenter. Inntektsgruppene

med inntekt under 750 000 kroner får også skatteutt sammenlignet med 2022.

Flertallet understreker at budsjettet fortsatt er trygt og ansvarlig, uten økt oljepongebruk, noe som er viktig for å dempe de økende prisene som rammer folk og bedrifter. Økt satsing på grønn industri, endringer av klimarelaterte avgifter og en rekke andre klimatiltak vil bidra til at Norge kutter utslipp frem mot 2030.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett hvor man prioriterer folks privatøkonomi, jobber, lokalsamfunn, trygghet og klima. Budsjettet sørger for at de som trenger litt ekstra hjelp, får det. Kommunene sikres mulighet til å bygge flere heldøgns omsorgsplasser både til utviklingshemmede og eldre. Barnehageprisene settes ned for dem med lave inntekter. Budsjettet gir et løft for enkeltmennesker og familier, og en familie på to voksne med moderat inntekt og to barn får 8 000 kroner mer i året å rutte med.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at dette medlem ikke fremmer forslag innenfor den vedtatte rammen, da budsjettopplegget fra Fremskrittspartiet til disponering av rammeområdene 2 og 3 avviker fra det vedtatte nettobeløpet, se tabellene med sammenlignende oversikt over forslag til bevilgninger under rammeområdene.

Dette medlem viser til at Norge og Europa er i en spesiell situasjon preget av Russlands angrep på Ukraina og en ekstrem prisstigning på energi og mat, men også på mange andre varer. Dette preger Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett for det kommende året. Gjennom hele energikrisen har Fremskrittspartiet kjempet for å redusere utgiftene til folk og bedrifter. Ved å fjerne skatter og avgifter ønsker Fremskrittspartiet å være en garantist for enkeltmenneskets selvstendighet og trygghet. Både drivstoffpriser, strømpriser, matpriser og renten har økt dramatisk. Dette medlem vil la folk og bedrifter få beholde mer av sine egne penger i stedet for at en allerede rik stat skal bli enda rikere.

Dette medlem vil prioritere det viktigste først. Dette medlem vil redusere skatter og avgifter, slik at folk og bedrifter sitter igjen med mer av egen lønn og bedriftene går med overskudd. Dette medlem mener ingen skal betale mer enn 50 øre/kWt for strøm, og vil fjerne avgiftene på drivstoff og halvere momsen på mat.

*Tabell 2.1 Barne- og familiedepartementet
Oversikt over anmodningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer*

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (Ja/Nei)
2021–2022	244	Rapport om midlertidig lov om tilpasninger i regelverket for barnevernet og fylkesnemnda	Ja
2021–2022	404	Offentleg plikt til å tilby tverrfagleg helsekartlegging	Nei
2021–2022	592	Krisesentertilbud til den samiske urbefolkninga	Nei

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, som er et budsjettforslag som tar Norge framover gjennom å senke skattene for folk og næringsliv, som prioriterer nødvendige investeringer i kunnskap og det grønne skiftet, som styrker vår internasjonale solidaritet, og som legger vekt på ansvarlig økonomisk styring i krevende tider.

Komiteen avholdt åpne høringer om statsbudsjettet for 2023 den 25. og 27. oktober 2022 og har dessuten mottatt en rekke skriftlige innspill.

2. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak

2.1 Innledning

I Prop. 1 S (2022–2023) fra henholdsvis Kultur- og likestillingsdepartementet, Barne- og familiedepartementet og Klima- og miljødepartementet er det redegjort for oppfølgingen av Stortingets anmodnings- og utredningsvedtak.

Meld. St. 4 (2022–2023) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2021–2022 ble lagt frem samtidig med Prop. 1 S (2022–2023) og behandles i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Meldingen omfatter også vedtak fra tidligere sesjoner som ikke er fulgt opp.

I tabellene nedenfor er det gitt en oversikt over oppfølging av anmodningsvedtak under de respektive departementene som hører inn under familie- og kulturkomiteens ansvarsområde. Der angis det også hvorvidt vedkommende departement planlegger at rapporteringen knyttet til vedtaket nå avsluttes, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2021–2022 samt de vedtakene fra tidligere stortingssesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 141 S (2021–2022) mente ikke var kvittert ut.

11 vedtak fra stortingssesjonen 2017–2018 (894, 895, 896, 897, 900, 901, 902, 903, 904, 905 og 906) omtalt i Kultur- og likestillingsdepartementets budsjettproposisjon, hører inn under rammeområde 7, som behandles av arbeids- og sosialkomiteen, og er derfor ikke tatt med i tabellen nedenfor.

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (Ja/Nei)
2021–2022	620	Utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregister»)	Nei
2020–2021	48	Forbod mot søskenbarneekteskap	Nei
2020–2021	396	§ 6 andre ledd i trussamfunnslova	Ja
2020–2021	445	Involvere foreldre når barn gjer lovbrøt	Nei
2020–2021	714	Strengare reaksjonar mot samværshindring	Nei
2020–2021	715	Justering av barnebidragsreglane for å hindre samværshindring	Nei
2020–2021	918	Obligatorisk prisinformasjon på straum	Nei
2020–2021	919	Endring av straumavtale	Ja
2020–2021	920	Prisinformasjon om straumavtalen	Ja
2020–2021	954	Fritidsaktivitetar for barn og unge som kan bidra til radikaliserings	Nei
2020–2021	972	Eigendel for mat i krisesentera	Nei
2020–2021	1124	Tverrfagleg kompetanse på rus og vald i krisesentera	Nei
2020–2021	1195	Krav om autorisasjon for tilsette som skal jobbe med omsorgsover- takingar	Nei
2020–2021	1197	Ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak	Nei
2020–2021	1198	Alternativt omgrep til «åtferd» i barnevernslova	Nei
2020–2021	1201	Oppfølging av tilrådingane frå rettstryggleiksutvalet på barneverns- området	Nei
2019–2020	498	Forbod mot etter-skule-tilbod for barn med overnatting	Nei
2019–2020	500	Oppdeling av Opplysningsvesenets fond	Nei
2019–2020	501	Opplysningsvesenets fond – fondseigedommane staten tek over	Nei
2019–2020	502	Utbetring av verneverdige kyrkjebygg	Nei
2019–2020	637	FN-konvensjonen om barnerettane – ny barnevernslov og ny bar- nelov	Nei
2016–2017	491	Evaluerings av felles foreldreansvar	Nei
2016–2017	606	Politiattest for yrkesgrupper som er i kontakt med barn	Nei
2016–2017	790	Oppfølging av adopterte og familiane deira	Ja
2015–2016	744	Best mogleg oppfølging for å sikre ein god oppvekst for adopterte barn	Ja
2015–2016	745	Pålagde barnevernstiltak under svangerskap	Ja

Tabell 2.2 Kultur- og likestillingsdepartementet
Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2021–2022	35, nr. 48	Mål om å sikre et trygt arbeidsliv	Ja
2021–2022	397	Sikre økte bevilgninger til enkeltkommuner som ikke har fått til- delt tilstrekkelige midler til å dele ut strømstøtte til frivillige organi- sasjoner i sin kommune	Ja
2021–2022	402	Utvide definisjonen av pengespill på hest	Ja
2021–2022	403	Følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur»	Nei
2021–2022	501	Styrke samarbeidet for en sunnere idrett og forebygging av kropps- mismøye og spiseforstyrrelser i idretten	Nei
2021–2022	502	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kropps- mismøye og spiseforstyrrelser i idretten – sette ned kompetansegruppe	Nei
2021–2022	503	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kropps- mismøye og spiseforstyrrelser i idretten	Nei
2020–2021	66	Kriterier for statlig støtte til internasjonale idrettsarrangement som skal arrangeres i Norge	Ja
2020–2021	755	Stortingsmelding om seksuell trakassering	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2020–2021	788	Innlemme symbolspråk i språkloven	Nei
2018–2019	706	Endre forskrift om kringkasting	Nei
2017–2018	199	Kunstnermelding	Nei
2017–2018	690	Sterkere begrensninger på reklame for lovlige spillaktører	Ja
2017–2018	695	Innføring av DNS-blokkering av nettsidene til uregulerte spillsekskaper	Nei
2017–2018	729	Utrede tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag	Nei
2017–2018	730	Vurdere regler om at leverandører av nettjenester må bidra til at rettighetshavere får vederlag	Nei
2017–2018	731	Utrede om strømming av åndsverk i klasserom skal bli vederlagspliktig	Nei
2017–2018	894	Tiltak i melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede	Nei
2017–2018	895	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede	Nei
2017–2018	896	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til arbeid	Nei
2017–2018	897	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til helsetjenester	Nei
2017–2018	900	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – universell utforming skolebygg	Nei
2017–2018	901	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – kjøpe og eie bolig	Nei
2017–2018	902	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – likeverdige tjenester	Nei
2017–2018	903	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – koordinering av tjenester	Nei
2017–2018	904	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne	Nei
2017–2018	905	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – fritidsaktiviteter og livssyn	Nei
2017–2018	906	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – skolefritidsordning	Nei
2016–2017	638	Hovedbingospill via internett	Ja
2014–2015	60	Nasjonalgalleriet	Nei

Tabell 2.3 Klima- og miljødepartementet

Oversikt over anmodningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (Ja/Nei)
2019–2020	708	Nye mål i kulturmiljøpolitikken	Nei

2.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til oversikten ovenfor, som viser anmodnings- og utredningsvedtak under henholdsvis Barne- og familiedepartementet (BFD), Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) og Klima- og miljødepartementet (KLMD). Det vises videre til omtale av de ulike vedtakene i de respektive departementenes proposisjo-

ner. Der ikke annet er nevnt nedenfor, tar komiteen omtalen til orientering.

Komiteen registrerer at det fremgår av Prop. 1 S (2022–2023) for de nevnte departementene at regjeringen anser at oppfølgingen av i alt 36 anmodnings- og utredningsvedtak (BFD 22, KUD 13 og KLMD 1) under rammeområdene 2 og 3 ikke er avsluttet. Komiteen

legger til grunn at arbeidet med oppfølging av disse vedtakene videreføres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til regjeringens rapportering på ulike anmodningsvedtak i budsjettproposisjonen fra hhv. Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Flertallet tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringens konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandling av Meld. St. 4 (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til regjeringens forslag om å oppheve vedtak nr. 66, 10. november 2020, jf. forslag til vedtak VII under rammeområde 3. Disse medlemmer er uenig i dette og viser til Innst. 48 S (2020–2021), der komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre argumenterte med at forslaget ikke bør knyttes til en navngitt konkret organisasjon. Disse medlemmer mener regjeringen bør ha et størst mulig spillerom i sin vurdering av hvordan regler om statlig støtte til internasjonale idrettsarrangement som skal arrangeres i Norge, utformes. Disse medlemmer mener det er viktig at Norge viser vei i arbeidet med å styrke idrettens integritet og antidopingarbeid. Idrett på nasjonalt og internasjonalt nivå må være fundert på verdier som fair play, menneskerettigheter, likestilling og demokrati. Det ansees som avgjørende at idrettens legitimitet og tillit i befolkningen bevares gjennom praktisering av prinsipper om godt styresett.

Disse medlemmer tar ikke stilling til realiteten i de øvrige forslagene eller regjeringens konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandling av Meld. St. 4 (2022–2023).

3. Rammeområde 2 Familie og forbruker

3.1 Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Barne- og familiedepartementet

3.1.1 SAMMENDRAG

Deltakelse i sosiale aktiviteter på fritiden er viktig i en god oppvekst. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til inkludering av barn og unge i 2023. Økningen skal blant annet kunne dekke kostnader for deltakelse i fritidsaktiviteter, utstyrssentraler, åpne mø-

teplasser som fritidsklubber, og loser som skal hjelpe unge med å fullføre utdanningsløp.

Regjeringen vil forenkle den offentlige støtten til enslige forsørgere. Det foreslås å avvikle særfradraget til enslige forsørgere i skattesystemet og øke den utvidede barnetrygden tilsvarende maksimal skatteverdi av fradraget i 2022. Enslige forsørgere som i dag ikke har høy nok inntekt til å oppnå maksimal skatteverdi av skattefradraget, får økt støtte som følge av omleggingen. Satsen for utvidet barnetrygd foreslås økt fra 1 054 kroner i måneden til 2 016 kroner i måneden fra 1. mars 2023.

I 2023 vil regjeringen arbeide videre for et bedre barnevern som bidrar til at flere barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår. Regjeringen legger opp til at den nye barnevernsloven skal gjelde fra 1. januar 2023. Den nye barnevernsloven skal blant annet medvirke til bedre barnevernsfaglig arbeid og styrket rettssikkerhet for barn og foreldre. Regjeringen foreslår også tiltak for å øke kvaliteten i det kommunale barnevernet, blant annet tiltak for styring og ledelse i kommunalt barnevern, veiledningsteam og hjelpetiltak. Videre vil regjeringen starte arbeidet med en kvalitetsreform for både det kommunale og det statlige barnevernet. Regjeringen foreslår også å utvide tilbudet for tverrfaglig helsekartlegging av barn som bor utenfor hjemmet. Tilbudet skal gi et bedre tilpasset tilbud i barnevernet og bedre helsehjelp.

Regjeringen viderefører arbeidet med å gjøre de statlige barnevernsinstitusjonene bedre i stand til å ta vare på barna med de største og mest sammensatte behovene. Det legges videre til rette for økt bruk av ideelle aktører og redusert kjøp fra kommersielle aktører.

Kulturhistorisk viktige kirkebygg skal være i forsvarlig stand. Regjeringen foreslår bevilgning til blant annet arbeid med steinkirker fra middelalderen. Arbeidet er en del av forberedelsene frem mot nasjonaljubileet for slaget på Stiklestad i 2030.

3.1.2 KOMITEEN MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.2 Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 2

Oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 2 slik de fremkommer i Prop. 1 S (2022–2023).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over regjeringens forslag til bevilgninger under de respektive budsjettkapitler og poster i rammeområde 2

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
Utgifter			
Barne- og familiedepartementet			
800		Barne- og familiedepartementet	
	1	Driftsutgifter.....	158 968 000
	21	Spesielle driftsutgifter	10 405 000
	50	Norges forskningsråd.....	42 107 000
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og kap. 846, post 62	20 521 000
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	115 617 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858, post 1	134 142 000
	73	Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, kan overføres.....	36 874 000
841		Samliv og konfliktløsning	
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	12 676 000
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	7 254 000
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	5 627 000
	71	Bidragforskott.....	675 000 000
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	384 615 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres.....	25 266 000
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., kan nyttes under post 1	249 439 000
843		Adopsjonsstøtte	
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	9 500 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 216 510 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	19 300 000 000
846		Familie- og oppveksttiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71	41 545 000
	61	Tilskudd til inkludering av barn og unge, kan nyttes under post 71	664 430 000
	62	Utvikling i kommunene.....	56 423 000
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner.....	179 819 000
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21	73 036 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., kan overføres.....	11 292 000
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, kan overføres	16 081 000
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter.....	23 092 000
853		Barneverns- og helsenemndene	
	1	Driftsutgifter.....	243 331 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter	57 021 000
	22	Barnesakkyndig kommisjon.....	15 072 000
	23	Kompetansehevingstiltak i barnevernet, kan nyttes under post 72	56 574 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres.....	2 000 000
	61	Utvikling i kommunene.....	70 475 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
	62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	27 420 000
	71 Utvikling og opplysningsarbeid mv.....	39 204 000
	72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	119 784 000
855	Statlig forvaltning av barnevernet	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	4 210 381 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 622 000
	22 Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	2 784 766 000
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	
	1 Driftsutgifter.....	122 986 000
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten	
	1 Driftsutgifter.....	613 810 000
	21 Spesielle driftsutgifter	20 748 000
860	Forbrukerrådet	
	50 Basisbevilgning.....	85 889 000
	51 Markedsportaler	30 277 000
862	Stiftelsen Miljømerking i Norge	
	70 Driftstilskudd.....	15 583 000
865	Forbrukerpolitiske tiltak	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 949 000
	50 Forskning og undervisning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 380 000
	70 Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 730 000
	79 EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	7 093 000
868	Forbrukertilsynet	
	1 Driftsutgifter.....	128 388 000
880	Den norske kirke	
	70 Rammetilskudd til Den norske kirke	2 393 344 000
	71 Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet.....	112 921 000
881	Tilskudd til trossamfunn m.m.	
	21 Spesielle driftsutgifter	8 632 000
	70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	1 008 533 000
	77 Nasjonaljubileet 2030.....	5 150 000
	78 Ymse faste tiltak.....	16 224 000
882	Kirkebygg og gravplasser	
	60 Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i>	118 744 000
	61 Tilskudd til fredete og verneverdige kirkebygg, <i>kan overføres</i>	48 945 000
	70 Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	13 465 000
<i>Folketrygden</i>		
2530	Foreldrepenger	
	70 Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	24 690 000 000
	71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	750 000 000
	72 Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	610 000 000
	73 Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	41 000 000
Sum utgifter rammeområde 2		61 975 680 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3841		Samliv og konfliktløsning	
	1	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	25 381 000
	70	Refusjon fra bidragspliktige.....	190 000 000
3842		Familievern	
	1	Diverse inntekter	828 000
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Diverse inntekter	3 392 000
	2	Barnetrygd	3 959 000
	60	Kommunale egenandeler.....	2 566 885 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter.....	121 979 000
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten	
	1	Diverse inntekter	544 000
3868		Forbrukertilsynet	
	2	Tilskudd	2 629 000
Sum inntekter rammeområde 2			2 921 561 000
Netto rammeområde 2			59 054 119 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 847 post 1	kap. 3847 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 kan for 2023 betale ut barnetrygd til barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 6 år med 20 112 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2023 betale ut barnetrygd til barn i alderen 6 år til og med måneden før fylte 18 år med 12 648 kroner per år.

Utvidet stønad til enslige forsørgere utbetales med 1 054 kroner per måned fra 1. januar til og med 28. februar 2023. Dette tilsvarer 12 648 kroner per år. Fra 1. mars 2023 til og med 31. desember 2023 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet utbetale utvidet barnetrygd med 2 016 kroner per måned. Dette tilsvarer 24 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

IV

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2023 i henhold til lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan betale ut kontantstøtte med disse beløpene for barn i alderen 13–23 måneder:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i pst. av full sats	Kontantstøtte per barn i alderen 13–23 måneder
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

V

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2023 i henhold til lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan betale ut 90 300 kroner per barn i engangsstønad ved fødsel og adopsjon.

3.3 Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 2

Komiteen viser til Stortingets vedtak 1. desember 2022, der netto utgiftsramme for rammeområde 2 ble fastsatt til 59 974 119 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte postene vises det til Prop. 1 S (2022–2023) Barne- og familiedepartementet.

3.4 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2

3.4.1 HOVEDPRIORITERINGER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 er et budsjett som skal gi folk trygghet og bidra til rettferdig fordeling. I en krevende tid med krig i Ukraina, energikrise i Europa og kraftig prisvekst skal et stramt og rettferdig budsjett bidra til å få kontroll på prisveksten, skape trygghet rundt folks økonomi og arbeidsplasser og utjevne sosiale og geografiske forskjeller.

Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag til budsjett fremfor å bruke mer prioriterer tydeligere for å fordele bedre, ta vare på våre grunnleggende velferdstjenester og sikre at Norge står sterkere gjennom en urolig tid. Samtidig ruster budsjettforslaget Norge for fremtiden ved å bidra til grønn industribygging og kutt i klimagassutslipp i tråd med våre internasjonale forpliktelser og til at arbeidstakere, vanlige folk og bedrifter er klare for omstillingen fremover.

Ungdom og deltakelse

Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og regjeringens mål om å utjevne sosiale forskjeller, forebygge barnefattigdom og sikre sosial mobilitet. Arbeidet for utsatte barn og unge krever innsats fra flere departementer. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at alle barn og unge får tilgang til gode fritidstilbud, og viser til at regjeringen i budsjettet for 2023 styrker innsatsen for utsatte barn og unge på flere områder, blant annet gjennom styrking av tilskuddsordningen for å inkludere barn og unge. Dette er et viktig bidrag til å sikre møteplasser og økt deltakelse i fritidsaktiviteter. Disse medlemmer viser også til at regjeringen styrker frivilligheten gjennom å gi full momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Disse medlemmer vil fremheve andre satsinger som styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten, redusert makspris i barnehage, innføring av gratis barnehage for tredje barn og midler til å øke bemanningen og pedagogtettheten i barnehager i levekårsutsatte områder.

Barnevern

Disse medlemmer vil ha et barnevern som gir trygghet og hjelp til barn og familier som trenger det. Hensynet til barnets beste skal alltid legges til grunn. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og at regjeringen har varslet en kvalitetsreform som bidrar til økt kompetanse og gir de ansatte mer tid og tillit i møte med barna, samt at det er satt i gang et arbeid for å bedre samarbeidet på tvers av etater. I tillegg har regjeringen utvidet mandatet til Barnevernutvalget til å sikre rettssikkerhet i alle deler av barnevernet. Disse medlemmer viser til at regjeringen gjennomfører en rekke tiltak som innebærer skjerpede krav til samværsplaner, som en direkte oppfølging av dommene fra Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD), og tiltak som vil gi økt kvalitet i det kommunale barnevernet, som kurs og kompetanseheving for ledere og økt tilgang til hjelpetiltak. Tverrfaglig helsekartlegging for barn og unge løftes også fram. Disse medlemmer viser også til at regjeringen vil bedre ret-

tighetene til fosterhjemmene og vurdere alternative ordninger for godtgjørelse til fosterhjem.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har satt ned et utvalg som skal se på institusjonsbarnevernet og komme med forslag til nødvendige endringer i tilbudet tilpasset behovet til barn og unge. Samtidig har regjeringen satt i gang arbeidet med å styrke det statlige institusjonstilbudet i barnevernet. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og at regjeringen vil legge til rette for å øke bruken av ideelle aktører og redusere kjøp fra kommersielle aktører.

Vold og overgrep

Disse medlemmer viser til at vold og overgrep er et alvorlig helseproblem som rammer både barn og voksne i alle aldre. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen, der det understrekes behov for innsats når det gjelder både æresvold og sosial kontroll, et styrket lovverk knyttet til familievold og støtte til internasjonale tiltak for å bekjempe kjønnsbasert vold. Regjeringen er allerede i gang med arbeidet med en ny opptrappingsplan på dette området. Arbeidet skjer på tvers av departement.

Forbruker

Disse medlemmer viser til at prisøkningen på basisvarer som strøm, mat og drivstoff skaper store utfordringer for mange. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og at regjeringen er opptatt av at forbrukerne skal ha et sterkt forbrukervern. Disse medlemmer viser til at regjeringen har gjort grep for å tydeliggjøre informasjonen i folks strømvavtaler samt innført tiltak som gjør det enklere for folk å velge riktig avtale. Videreutvikling av strømprisportalen kan også fremheves i denne forbindelse.

Disse medlemmer viser til at regjeringen ønsker å motvirke at privatpersoner tar opp for mye lån og får gjeldsproblemer, og viser til Hurdalsplattformens mål om å utvide gjeldsregisteret. Disse medlemmer vil også fremheve at det er satt i gang endringer som gjør flere i stand til å gjennomføre en gjeldsordning. I tillegg vil endringer i finansavtaleloven fra januar 2023 stille nye og strengere krav til bankenes utlånspraksis.

Kirkebygg

Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og målet om at det skal utarbeides en plan for å sette i stand steinkirker fra middelalderen. Disse medlemmer viser til at kirkebyggene er blant våre fremste kulturminner, og støtter regjeringen i at det er viktig å ikke miste fremdrift i istandsettingsarbeidet i påvente av midlene fra Opplysningsvesenets fond (OVF), og vil fremheve at satsingen på kirkebygg og andre kulturminner er viktig for denne regjeringen. Disse medlemmer viser også til at regjeringen har etablert en midler-

tidig strømstøtteordning for kirkebygg i 2022 for å hindre et redusert tilbud i advents- og julehøytiden.

3.4.2 HOVEDPRIORITERINGER FRA HØYRE

Økt barnetrygd

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at prisveksten og økt rente er den største utfordringen familier møter i dag. Kostnadsøkningene i samfunnet er en betydelig belastning for mange familier. Disse medlemmer viser til tall fra SSB som viser at husholdningene i Norge i snitt har fått 18 000 kroner mindre å rutte med som følge av økte kostnader. De med minst rammes hardest, fordi deres utgiftsøkninger utgjør en større andel av det de har. Disse medlemmer viser til at Ungdata junior 2022 slår fast at de barna som vokser opp med færrest ressurser hjemme, i langt mindre grad deltar i idrett og andre organiserte aktiviteter enn barn med ressurssterke foreldre. Disse medlemmer viser til at barnetrygden er den enkeltstønaden som har størst betydning for å redusere barnefattigdom. Disse medlemmer viser til at Høyre i regjering, sammen med samarbeidspartiene, for første gang på 20 år økte barnetrygden for alle, og da med 8 200 kroner i året for alle barn opp til seks år. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2023, der Høyre foreslo å øke barnetrygden med 3 000 kroner i året for barn fra 0 til 18 år, slik at barnefamilieene får bedre økonomi og flere barn får delta og bli en del av et fellesskap etter skoletid.

Barnevern

Disse medlemmer viser til at barnevernets viktigste oppgave er å beskytte de mest sårbare barna blant oss, og at barnas beste alltid skal komme i første rekke. Riktig hjelp til riktig tid er viktigere enn hvem som tilbyr den. Disse medlemmer viser til at barn og unge er forskjellige og har ulike og sammensatte behov. Disse medlemmer vil derfor ha et mangfold av tilbud som er tilpasset barna, bestående av kommersielle, ideelle og offentlige tilbydere.

Disse medlemmer er av den oppfatning at det er et gode at vi har et mangfold av private leverandører på barnevernsområdet, og disse medlemmer ønsker å legge til rette for dette. Målet er høy kvalitet, valgfrihet og tilpasning til det enkelte barns behov.

Disse medlemmer viser til at regjeringen vil bruke mye penger på å fase ut private aktører fra barnevernet, noe disse medlemmer er mot. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2023, der det er foreslått å redusere regjeringens bevilgning til å fase ut private aktører fra barnevernet, slik at private fortsatt kan tilby gode og trygge tjenester til sårbare barn som trenger det.

Disse medlemmer viser til at en hovedprioritering for regjeringen Solberg har vært å sikre at ansatte i

barnevernet har den kompetansen de trenger. Regjeringen Solberg bevilget betydelige ressurser til kompetansehevende tiltak, og i perioden 2013–2020 har det vært en økning i antall ansatte på om lag 30 pst.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solbergs barnevernsreform trådte i kraft 1. januar 2022 og innebærer at kommunene har fått økt økonomisk og faglig ansvar for barnevernet. Reformen har til hensikt å styrke det forebyggende arbeidet i kommunene, og den skal bidra til at tjenestetilbudet er tilpasset lokale behov.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg la frem forslag til en ny barnevernslov som styrker barns rettigheter og legger hensynet til barns beste til grunn. Loven trer i kraft 1. januar 2023. Dagens barnevernlov er 30 år gammel. Den nye barnevernsloven skal sikre bedre hjelp til sårbare barn og familier og rettsikkerheten for barn og foreldre, noe disse medlemmer applauderer.

Barn og ungdom

Disse medlemmer viser til at rundt halvparten av ungdommene i Norge ikke var aktive i en organisasjon, en klubb, et lag eller en forening i 2022. Dessverre er deltakelsen synkende, og nedgangen startet før pandemien. Foreldres økonomi er et hinder for at barn og unge deltar i en organisert fritidsaktivitet. Om lag tre av ti barnefamilier i Norge har latt være å delta i en fritidsaktivitet grunnet for høye kostnader. Det er viktig for barn å delta i fritidsaktiviteter. Disse medlemmer viser til at regjeringen har stoppet regjeringen Solbergs planlagte nasjonale utrulling av fritidskort som skulle gi alle barn og unge mulighet til å delta på fritidsaktiviteter, uten at regjeringen har komme med noen erstatning. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2023, der det ble foreslått å øke bevilgningen til nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge med 30 mill. kroner.

Familiepolitikk

Disse medlemmer viser videre til at familiepolitikken skal støtte opp om familielivet og gi familier mulighet til å organisere egne liv. Familier og familiekonstellasjoner i Norge er ulike. I tillegg ser hverdagen forskjellig ut for hver enkelt familie. Disse medlemmer mener at det offentlige må tilpasse seg familienes behov, ikke omvendt.

Vold mot barn

Disse medlemmer viser til at Høyre i regjering sammen med samarbeidspartiene bidro til økt satsing på utsatte barn og unge. Tiltak mot vold mot barn ble prioritert av regjeringen Solberg, og det var et overordnet mål at barn ikke skal oppleve vold. Barn skal føle trygghet i Norge. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det ble foreslått å øke tilskudd-

et til voldsforbyggende tiltak og øke støtten til senteret for voldsutsatte barn – Stine Sofies Stiftelse.

3.4.3 HOVEDPRIORITERINGER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet merker seg at staten har tjent seg svært rik på de skyhøye energiprisene. Dette medlem mener at denne rikdommen bør deles med vanlige folk ved at staten tar seg litt mindre betalt gjennom lavere skatter og avgifter for familier.

Dette medlem vil gi folk økonomisk handlefrihet og viser derfor til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, der det prioriteres å redusere avgifter og skatter, som er offentlige inngrep i privatpersoners og bedrifters økonomi. Dette medlems mål er at flere skal sitte igjen med mer av egen lønn, og at bedriftene skal gå med overskudd.

Familie og forbruker

Dette medlem mener at familien er det viktigste fellesskapet i samfunnet. Familiene skal gis frihet til å velge det rette for seg og sine nærmeste. Dette medlem vil gi familiene større valgfrihet i hverdagen, slik at de fritt kan velge hvordan de ønsker å styre sine liv. Det er familiene, og ikke politikerne, som skal bestemme over sine liv.

Å tilbringe tid med sine barn er en verdifull investering. Dette medlem mener politikerne ikke skal legge føringer på hvordan familiene organiserer sin omsorg for barn. Dette medlem er glad for at Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger som sikrer barn en trygg og god start på livet. For dette medlem er det viktig at familiene opplever at foreldrepermisjonsordningen gir rom for fleksibilitet, og at den tilpasses hver enkelt families situasjon.

Styrke tilbudet til sårbare barn

Barna er vår alles fremtid, og for dette medlem er det svært viktig at alle skal ha rett til en trygg oppvekst. En dårlig oppvekst kan prege et menneske for resten av livet, med alt dette innebærer av både menneskelige og økonomiske lidelser. Dette medlem foreslår å styrke arbeidet mot vold og overgrep mot barn. Det er skremmende å se hvilket omfang dette har, og hvor mange barn som er utsatt for dette.

Dette medlem mener at et avgjørende element for å sikre barns trygghet er å opprettholde et mangfoldig tilbud innenfor barnevernet. Da er det etter dette medlems syn avgjørende at det offentlige sikrer oppvekstsvilkår som er best mulig tilpasset det enkelte barn, når hjelp og oppfølging i familien ikke lenger er tilstrekkelig. Barnevernets makt må begrenses, slik at individets rettigheter og handlefrihet bevares. Barnevernet må først og fremst se det som sin oppgave å hjelpe flest

mulig familier og kun gripe inn der det ikke er noen annen utvei. Dette medlem er av den oppfatning at hvert enkelt barn må få et best mulig tilpasset tiltak så raskt som mulig. I dag ser man at regjeringen setter ideologi foran barnets beste med sitt uttalte mål om å prioritere offentlige og ideelle tiltak foran bruken av private barnevernsinstitusjoner. Dette medlem vil derfor øke muligheten til å velge private barnevernstjenester fordi de private bidrar med et tilbud som er viktig for mangfoldet og ikke minst viktig for å gi hvert enkelt barn et mest mulig tilpasset tiltak.

Det er grunn til å være bekymret for hvordan barnevernet fungerer. Flere saker de siste årene har bidratt til å svekke tilliten til barnevernet. Dette medlem viser til Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett foreslår mer penger til å heve kompetansen i barnevernet.

Kontantstøtte og engangsstønad

Engangsstønaden til mødre uten inntekt har økt betydelig de siste årene. Det gir uheldige incentiver med tanke på integrering og sysselsetting. Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere engangsstønaden og samtidig foreslås å fjerne adgangen til kontantstøtte ut over den måneden man får barnehageplass.

Kirke og trossamfunn

Dette medlem vil ha lavere skatter og avgifter slik at man får beholde mer av sine egne penger. Avgifter skal ikke brukes til å finansiere driften av Den norske kirke og andre trossamfunn. Det bør medlemmene selv gjøre når de får nytte av lavere skatter og avgifter. Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor det foreslås å kutte bevilgningene til dette. Dette medlem mener det er viktig å ta vare på de mange flotte kirkebyggene vi har rundt om i landet, og som er en viktig del av vår kulturarv.

Likestilling og rettigheter

Dette medlem mener det er en selvfølge at alle skal behandles likt, uavhengig av religion, kjønn, legning eller lignende. Dette medlem mener at det øvrige politiske miljø har feil fokus hva gjelder å fremme likestilling. I forlengelsen av dette er det derfor naturlig å se på all form for kvotering som diskriminering, siden dette er ordninger som baserer seg på å fremheve ulike ikke-kompetansebaserte egenskaper ved mennesker.

3.4.4 HOVEDPRIORITERINGER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Kamp mot at barn vokser opp i fattigdom

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at stadig flere barn vokser opp i fattige familier. Det har de siste årene vært en økning i barnetrygden for barn mellom 0 og 6 år. Dette medlem

viser til undersøkelsen utført av Respons analyse for Redd Barna, som viser at foreldre med skolebarn er mer bekymret for økonomien enn de med de minste barna. SSBs analyse av inntektsstatistikken for 2020 viser også at økningen i fattigdom i familiene med de yngste barna har stagnert, men at fattigdommen i familiene med barn over 6 år fortsatt øker.

For å sikre at alle barn får nytte godt av økt barnetrygd, viser dette medlem til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å øke barnetrygden for barn mellom 6 og 18 år, innføre søskentillegg samt øke utvidet barnetrygd for enslige forsørgere.

Dette medlem viser til at det første året er viktig for barns oppvekst. I dag er det for stor forskjell på de som har krav på engangsstøtte og har lav eller ingen tilknytning til arbeidslivet, og de som mottar foreldrepenger og har høy tilknytning til arbeidslivet. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti å innføre en minsteytelse for foreldrepenger på 2 G som alle foreldre skal ha rett på som «gulv».

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der følgende økning foreslås:

Sosialistisk Venstrepartis viktigste satsinger	Mill. kroner
Øke barnetrygden og innføre søskentillegg fra og med barn nr. 3	1 922
Minsteytelse på 2 G for alle foreldre	238
Øke utvidet barnetrygd til enslige forsørgere med 600 kr i måneden	698

Et nytt barnevernsløft

Dette medlem viser til at barnevern skal handle om å beskytte barn, ikke om å tjene penger. Derfor ønsker Sosialistisk Venstreparti å avvike det kommersielle barnevernstilbudet. Barnevernet skal styres av det offentlige med langsiktige samarbeid med ideelle aktører.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg innlemmet de øremerkede stillingene i det kommunale barnevernet i kommunerammen. Dette medlem var imot denne omleggingen. Den er et svært dårlig bidrag i en tid med for få ansatte, stort behov for kompetanseutvikling, stor gjennomtrekk og påfølgende sykefravær. På den annen side står barns behov for stabilitet og trygghet i møte med barnevernet. Dette medlem viser til at barnevernsreformen som ble innført 1. januar 2022, overførte mer av ansvaret for både forebygging og hjelpetiltak til kommunene. Dette medlem er bekymret for at kommuner med en presset økonomi vil streve med å prioritere barnevernet blant mange andre oppgaver i kommunene.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i dette budsjettet starter et barnevernsløft med flere stillinger i det kommunale barnevernet og økt kapa-

sitet i det statlige. Sosialistisk Venstreparti vil begynne arbeidet med å fase ut kommersielle aktører fra barnevernet og avslutte bruken av konkurranseutsetting og anbud i barnevernssektoren. Dette innebærer også å sikre ideelle virksomheter langsiktige avtaler med det offentlige. Barnets beste skal alltid være viktigst, og barn må få økt medvirkning.

Dette medlem viser til at det finnes store utfordringer knyttet til tillitsforholdet mellom barnevernet og enkelte minoritetsmiljø. Mangfoldskontakter i politiet har ført til gode resultater når det gjelder å bygge tillit hos minoritetsbefolkningen, og dette medlem mener at mangfoldskontakter også bør brukes i barnevernet.

Dette medlem viser til at norske myndigheter gjentatte ganger har fått kritikk av FNs barnekomité, menneskerettighetskomité og torturkomité for å diskriminere enslige mindreårige asylsøkere og gi dem dårligere omsorg enn det norske barn får. Dette medlem viser til at Norges institusjon for menneskerettigheter har slått fast at dette er en usaklig forskjellsbehandling av en gruppe barn i Norge. Det er stor forskjell på det bo- og omsorgstilbudet som enslige mindreårige asylsøkere får, og det andre barn i Norge får. Dette medlem viser til at omsorgstilbudet til andre barn i Norge er regulert i barnevernsloven, og det stilles krav til blant annet bemanning, tilsyn og materiell standard. Det er bredt dokumentert at omsorgstilbudet som gis til enslige mindreårige, ikke er godt nok. I mars 2018 lanserte Fafo rapporten «Et trygt sted å vente». Den viser svakheter i styringsformen ved mottakene og at det er store forskjeller i den omsorgen som gis. Funnene tyder også på at enslige mindreårige ikke får god nok helsehjelp, og at enkelte mottak heller ikke i tilstrekkelig grad følger opp grunnleggende omsorgsfunksjoner som å sørge for at ungdommene får i seg tilstrekkelig mat, eller legge til rette for noksøvn. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det er foreslått å overføre ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere fra utlendingsmyndighetene til barnevernet.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der følgende økning foreslås:

Sosialistisk Venstrepartis viktigste satsinger	Mill. kroner
250 nye stillinger i det kommunale barnevernet	192
Øke kapasiteten i offentlige barnevernstiltak og styrke fosterhjemsarbeidet	160
Tiltak for barns medvirkning i barnevernet samt innføre mangfoldskontakter	20
Gi barnevernet omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere 15–18 år	192

Kamp mot vold og overgrep

Dette medlem påpeker at det er et alvorlig samfunnsproblem at mange mennesker lever med vold, overgrep og trusler, og at vold og overgrep særlig rammer kvinner og barn. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås et krafttak for krisesentre og støtteapparatet for voldsutsatte. Dette medlem viser til at det foreslås å øremerke midlene til finansiering av krisesentrene via kommunerammen og øke potten for å gi krisesentrene en mer forutsigbar økonomi. I tillegg foreslås det å settes av midler til oppstart av investeringstilskudd i Husbanken til bygg eller bygningsmessig oppgradering av krisesentre, samt økt støtte til Kriresentersekretariatet, Ressursvenn for likestilling i regi av Norske Kvinners Sanitetsforening (NKS) og informasjonskampanjer om hjelpetilbud for voldsutsatte.

Dette medlem viser til at én av ti kvinner blir utsatt for voldtekt. Det er derfor behov for et godt og forutsigbart tilbud til voldsutsatte. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke støtten til incest- og voldtektssentrene.

Dette medlem vil understreke at tiltak for å unngå at vold utøves, er av største betydning for både fysisk og psykisk helse for de som kan slippe å bli utsatt for vold og overgrep. Dette medlem understreker derfor den betydelige gevinsten av gode forebyggende tiltak.

Dette medlem viser til at alle kvinner, barn og unge har rett til å leve sitt liv fritt for psykisk og fysisk vold. Undertrykkende strukturer som negativ sosial kontroll og æresrelatert vold har eksistert i ulike kulturer til ulike tider og i forskjellige grader, men dreier seg om den samme ekstreme kontrollen, kjønnsdiskrimineringen og fysiske og psykiske volden som eksisterer i samfunnet i dag, og som særlig rammer kvinner og barn. Dette medlem understreker at negativ sosial kontroll og fysisk og psykisk æresrelatert vold ikke har en plass i vårt samfunn. Dette medlem viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å styrke tiltak mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der følgende økning foreslås:

Sosialistisk Venstrepartis viktigste satsinger	Mill. kroner
Styrke organisasjoners tiltak mot vold og overgrep i nære relasjoner	13
Økt støtte til incest- og voldtektssentrene	5
Tiltak mot negativ sosial kontroll og æresvold	10
Styrke krisesentrene (og gi investeringstilskudd gjennom Husbankene til krisesenterbygg)	129

Barn og ungdom

Dette medlem viser til at antallet barn som vokser opp i en lavinntektsfamilie i Norge, er økende og i dag omfatter over 115 000 barn og unge. Fattigdom er komplekst og sammensatt og kan ha store negative konsekvenser for barn og unges levekår. Dette medlem mener nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge er en viktig ordning som skal bidra til at barn fra lavinntektsfamilier får ferie, fritid og mestringsaktiviteter. For at tiltakene som iverksettes, faktisk skal bidra til en positiv endring i barnas liv, er det viktig at tilbudet som gis, oppleves som forutsigbart, ikke-stigmatiserende og meningsfullt for barna som deltar, og deres familier.

Dette medlem viser til at Redd Barnas arbeid i dag finansieres gjennom årlige enkeltsøknader til tilskuddsordningen, noe som gjør tilbudet sårbart. Dette medlem mener derfor at Redd Barna bør sikres øremerket støtte på lik linje med andre organisasjoner som Blå Kors, Røde Kors og Kirkens Bymisjon.

3.4.5 HOVEDPRIORITERINGER FRA VENSTRE

Økt og mer rettferdig fordelt barnetrygd

Komiteens medlem fra Venstre viser til at tall fra SSB viser at om lag 115 000 barn vokser opp i fattigdom i Norge. Det er urovekkende høye tall og gjør at barn ikke har muligheten til å delta på fritidsaktiviteter, dra på ferie eller gå på kino og kafé. De blir stående utenfor fellesskapet, noe dette medlem mener er uakseptabelt. Barnetrygden er en ytelse som treffer barnefamilier godt, men det er svært dyrt å øke den for alle. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å øke og skattlegge barnetrygden, slik at personer med lav eller ingen inntekt sitter igjen med betydelig mer penger hver måned. En forsørger med to barn på 8 og 12 år og en skatteprosent på 25 pst. vil sitte igjen med ca. 500 kroner ekstra i barnetrygd hver eneste måned for hvert barn, selv etter skattlegging.

Forsvarlige barnevernstjenester

Dette medlem viser til at det norske barnevernet står overfor en alvorlig systemsvikt. 31. mars 2022 publiserte Helsetilsynet sitt landsomfattende tilsyn med undersøkelsesarbeidet i det kommunale barnevernet, som har pågått i 2020 og 2021. Tilsynet avdekket at 80 av de 90 gjennomgåtte barnevernstjenestene hadde begått lovbrudd eller hadde forbedringsområder. Helsetilsynet har aldri sett en så høy andel lovbrudd i sine tilsyn.

Noen av de mest sentrale funnene er at barnevernet ikke foretar grundige nok undersøkelser før sine mest inngripende konklusjoner. Barnevernets dokumentasjon, vurderinger og begrunnelser er ikke tydelige nok til at de kan etterprøves. Det er stor forskjell på de ulike saksbehandlerens holdninger og kompetanse. Barne-

vernet involverer heller ikke i tilstrekkelig grad barna i sakene.

Dette medlem viser til at den nye barnevernsreformen, initiert av Venstre og regjeringen Solberg, trådte i kraft 1. januar 2022. Reformen skal bidra til å styrke det forebyggende arbeidet og tidlig innsats. Målet i reformen blir kun oppnådd gjennom endringer i hele oppvekstsektoren. Derfor blir barnevernsreformen i tillegg omtalt som en oppvekstreform. Målet er at flere barn og familier skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den, og at tjenestetilbudet i større grad skal tilpasses lokale forhold. Tidlig innsats er først og fremst en investering i innbyggernes velferd, men må også ses på som en investering som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.

Barnevernsreformen flytter mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet. Ansvar for barnevernet har tidligere vært delt mellom stat og kommune. En rekke utredninger og evalueringer av barnevernet har pekt på at denne ansvarsfordelingen har bidratt til utfordringer. Enkelte beslutninger tas langt fra brukerne. Uklare ansvarsforhold kan føre til uforutsigbarhet i tilbudet og samhandlingsutfordringer. Reformen tydeliggjør kommunenes forebyggende ansvar og styrker kommunenes styring av barnevernet.

Barnevernsreformen stiller også krav til kompetanse i det kommunale barnevernet og i institusjonene. Barnevernsreformen vil omfatte en flerårig, nasjonal satsing på kompetanseheving i barnevernstjenestene, med fokus på mer relevante grunnutdanninger, bedre tilbud om etter- og videreutdanning og bedre tilgang på veiledning og lederstøtte. Fra 2031 vil det være krav om mastergrad i barnevern for alle ansatte i barnevernstjenesten som skal utføre kjerneoppgaver, ledere og stedfortredende leder, samt krav om bachelor i barnevern for fagpersonell som ansettes på barnevernsinstitusjoner. Frem til 2031 kan kompetansekravet oppfylles gjennom en kombinasjon av relevant utdanning, arbeidserfaring og videreutdanning.

Dette medlem mener at det er flere grep som kan tas for å gjøre kommunene bedre rustet til å skjøtte sine plikter, og for å gi staten mulighet til å gripe inn overfor kommuner som forsømmer sine plikter. Dette medlem viser til at representantene fra Venstre i Representantforslag 22 S (2022–2023) har fremmet en rekke forslag som tar sikte på å sikre forsvarlige barnevernstjenester. For at kommunene skal være i stand til å tilby forsvarlige barnevernstjenester, må de rustes både med nok ansatte og med tilstrekkelig finansiering.

I Representantforslag 22 S (2022–2023) foreslås blant annet at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag om forbedringer i delkostnadsnøkkelen for barnevern, basert på anbefalingene i NOU 2022:10 Inntektssystemet for kommunene, med mål om å gjøre den mer treffsikker.

Oppgavene som skal utføres av det kommunale barnevernet, kan være kompliserte og kostbare. De er like fullt nødvendige for å realisere det enkelte barns rettigheter. Etter barnevernsreformen har kommunene ikke bare fått et mer helhetlig ansvar for barns oppvekst, men også for finansieringen av tjenestene. I dag er det i stor grad delkostnadsnøkkelen for barnevern som bestemmer hvor mye hver enkelt kommune får av økonomiske midler til barnevern. I NOU 2022:10 står det at dagens delkostnadsnøkkel har «svært lav forklaringskraft», og at det derfor er ønskelig å finne kriterier som er bedre egnet til å fange opp variasjonen mellom kommunene.

En delkostnadsnøkkel med svært lav forklaringskraft fører til at den enkelte kommune ikke får økonomiske midler som svarer til det faktiske behovet i kommunen, noe som igjen gjør det utfordrende å drifte den kommunale barnevernstjenesten på en forsvarlig måte. Venstre ønsker med forslaget å sikre at kommunene får tildelt de midlene de har behov for.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å styrke det kommunale barnevernet med 150 nye stillinger. For at det enkelte barn skal bli møtt av barnevernet på best mulig måte, er det viktig å sikre den enkelte saksbehandler tilstrekkelig med tid til å ivareta hvert eneste barn vedkommende jobber med. Dette kan oppnås ved at de enkelte saksbehandlerne får færre saker i sine porteføljer, fordi den totale saksmengden fordeles på flere hender.

Barnevernstjenestene har høy turnover, noe som ofte kan føre til bytte av saksbehandler. Det er svært uheldig for det enkelte barnet, som allerede kan ha opplevd både omsorgssvikt og relasjonsbrudd og derfor kan trenge litt ekstra tid til å stole på nye mennesker. Som fremhevet i Dokument 3:5 (2022–2023) Riksrevisjonens undersøkelse av forvaltningspraksisen i det kommunale barnevernet, kan det også gi seg utslag i kvaliteten på tjenestene barnevernet tilbyr. Av rapporten fremgår det at det fortsatt er mangler i dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger. Manglende dokumentasjon kan føre til at nye saksbehandlere går glipp av viktig informasjon som er nødvendig for å velge riktige tiltak som skal sikre barnets beste. Dette medlem mener at et viktig første skritt for å få bukt med høy turnover i barnevernet er å ruste opp det kommunale barnevernet med flere ansatte.

Dette medlem viser til at Venstre i Representantforslag 22 S (2022–2023) også fremmer flere forslag som tar sikte på å gi kommune og stat mulighet til å gripe inn i de tilfellene hvor barnevernet allerede har sviktet.

Det er innført flere lovendringer som skal styrke kommuneledelsens styring av barnevernstjenesten. Fra 2021 ble det innført krav om at barnevernstjenestene årlig skal rapportere til kommunestyret om tilstanden i

barnevernstjenesten. Rapporteringen skal gi politikere, ansatte i kommunen og befolkningen innsikt i hvordan barnevernstjenesten jobber, og hvilke problemstillinger tjenesten møter.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har laget en nettbasert veiledning som skal medvirke til god kvalitet på rapportering. Det finnes imidlertid ingen formelle krav til innholdet i rapporteringen. Dette medlem mener at det bør stilles enkelte krav til innholdet i rapporteringen.

I Representantforslag 22 S (2022–2023) foreslår Venstre å forskriftsfeste formålet med barnevernstjenestens tilstandsrapportering, samt enkelte vesentlige punkter alle barnevernstjenester skal rapportere om, og hvordan de skal rapportere. Det vil gjøre det lettere for kommunepolitikere å sammenligne sin kommunes tjeneste med andre kommuners. Dette vil kunne styrke kommuneledelsens muligheter til å styre og kontrollere barnevernet.

Staten har i dag begrenset mulighet til å gripe inn overfor kommuner som ikke leverer forsvarlige barnevernstjenester. Dette medlem mener at dette er problematisk, med tanke på hvor inngripende og omfattende barnevernets mandat til myndighetsutøvelse overfor familier er. Det er staten som har delegert ansvaret for barnevernet til kommunene, og staten bør derfor ha sanksjonsmuligheter hvis kommunene ikke er i stand til å løse oppgavene.

I Representantforslag 22 S (2022–2023) foreslår Venstre også at regjeringen skal utrede hvordan staten kan gripe inn overfor kommuner som systematisk bryter barns rettigheter, eksempelvis etter modell av ROBEK.

To ganger i året oppdaterer regjeringen listen over hvilke kommuner som er meldt inn og ut av ROBEK-registeret. Står en kommune på listen, betyr det at den er i «økonomisk ubalanse eller ikke har vedtatt økonomiplanen, årsbudsjettet eller årsregnskapet innen de fristene som gjelder». Når en kommune ikke har kontroll på pengene sine, settes den under administrasjon. Så lenge den står på listen, kan den ikke ta opp lån eller vedta sine egne budsjetter. Alt må godkjennes av departementet.

Dette medlem mener at jo alvorligere svikten i barnevernet er, desto større bør statens muligheter for inngripen være. Man kan tenke seg en glideskala av inngrepsmuligheter fra varsler og anbefalinger om forbedringer til å pålegge kommuner å gjøre forbedringer. I særlig alvorlige situasjoner bør staten kunne gripe direkte inn i barnevernets arbeid for å sikre barns rettssikkerhet.

I Representantforslag 22 S (2022–2023) foreslår Venstre også at regjeringen skal utrede hvordan barn kan få styrkede nasjonale klagemuligheter og prosessuelle rettigheter.

I dag er det flere prosessuelle hindre for at barn skal kunne realisere sine rettigheter gjennom ulike klagemekanismer i Norge. Barn må i de fleste tilfeller klage over brudd på sine rettigheter gjennom en verge, men det kan tenkes tilfeller hvor vergen og barnet er uenige. På dette punktet er det flere uavklarte juridiske spørsmål som bør gjennomgås. I tillegg er ikke alltid klageordningene tilgjengelige og forståelige for barn, og det er ofte ressurskrevende å fremsette klager og eventuelt orientere seg i rettsapparatet.

De tte medlem mener at det er behov for en bred offentlig utredning hvor et utvalg kan se helhetlig på barns rett til å klage gjennom ulike instanser i norsk offentlig forvaltning, identifisere både rettslige og faktiske hindre og vurdere hvordan barns klagerett kan styrkes, slik at barns rettigheter i større grad også blir oppfylt i praksis.

Grønn forbrukerpolitikk

De tte medlem viser til at forbrukerpolitikken skal styrke stillingen til forbrukerne og sikre dem gode rettigheter og et sterkt vern dersom rettighetene ikke blir oppfylt. Ofte står forbrukere overfor kommersielle aktører med bedre informasjon og kunnskap om produkter, avtalevilkår og markedsforhold. Forbrukerpolitikken formål er å veie opp for denne ubalansen. De tte medlem vil understreke viktigheten av å føre en aktiv forbrukerpolitikk for å sikre at mennesker ikke utnyttes, og at dette er særlig aktuelt i usikre tider.

De tte medlem viser til at åpenhetsloven, initiert av Venstre og regjeringen Solberg, trådte i kraft 1. juli 2022. Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Loven stiller høyere krav til større bedrifter om aktsomhet i sine leverandørkjeder, blant annet ved å pålegge virksomhetene en informasjonsplikt og en plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger som det så skal redegjøres for.

De tte medlem viser til at åpenhetsloven gir forbrukere en reell mulighet til å ta bedre og mer bevisste valg. Økt innsyn gjør det mulig for forbrukere å etter spørre og kjøpe produkter som ikke er produsert under dårlige arbeidsvilkår.

De tte medlem viser videre til at forbrukere spiller en essensiell rolle i det grønne skiftet, i og med at privat forbruk utgjør en stor del av Norges BNP. Flere studier viser at forbrukere ønsker et mer bærekraftig forbruk, men at de mangler god og pålitelig informasjon.

De tte medlem viser til at det grønne skiftet har høy prioritet i EU, og at EU-kommisjonen i mars 2022 la frem forslag til regelverk om forbrukervern i det grønne skiftet. Formålet med forslaget er å styrke forbrukerret-

tigheter knyttet til informasjon om miljøaspekter knyttet til produkter, og gjennom det legge til rette for at forbrukere kan ta miljøbevisste og opplyste valg. EU-regelverket legger opp til at forbrukere i forbindelse med kjøp av produkter skal få relevant informasjon om muligheter for reparasjon av produktene, og at de skal få produsentgarantier knyttet til levetid. Regler som skal hindre villedende miljøpåstander i markedsføring, såkalt grønnvasking, er et annet viktig element. De tte medlem forventer at regjeringen tar en proaktiv rolle i å få implementert dette regelverket.

De tte medlem viser til at Svanemerket er et viktig verktøy for norske forbrukere og profesjonelle innkjøpere når de skal ta mer miljøvennlige valg, og at miljømerking virker som en katalysator for sirkulær økonomi og innkjøpsmakt i det grønne skiftet. Svanemerket gir standardisert og kvalitetssikret informasjon om varer og tjenester som er blant de minst miljøbelastende på markedet, og gjør det enkelt for forbrukere å ta gode miljøvalg. De tte medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke støtten til Svanemerket.

Styrke barne- og ungdomsfrivilligheten

De tte medlem viser til at frivillig arbeid er limet i lokalsamfunnet og en kilde til personlig utvikling. Innsatsen til de frivillige organisasjonene utgjør en stor verdi. Kultur, idrett og frivillighet er en samfunnsbyggende kraft og skal være for alle. I barne- og ungdomsorganisasjoner får unge, uansett bakgrunn, dyrke interessene sine i fellesskap med andre. Organisasjonene styres av unge selv og er dermed en ypperlig arena for demokratisk opplæring. De tte medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å øke grunnstøtten til Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU).

3.5 Kap. 800 Barne- og familiedepartementet

3.5.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

3.5.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.5.3 POST 50 NORGES FORSKNINGSRÅD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.6 Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep

3.6.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan benyttes under post 70 og kap. 846 post 62*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.6.2 POST 61 TILSKUDD TIL INCEST- OG VOLDTEKTSSENTRER, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.6.3 POST 70 TILSKUDD TIL VOLDSFORBYGGENDE TILTAK MV., *kan benyttes under post 21, post 61 og kap. 858 post 1*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at regjeringen Solberg la frem en handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner. Høyre har også fått gjennomslag for å øke bruken av omvendt voldsalarm og for flere tiltak for å styrke arbeidet med å forebygge og bekjempe partnerdrap. Mange organisasjoner og institusjoner gjør en viktig jobb for å forebygge vold og også tilby behandling til utøvere av vold i nære relasjoner og familiene. Dette er et arbeid disse medlemmer ønsker å bidra til å styrke.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås en økning med 2,5 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til regjeringen Solbergs handlingsplan Frihet fra vold. Arbeidet med å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner må prioriteres høyere. Målet med arbeidet er at samfunnet gjennom økt kompetanse og bedre samordning skal bli bedre til å forebygge vold i nære relasjoner, gi bedre hjelp til utsatte generelt og til sårbare grupper spesielt. Disse medlemmer forventer at regjeringen følger opp arbeidet og de tiltak som ligger i planen.

Disse medlemmer viser også til Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner, jf. Dokument 3:8 (2021–2022). Rapporten berører Justis- og beredskapsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Disse medlemmer merker seg spesielt at Riksrevisjonen peker på at det er varierende oppfølging av kritesenterloven i kommunene. Disse medlemmer forventer at regjeringen tar rap-

porten alvorlig og sikrer at krisesenterloven blir fulgt etter intensjonen.

Disse medlemmer viser til det arbeid som gjøres av Senter mot incest og seksuelle overgrep slik som SMISO og Nok. Sentrene har et lavterskeltilbud til de som er utsatt for incest og seksuelle overgrep og deres pårørende. Det finnes 23 slike sentre, og de driver etter prinsippet om hjelp til selvhjelp. For mange er de et svært nødvendig tilbud i en livskrise. Sentrene bør styrkes, slik at det aldri skal være nødvendig å måtte vente på hjelp.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser også til arbeidet som gjøres av landets Nok-sentre. Disse jobber med en nullvisjon mot seksuelle overgrep. Kampanjen bør få egen bevilgning i statsbudsjettet. I tillegg bør det vurderes en ny finansieringsmodell for sentrene. En slik modell bør ha som mål at tilbudet er like godt over hele landet, og at alle sentrene er fullt dekket i henhold til det lokale behovet for hjelp.

Dette medlem viser til Pensjonistforbundets notat til komiteens budsjett høring. TryggEst har vist seg som en effektiv og god metode for å avdekke vold i nære relasjoner. Pensjonistforbundet ønsker at alle kommuner skal ta i bruk og innføre TryggEst-modellen, og dette medlem ønsker at det skal skje så raskt som mulig. Det vil ha stor betydning for risikoutsatte voksne trygghet i hverdagen, og som verktøy for kommunene i forebyggings- og avdekkingsøyemed. Dette medlem mener at TryggEst også bør få midler fra denne posten.

Dette medlem viser til sin merknad om vold i nære relasjoner i Innst. 14 S (2019–2020) om statsbudsjettet for 2021.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil i den sammenheng trekke frem bl.a. innspill fra Stormbergs prosjekt, som omhandler å ivareta dyr når den voldsutsatte for eksempel bor på krisesenter. Dette prosjektet omfatter i dag kun et fåtall av landets krisesenter, og det bør sees på muligheter for å gjøre dette til en nasjonal ordning. Disse medlemmer er positive til for eksempel et prosjekt med støtte til kennelutgifter for krisesentre, og ber derfor regjeringen vurdere hvordan man kan følge denne problematikken i arbeidet med gjennomgang av krisesentertilbudet. Dette kan for eksempel gjøres av Barne- og familiedepartementet når de skal utarbeide et høringsnotat med forslag til lovendringer og drøfting av kvalitetsutfordringer i krisesentertilbudet.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til den tidligere satsingen på dette området i samarbeid mellom Private Barnehagers Landsforbund og Stine Sofies Stiftelse. Dette medlem er opptatt av at alle barn i Norge får en trygg og god oppvekst, og mener Barnas verneombud er en viktig og god satsing for

de sårbare barna i alle landets barnehager. Barnas verneombud er en satsing som utgjør en forskjell for barna og deres oppvekst.

Dette medlem viser til at midler til dette er tiltenkt i de 40 mill. kroner som ligger i Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

3.6.4 POST 73 TILSKUDD TIL SENTER FOR VOLDSUTSATTE BARN, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet har merket seg at Stine Sofies Stiftelses tilbud om opphold ved Stine Sofie Senteret gir et svært verdifullt tilbud til barn og unge som har vært utsatt for vold, overgrep eller har vært vitne til vold i nære relasjoner, og også til deres søsken og omsorgspersoner. Disse medlemmer har også merket seg at den totale kapasiteten ved senteret er oversteget, og det er behov for å utvide dette nasjonale tilbudet. Stine Sofies Stiftelse vil fra 2023 tilby kurs på to ulike lokasjoner, både i dagens senter i Grimstad og i nye lokaler i Lillestrand.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås en økning med 5 mill. kroner på denne posten øremerket til Stine Sofies Stiftelse.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at Stine Sofies Stiftelse det siste året har planlagt for å utvide den bygningsmessige kapasiteten. Med økte rammer kan de øke det årlige deltakerantallet betydelig. Da kan de også utvikle et mer individuelt og tilrettelagt oppfølgingstilbud til de aller mest sårbare familiene – familier der det er flere utsatte barn og større konsekvenser tilknyttet psykiske, somatiske og sosiale forhold. Mange av familiene har behov for beskyttelsestiltak i form av adressesperre eller besøksforbud, og lever i det daglige med en overhengende trussel fra gjerningspersonen(e). Stiftelsen ønsker i større grad å bidra til at disse familiene kan følges tettere opp, for å forebygge ytterligere skjevutvikling og arbeide målrettet med å forebygge de langvarige konsekvensene av vold og overgrep.

Fremskrittspartiet ønsker med bakgrunn i dette en utvidelse av posten til Senter for voldsutsatte barn med 27 mill. kroner.

3.7 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning

3.7.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, MEKLINGSGODTGJØRELSE, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.7.2 POST 22 OPPLÆRING, FORSKNING, UTVIKLING MV.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.7.3 POST 23 REFUSJON AV UTGIFTER TIL DNA-ANALYSER, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.7.4 POST 71 BIDRAGSFORSKUDD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.8 Kap. 3841 Samliv og konfliktløsning

3.8.1 POST 1 GEBYRINTEKTER FOR FASTSETTING AV BIDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.8.2 POST 70 REFUSJON FRA BIDRAGSPLIKTIGE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.9 Kap. 842 Familievern

3.9.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, *kan benyttes under post 70*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.9.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.9.3 POST 70 TILSKUDD TIL KIRKENS FAMILIEVERNTJENESTE MV., *kan benyttes under post 1*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Stiftelsen Kirkens Familievern er omtalt i proposisjonen under kap. 842 post 70. Det legges til grunn at tilskuddet ikke har fått et nytt formål, og at det ikke er foreslått å opprette en ny tilskuddsordning på posten. Dagens driftsavtaleforhold for Stiftelsen Kirkens Familievern videreføres i tråd med Innst. S 14 (2017–2018).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.10 Kap. 3842 Familievern

3.10.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.11 Kap. 843 Adopsjonsstøtte

3.11.1 POST 70 TILSKUDD TIL FORELDRE SOM ADOPTERER BARN FRA UTLANDET, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.11.2 POST 71 (NY) ETTERADOPSJONSTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen er i gang med en styrking av arbeidet på området etteradopsjon, og skal starte med å gjennomgå området utenlandsadopsjon.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener det er stort behov for tiltak som kan styrke etteradopsjonsarbeidet. Gjennom Haagkonvensjonen, artikkel 9, har Norge forpliktet seg til å legge til rette for etteradopsjonsarbeid, slik at adopterte og deres familier får kvalifisert veiledning, støtte og rådgivning. De siste årene har det blitt utarbeidet flere rapporter som tydelig viser at norske myndigheter ikke oppfyller disse forpliktelsene. Disse medlemmer viser til at regjeringen selv anerkjenner dette i proposisjonen, blant annet ved å henvise til rapportene fra Folkehelseinstituttet og NIBR. Det er likevel disse medlemmers syn at forslaget til statsbudsjett ikke i tilstrekkelig grad svarer på de utfordringene som er beskrevet i disse rapportene.

Disse medlemmer mener det er behov for å samle kompetansen om adopsjon i et nasjonalt kompetansemiljø. Et kompetansesenter kan være med på å dekke behovet for en bedre oppfølging av adopterte og deres familier. Det offentliges ansvar for adopterte må ses i et livsløpsperspektiv, og ikke stoppe ved godkjenning av adoptivsøkere. Søk etter biologiske foreldre er et krevende arbeid som forutsetter et solid kontaktnett i det aktuelle samarbeidslandet. I tillegg kreves tett oppfølging av den adopterte i denne prosessen. Prosessen med å søke, og utfallet av et søk, forutsetter at den adopterte blir tett veiledet. Det er videre et behov for psykisk veiledning og rådgivning fra fagpersoner for alle adopterte og deres familier. Ikke alle adopterte ønsker å søke etter sine røtter, men kan ha andre utfordringer og behov knyttet til adopsjonen, som i stor grad påvirker livet deres.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å sette av 1,5 mill. kroner til et forprosjekt for opprettelse av et etteradopsjonssenter.

3.12 Kap. 844 Kontantstøtte

3.12.1 POST 70 TILSKUDD, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 21 mill. kroner ved å avvikle den graderte kontantstøtten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 1 216,5 mill. kroner, som en avvikling av kontantstøtten.

Dette medlem viser videre til at parallelt med at kontantstøtten avvikles, foreslås det i Venstres alternative budsjett å innføre flere barnehageopptak i flere kommuner. For øvrig viser dette medlem til Innst. 324 S (2021–2022) og Dokument 8:204 S (2021–2022), der Venstre foreslår å innføre en garanti slik at alle barn får tilbud om en barnehageplass rett etter endt foreldrepermisjon, uansett barnets alder.

3.13 Kap. 845 Barnetrygd

3.13.1 POST 70 TILSKUDD, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at andelen barn som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt, har økt på 2000-tallet. Mens tall fra SSB viser at drøyt 4 pst. av alle barn i Norge vokste opp i familier med vedvarende lavinntekt i 1999, er andelen nå nesten 12 pst.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, mener at barnetrygden er den viktigste enkeltstønaden for å gjøre noe med familiefattigdommen.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at en prisjustering av barnetrygden vil bidra til en styrking av økonomien til de som trenger det mest. Dette flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å prisjustere barnetrygden fra 1. mars 2023, herunder ordinær barnetrygd for barn 0–18 år, utvidet barnetrygd og småbarnstillegget, med 440 mill. kroner, og dette flertallet foreslår derfor at kap. 845 post 70 økes med 440 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Dette flertallet viser til at enslige forsørgere er særlig vanskelig stilt i dagens økonomiske situasjon. En økning av den utvidede barnetrygden for enslige forsørgere vil være en nødvendig håndrekning i en tid med

historisk høy prisstigning. Dette flertallet viser til budsjettavtalen av 29. november 2022, der det særskilte skattefradraget for enslige forsørgere er vedtatt fjernet. Dette flertallet forutsetter at økningen av barnetrygden og omleggingen av skattesystemet ikke skal føre til at noen enslige forsørgere kommer dårligere ut i 2023 sammenlignet med 2022.

Dette flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke utvidet barnetrygd for enslige forsørgere med 490 mill. kroner, noe som innebærer en økning på 5 000 kroner i året fra 1. mars 2023. Dette flertallet foreslår derfor at kap. 845 post 70 økes med 490 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Dette flertallet viser til at den samlede foreslåtte økningen på kap. 845 post 70 er på 930 mill. kroner.

Dette flertallet viser til budsjettavtalen og foreslår å endre beløp i fullmakt om satser for barnetrygd, jf. tilrådingens forslag til romertallsvedtak III Satser for barnetrygd.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil vise til at tall fra SSB viser at andelen barn under 18 år som levde i familier med vedvarende lavinntekt i 2013, var 8,6 pst. Tallene hadde da økt kontinuerlig gjennom den rødgrønne regjeringperioden. Økningen fortsatte under de første årene av regjeringen Solberg, blant annet som følge av den store flyktningkrisen i 2015. Ifølge SSB så økningen ut til å ha stoppet opp mot slutten av regjeringen Solbergs tid. SSB skrev blant annet følgende i en rapport som ble publisert på SSBs nettsider 31. mars 2022:

«Blant barn under 6 år passerte andelen med vedvarende lavinntekt 10 prosent i 2014, og nådde 12,7 prosent i 2019, før vi nå ser en liten nedgang til 12,6 prosent i 2020. Dette er en liten nedgang, men siden vi ikke ser tilsvarende nedgang i lavinntekt blant eldre barn, er det nærliggende å peke på at de siste årenes økning i barnetrygd for de minste barna kan ha virket positivt inn.»

Disse medlemmer viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine generelle merknader, hvor det blant annet står at prisveksten og økt rente er den største utfordringen familier møter i dag, og at dette også bidrar til å holde barn og unge utenfor viktige fritidsaktiviteter. Barnetrygden er den enkeltstønaden som har størst betydning for å redusere barnefattigdom, og økt barnetrygd vil derfor være et effektivt tiltak for å inkludere flere barn og unge i idrett, kultur og andre organiserte aktiviteter.

Disse medlemmer viser til at tall fra SSB viser at om lag 115 000 barn vokser opp i fattigdom i Norge. Det er urovekkende høye tall, og gjør at barn ikke har muligheten til å delta på fritidsaktiviteter, dra på ferie eller gå

på kino eller kafé. De blir stående utenfor fellesskapet, noe disse medlemmer mener er uakseptabelt. Barnetrygden er en ytelse som treffer barnefamilier godt, men det er svært dyrt å øke den for alle.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å øke barnetrygden med 3 000 kroner i året for barn fra 0 til 18 år.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å øke og skattlegge barnetrygden, slik at personer med lav eller ingen inntekt sitter igjen med betraktelig mer penger hver måned. En forsørger med to barn på 8 og 12 år og en skatteprosent på 25 pst. vil sitte igjen med ca. 500 kroner ekstra i barnetrygd hver eneste måned, selv etter skattlegging. Forsørgere med lavere skatteprosent vil sitte igjen med mer penger.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en provynøytral omlegging av barnetrygden, innenfor foreslåtte rammer, der barnetrygden økes og skattlegges.»

Dette medlem viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti, hvor de blant annet foreslår å hente ut ekstra utbytte fra Statkraft. Videre viser dette medlem til Venstres tillegg til alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en egen disponering av disse midlene. Dette innebærer at det foreslås å øke denne posten med 3 307 mill. kroner, noe som utgjør cirka 3 000 kroner i økt barnetrygd.

3.14 Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak

3.14.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres, kan benyttes under post 61, post 62 og post 71*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Socialis-

tisk Venstreparti, viser til Prop. 1 S (2022–2023), der det står at

«Departementet greier ut opprettinga av eit forskingssenter om barn og unge sin digitale oppvekst, som varsla i Prop. 1 S (2021–2022).»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Venstre og regjeringen Solberg la frem strategien «Rett på nett» i september 2021, som skal følges opp med en stortingsmelding og en handlingsplan. Disse medlemmer ønsker å påpeke at regjeringen Støre i fjorårets budsjett skrev at de ønsket å utrede opprettelsen av et forskningssenter for barn og digitale medier. Disse medlemmer er ikke kjent med at det er gjort en slik utredning.

Disse medlemmer viser til at det er bred enighet om nødvendigheten av et slikt forskningssenter. Dette er trukket frem av forskere på feltet, av Medieskadelighetsutvalget i NOU 2021:3 og av FN's barnekomité. Det er et stort behov for mer kunnskap i politikktutforming og i praksisfeltet.

Disse medlemmer viser til at et forskningssenter for barn og digitale medier ikke er nevnt i regjeringen Støres forslag til statsbudsjett for 2023. Disse medlemmer mener at det svært uheldig at dette ikke er prioritert fra regjeringens side. For at handlingsplanen skal lykkes, må myndighetene ha kunnskap om barn og unges nettbruk. Hvis ikke, risikerer regjeringen å igangsette tiltak som man ikke vet om virker.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 2 mill. kroner til et forprosjekt for utvikling av et forskningssenter for barn og digitale medier.

3.14.2 POST 60 BARNE- OG UNGDOMSTILTAK I STØRRE BYSAMFUNN, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det settes av 2 mill. kroner til formålet innenfor midlene som er disponert på posten.

3.14.3 POST 61 TILSKUDD TIL Å INKLUDERE BARN OG UNGE, *kan benyttes under post 71*

Komiteens merknader

Komiteen mener at det er viktig at alle barn og unge får like muligheter til å delta i fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldrenes bakgrunn og lommebok. Barns rett til lek og fritid er også nedfelt i FNs barnekonvensjon. Når barn får delta på fritidsaktiviteter, så bidrar det til tilhørighet og fellesskap, og til at barn og unge får oppleve mestring. Fritidsaktiviteter er også en viktig arena for inkludering, og for å hindre at barn og unge faller utenfor. Dessverre får ikke alle barn være med i dette fellesskapet, fordi foreldrenes økonomi ikke strekker til. I en tid med høyere strømpriser og matpriser og økende rente er det en bekymring for at antallet vil øke.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet vil fremheve viktigheten av utstyrssentraler som BUA, og at disse bidrar til fysisk aktivitet og inkludering – gjennom gratis utlån av sports- og friluftsutstyr. Flertallet støtter at regjeringen øker tilskuddsordningen til å inkludere barn og unge, kap. 846 post 61 og øremerkingen til BUA.

Flertallet viser for øvrig til at regjeringen foreslår at 2,5 mill. kroner av midlene skal øremerkes stiftelsen BUA, og at dette muliggjør at årsavgiften som betales av utstyrssentralene, kan holdes lavere enn uten dette tilskuddet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at regjeringen ikke ønsker et nasjonalt fritidskort, men i stedet øker tilskuddet til nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge. Disse medlemmer vil påpeke at økningen ikke fullt ut kompenserer for avviklingen av fritidskortordningen, og at det i realiteten er tale om en betydelig nedgang i tilskuddet. Disse medlemmer forventer at regjeringen følger situasjonen nøye, og eventuelt bevilger flere midler dersom tilskuddet ikke strekker til. Disse medlemmer forventer også at regjeringen kommer tilbake med et alternativ til fritidskortet.

Disse medlemmer viser til at størsteparten av de økte bevilgningene er ment å gå til lokale fritidskasser. Formålet med Fritidskassen er at barn og unge som lever i lavinntektsfamilier, skal kunne delta i organiserte fritidsaktiviteter, ha nødvendig utstyr til dette og kunne reise på leirer og turneringer. Det er en søkbar ordning, hvor søkeren selv må ta kontakt med kontaktlærer, sosi-

allærer, helsesykepleier, trener, leder i klubben, saksbehandler i Nav, barnevernet, flyktningtjenesten eller lignende for å benytte seg av tilbudet.

Disse medlemmer ønsker å uttrykke bekymring for at de familiene som kanskje trenger ordningen aller mest, ikke vil komme til å søke på ordningen. Disse medlemmer viser til innspill fra Norges idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité (NIF), hvor det foreslås at alle kommuner har et fast, kommunisert kontaktpunkt hvor alle frivillige organisasjoner kan henvende seg når man mistenker at barn og unge ikke deltar i fritidsaktivitet på grunn av økonomi, og ved behov for å løse enkeltindividers økonomiske utfordringer for deltakelse. Disse medlemmer støtter dette initiativet, da det vil kunne føre til at ordningen når frem til flere av dem som har behov for den.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ønsker å understreke at det ikke skal stå på kommuneøkonomien om barn og unge som vokser opp i lavinntektsfamilier, har anledning til å benytte seg av fritidstilbud. Disse medlemmer mener derfor at det bør settes av en pott penger i alle kommuner til fritidskassene. Disse medlemmer er videre av den formening at det bør være minimum én BUA-ordning eller tilsvarende, med gratis utlån av idretts- og fritidsutstyr, i hver kommune.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at man gjennom denne posten gir tilskudd til etablering og videreutvikling av utstyrssentraler i kommunene. Dette er gode og viktige tiltak rundt om i hele landet. Det finnes ingen faste tilskuddsordninger for drift av utstyrssentralene. Bufdir har utarbeidet en god veileder for etablering av utstyrssentraler. Sentralene bidrar til at mange som ellers ikke hadde hatt mulighet til det, kan delta på ulike aktiviteter. Disse medlemmer ber derfor regjeringen vurdere kriteriene for tildeling fra denne tilskuddsordningen, for å se om drift av sentralene også kan komme inn under ordningen.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til man gjennom nasjonal tilskuddsordning gir tilskudd til etablering og videreutvikling av utstyrssentraler i kommunene. Det finnes ingen faste tilskuddsordninger for drift av utstyrssentralene. Sentralene bidrar til at mange som ellers ikke hadde hatt mulighet til det, kan delta på ulike aktiviteter. Dette medlem mener ordningen burde få tilskudd, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås en bevilgning på 2 mill. kroner som skal gå hovedsakelig til kjøp av utstyr.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, der det foreslås å øke tilskuddet med ytterligere 10 mill. kroner ut over regjeringens budsjett-

forslag. Dette vil kunne gi for eksempel nye frivilligsentraler.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at en av Høyres store satsinger i vårt alternative budsjett er å styrke familienes økonomi og dermed også sørge for at flere barn og unge skal få delta på fritidsaktiviteter. Høyres mål er at alle skal få delta på minst én fritidsaktivitet.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å øke tilskuddene til å inkludere barn og unge med 30 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil også peke på det viktige arbeidet Blå Kors-tiltaket «Barnas stasjon», Røde Kors-tiltaket «Ferie for alle» og andre navngitte tilskudd under denne posten bidrar med for å inkludere barn og unge og også for å gi barn og unge gode oppvekstvilkår.

Disse medlemmer viser til at i 2019 startet Dale Oen Academy, som er et modningsår før videregående eller som forberedelse til arbeidslivet. På Dale Oen Academy får ungdommene oppdage styrkene sine, oppleve mestring, dra på oppdagelsesreiser, opprette samarbeid og oppfinne smarte og fremtidsrettede løsninger – med naturen som ramme. Gjennom Dale Oen Academy gjøres tradisjonelt teoretiske fag om til praktiske fag. I 2020 ble Dale Oen Academy av Kronprins Haakon tatt inn i Kronprinsparets Fond, som et prosjekt som bør være i hele Norge. Modellen deres tilsier at det er og må være et spleiselag mellom ulike aktører. Skolen har behovsprøvd egenbetaling og har flere private støttespillere, men de har behov for forutsigbarhet – statlig støtte – i tillegg. De driver et viktig, forebyggende arbeid, som gir ungdom nye muligheter og bidrar til mindre frafall i videregående skole. Disse medlemmer mener flere gode prosjekter som løfter frem ungdom og hindrer at man faller utenfor i samfunnet, bør prioriteres også med nasjonale midler.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det settes av 2 mill. kroner til formålet Dale Oen Academy innenfor midlene som er disponert på posten.

3.14.4 POST 62 UTVIKLING I KOMMUNENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.14.5 POST 70 BARNE- OG UNGDOMSORGANISASJONER

Komiteens merknader

Komiteen viser til at barne- og ungdomsorganisasjonene skaper aktivitet for barn og unge i hele landet og er av stor betydning for å inkludere barn og unge. Komiteen understreker at barne- og ungdomsorganisasjonene har lagt to harde år bak seg med nedstenging og pandemihåndtering. Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) har foretatt undersøkelser hvor det anslås at ca. 50 000 færre barn og unge er medlem i en organisasjon i dag enn for tre år siden. LNU er en viktig ressurs for sine medlemsorganisasjoner både for kompetansebygging og for å bidra til at barn og unge skal bli hørt både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer mener det er behov for å styrke arbeidet med å inkludere flere barn og unge, drive med demokratiopplæring og skape meningsfulle aktiviteter for de yngre generasjoner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ønsker derfor å styrke LNUs grunntilskudd.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil også vise til at LNU i statsbudsjettet for 2020 fikk i oppdrag å lage en nasjonal portal for utlån av kommunale lokaler til barne- og ungdomsorganisasjonene. Organisasjonene bruker i dag mye ressurser på å finne steder å kunne møtes. Disse medlemmer har registrert at arbeidet med portalen nå er ferdig, og at portalen er lansert, men i sitt høringsinnspill til komiteen beskriver LNU at det fremdeles gjenstår mye arbeid med å fylle portalen og videreutvikle den.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker derfor også å sette LNU i stand til å fullføre arbeidet med et viktig verktøy for medlemsorganisasjonenes arbeid lokalt.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås en økning med 5 mill. kroner på denne posten til LNU.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å øke den nasjonale grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjoner med 10 mill. kroner.

3.14.6 POST 71 UTVIKLINGS- OG OPPLYSNINGSARBEID M.M., kan benyttes under post 21

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre ønsker å fremme at forskning viser at de første 1 001 dagene, tiden gjennom svangerskapet og til og med barnet fyller to år, har avgjørende betydning for barnets helse og livskvalitet. Det gjør at det er viktig å forbedre kvaliteten på tjenester for små barn og deres familier i denne perioden, gjennom å sørge for lavterskel hjelpetilbud og lik tilgjengelighet til tjenestene. Når gravide og foreldre med små barn strever, viser forskning at norsk helsepersonell fortsatt mangler rutiner for å fange opp disse. Disse medlemmer viser til at Nordisk ministerråd nylig har publisert to rapporter som viser at tjenestetilbudet per i dag er begrenset, og at det er flere tiltak som utøves i praksis med manglende, svak eller ingen evidens for at de fungerer.

Disse medlemmer mener at vi trenger å tenke nytt om sammensetningen av hjelpesystemene. Det holder ikke at bare helsetjenester, Nav, barnevern eller familievern ser problemstillingen alene. For å få det overordnede blikket på problemstillingen kreves det tverrsektoriell satsing.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i Representantforslag 18 S (2022–2023) derfor har bedt regjeringen legge fram en stortingsmelding om forebygging av negative konsekvenser som følge av foreldres uhelse de første 1 001 dagene av barns liv – fra svangerskapet til barnet fyller 2 år, for hele familien.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å bevilge 15 mill. kroner til en søkbar ordning for foreldrestøttende tiltak. Aktuelle tilskuddsmottakere vil eksempelvis være Landsforeningen 1 001 dager, Home-Start Familiekontakten (HSF) og Nurse-Family Partnership (NFP).

Dette medlem vil i den forbindelse også vise til tilskuddsordningene på helsefeltet under ramme 15, der Venstre i sitt alternative budsjett foreslår en reverseering av regjeringens kutt, samt at bevilgningene til flere tilskuddsordninger styrkes med flere titalls millioner kroner. Den økte bevilgningen til frivillige organisasjoner på helsefeltet vil komme viktige organisasjoner til gode, som Ammehjelpen, Landsforeningen for uventet barnedød (LUB) m.fl.

3.14.7 POST 79 TILSKUDD TIL INTERNASJONALT UNGDOMSSAMARBEID MV., kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.15 Kap. 847 EUs ungdomsprogram

3.15.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.16 Kap. 3847 EUs ungdomsprogram

3.16.1 POST 1 TILSKUDD FRA EUROPAKOMMISSJONEN

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.17 Kap. 848 Barneombudet

3.17.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.18 Kap. 853 Barneverns- og helse- nemndene

3.18.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

3.19 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

3.19.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer merker seg arbeidet som gjøres av Aktivt Pusterom, som er en ideell organisasjon som driver avlastningstilbud og helge- og ferieleirer for barn og ungdom som bor i fosterhjem. Tilbudet arrangeres i tilpassede grupper med jevnaldrende hvor relasjonelt arbeid og positive mestringsopplevelser for deltakerne er viktige byggeklosser for å skape et inklude-

rende og helsefremmende miljø. Disse medlemmer viser til at det er viktig med stabile rammebetingelser for slike tilbud.

3.19.2 POST 22 BARNESAKKYNDIG KOMMISSJON

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.3 POST 23 KOMPETANSEHEVINGSTILTAK I BARNEVERNET, *kan benyttes under post 72*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.4 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.5 POST 61 UTVIKLING I KOMMUNENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det er et stort behov for stillinger i det kommunale barnevernet.

Dette medlem viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 115 mill. kroner på denne posten. Dette er beregnet til å gi rom for om lag 150 nye stillinger i det kommunale barnevernet.

3.19.6 POST 62 TILSKUDD TIL BARNEVERNFSAGLIG VIDEREUTDANNING, kan benyttes under post 23

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.19.7 POST 71 UTVIKLINGS- OG OPPLYSNINGSARBEID MV.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener at det er viktig at ulike stemmer høres, og at det derfor bør være rom på posten for bevilgninger til et bredt utvalg organisasjoner og tiltak. Noen organisasjoner jobber med smale, men utsatte grupper og er derfor lite synlige i offentligheten. De er allikevel viktige for sine målgrupper.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor det er lagt inn en økning på 2 mill. kroner på posten.

3.19.8 POST 72 TILSKUDD TIL FORSKNING OG KOMPETANSEUTVIKLING I BARNEVERNET, kan overføres, kan benyttes under post 23

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.20 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

3.20.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, kan benyttes under post 22

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet understreker at det å beskytte utsatte barn er en av fellesskapets viktigste oppgaver. Flertallet viser til at barnevernet skal handle om å beskytte barn, ikke tjene penger. Flertallet ønsker å fase ut det kommersielle barneverntilbudet og bygge opp kapasiteten i det offentlige, samt inngå langsiktige samarbeid med ideelle aktører.

Flertallet viser til budsjettforliket og forslag vedtatt i finansdebatten om at

«Stortinget ber regjeringen om å sikre ideelle virksomheter i barnevernet langsiktige avtaler med det offentlige og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 legge fram en plan for å fase ut store kommersielle aktører fra barnevernet».

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre deler målet om at det å beskytte barn er en av fellesskapets viktigste oppgaver, og at barnevernets oppgave handler om å beskytte barn. Regjeringen Solberg gjennomførte viktige endringer på feltet, blant annet gjennom å foreslå ny barnevernslov og å satse på kompetanse i barnevernet og digital utvikling gjennom DigiBarnevern. I tillegg jobbet regjeringen for bedre samarbeid mellom barnevern og helse, og for å sikre flere trygge fosterhjem. For å styrke rettighetene til de barna som trenger det aller mest, og øke kvaliteten i barnevernstjenesten fremmet regjeringen Solberg en ny barnevernslov og fikk tilslutning fra Stortinget til viktige forslag. Lovendringene som er vedtatt, er blant annet utvidet aldersgrense for rett til ettervern til 25 år, innføring av samtaleprosess som varig ordning og innføring av krav om årlig tilstandsrapportering for barnevernet til kommunestyret. Regjeringen Solberg har også sørget for et kraftig løft i etter- og videreutdanning og andre kompetansetiltak for ansatte i det kommunale barnevernet. Den årlige bevilgningen til kompetansehevende tiltak har økt fra 13 mill. kroner i 2013 til over 90 mill. kroner i 2020. Regje-

ringen Solberg videreførte de øremerkede midlene til stillinger i det kommunale barnevernet i 2021. Fra 2013 til 2019 har det blitt nærmere 1 400 flere ansatte i det kommunale barnevernet.

Disse medlemmer er veldig tydelige på at et godt barnevern er et barnevern som har et mangfoldig tilbud som er tilpasset behovene til de som skal hjelpes. Den beste måten å tilby dette på er et mangfold av tilbydere fra det offentlige, de ideelle og private aktører – alle betalt av det offentlige for de tjenestene som leveres.

Disse medlemmer viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at regjeringen og Sosialistisk Venstreparti har nedsatt Nullprofittutvalget hvor målet er å fase ut kommersielle leverandører fra velferdstjenesten. I statsbudsjettet for 2022 prioriterte regjeringen 100 mill. kroner for å redusere andelen kommersielle leverandører innen barnevernstjenesten, og øke tilsvarende hos offentlige og ideelle. Disse medlemmer viser til at departementet i svar på budsjettsspørsmål denne høsten estimerte prisen på et gjennomsnittsdøgn hos en kommersiell tilbyder til 11 000 kroner og tilsvarende 18 000 kroner for en plass på en offentlig drevet institusjon.

Disse medlemmer viser til KS sin høringsuttalelse, der de skriver at det foreslåtte kuttet svekker Bufetats kapasitet til å ivareta sin bistandsplikt overfor kommunene, og dermed rammer barn og unge som har stort behov for et godt og tilpasset tilbud. De påpeker videre at dette aktualiseres ytterligere ved begrensningen regjeringen gjør i muligheten for å kjøpe tjenester fra private aktører.

Disse medlemmer viser videre til at Norsk Fosterhjemsforening under komiteens høring var tydelige på at den nye lovgivningen, som stortingsflertallet, med støtte fra regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti har vedtatt, gjør det enda vanskeligere å rekruttere nye fosterhjem. Barneombudet og Akademikerforbundet påpekte at dette må konsekvensutredes. Barneombudet påpekte også at private tilbud ikke kan fjernes før et nytt tilbud er på plass.

Disse medlemmer mener dette tydeliggjør at regjeringen er mer opptatt av ideologi i disse spørsmålene enn av kvalitet og kapasitet på barnevernstjenesten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at basert på utviklingen så langt i 2022 er det estimert at det vil være færre barn som har behov for statlige hjelpetiltak i 2023. Finansieringen i budsjettet må samsvare med det reelle behovet, og med dette som bakgrunn er bevilgningen til institusjonsbarnevernet redusert. Flertallet ønsker å understreke at nedgangen i behov for institusjonsplasser

skal, så langt det lar seg gjøre, tas ut på en slik måte at de offentlige og ideelle institusjonene blir skjermet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet deler ikke regjeringens målsetting om å redusere andelen plasser hos kommersielle leverandører.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, der posten reduseres med 100 mill. kroner, som tilsvarer den økningen regjeringen la inn i statsbudsjettet for 2022.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen med 40 mill. kroner, som skal gå til økt kompetanse både i det offentlige og private barnevernet.

3.20.2 POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

3.20.3 POST 22 KJØP AV PRIVATE

BARNEVERNSTJENESTER, *kan benyttes under post 1*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen foreslår en økt bevilgning på 10 mill. kroner for å styrke tilbudet av institusjonsplasser fra de ideelle leverandørene. Disse medlemmer deler ikke denne målsettingen og viser til sitt alternative budsjett, der posten reduseres med 10 mill. kroner.

3.21 Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

3.21.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.21.2 POST 2 BARNETRYGD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.21.3 POST 60 KOMMUNALE EIENDELER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.22 Kap. 856 Barnevernets omsorgs- senter for enslige, mindreårige asylsøkere

3.22.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten, siden det

forventes å ankomme færre asylsøkere i 2023. Dette medlem viser også til viktigheten av at kun de som reelt er enslige mindreårige asylsøkere, behandles som det, og at de som viser seg å være eldre, blir behandlet som vanlige voksne asylsøkere.

3.23 Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

3.23.1 POST 4 REFUSJON AV ODA-GODKJENTE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.24 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten

3.24.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

3.24.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.25 Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i barne-, ungdoms- og familieetaten

3.25.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.26 Kap. 860 Forbrukerrådet

3.26.1 POST 50 BASISBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

3.26.2 POST 51 MARKEDSPORTALER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.27 Kap. 862 Stiftelsen Miljømerking i Norge

3.27.1 POST 70 DRIFTSTILSKUDD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til Dokument 3:5 (2021–2022) Riksrevisjonens undersøkelse av grønne offentlige anskaffelser, som viste at det store potensialet for grønn omstilling som ligger i offentlige anskaffelser, ikke blir utnyttet. Den raskeste grønne omstillingen for offentlig sektor er å gå fra ikke-miljømerkede innkjøp til miljømerkede innkjøp. Å bruke offisielle miljømerker i anbud er et enkelt valg. Slike verktøy gjør innkjøperne i stand til å stille ambisiøse klima- og miljøkrav, uten at de behøver å være eksperter selv. På denne måten kan offentlige anskaffelser bli en motor for det grønne skiftet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at overgangen til et bærekraftig samfunn vil påvirke alt forbruk og alle forbrukere. Det vil ikke være mulig å oppnå et klimanøytralt samfunn uten forbrukeren på laget. Forbrukerrådet har i sitt høringsinnspill til komiteen pekt på at mangel på informasjon og pris er den viktigste årsaken til at ikke flere velger de mest bærekraftige alternativene som er tilgjengelige. Forbrukerrådet skriver også i sitt innspill at hvis vi skal lykkes med et bærekraftig samfunn, så kan ikke forbrukerne ha dårligere rettigheter hvis de velger å lease, leie eller låne fremfor å kjøpe et produkt.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det også er nødvendig å sikre at regelverket tilpasses et mer sirkulært forbruk. Disse medlemmer vil derfor oppfordre regjeringen til å gjøre en helhetlig gjennomgang av forbrukerregelverket for å bidra til at forbrukerne lettere kan velge miljøvennlige og bærekraftige alternativer, og til å styrke arbeidet med miljømerking.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er et akutt behov for grønn omstilling. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 2 mill. kroner til Stiftelsen Miljømerking og Norges arbeid med Svanemerket.

3.28 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak

3.28.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, kan overføres, kan benyttes under post 50

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.28.2 POST 50 FORSKNING OG UNDERVISNING, kan benyttes under post 21

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.28.3 POST 70 TILSKUDD, kan benyttes under post 21

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.28.4 POST 79 RAMMEPROGRAMMET TIL EU OM FORBRUKERPOLITIKK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.29 Kap. 868 Forbrukertilsynet

3.29.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Loven gjør det vanskeligere for virksomheter å skjule snusk og snarveier, og styrker mulighetene for forbrukere og andre som vil finne ut av hvor ansvarlig en aktør oppfører seg eller hvordan kjeden av underleverandører ser ut. For at funksjonen til åpenhetsloven skal fylles på en god måte, trenger Forbrukertilsynet en tydelig føring på ansvaret for oppfølging og tilsyn med loven.

Disse medlemmer viser til at flere frivillige organisasjoner har kjempet hardt for å få gjennom åpenhetsloven, og disse besitter verdifull kompetanse om aktsomhetsvurderinger. Det gjelder også selskapenes oppfølging av det som avdekkes i aktsomhetsvurderingene, og hvordan gjenoppretting kan sikres. Denne kunnskapen vil være avgjørende for å få en effektiv implementering av loven.

3.30 Kap. 3868 Forbrukertilsynet

3.30.1 POST 2 TILSKUDD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.31 Kap. 2530 Foreldrepenger

3.31.1 POST 70 FORELDREPENGER VED FØDSEL, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.31.2 POST 71 ENGANGSSTØNAD VED FØDSEL OG ADOPSJON, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at engangsstønaden har økt voldsomt de siste årene. Fremskrittspartiet mener dette gir uheldige signaler med tanke på integrering og sysselsetting. Derfor reduseres engangsstønaden i partiets alternative budsjett. Dette medlem mener også at adgangen til å heve engangsstønad, sammen med andre ytelser fra Nav, bør fjernes.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til forslag vedtatt ved behandlingen av finansinnstillingen, Innst. 2 S (2022–2023), hvor

«Stortinget ber regjeringen raskt utrede alternativer til dagens kompensasjonsgrader i foreldrepengeordningen. Utredningen skal inneholde en vurdering av å innføre 90 prosent kompensasjonsgrad og provenynøytral omlegging. Forslag til mulige alternativer legges fram i statsbudsjettet for 2024.»

Komiteens medlemmer fra Høyre er enige i at det bør vurderes å øke fleksibiliteten ved utbetaling av foreldrepenger. Disse medlemmer mener at det er riktig å utrede flere alternativer til dagens kompensasjonsgrader i foreldrepengeordningen, og at man, i tillegg til å vurdere å innføre 90 pst. kompensasjonsgrad, også bør vurdere en lavere kompensasjonsgrad enn 80 pst. med en åpning for å øke permisjonstiden.

3.31.3 POST 72 FERIEPENGER AV FORELDREPENGER, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.31.4 POST 73 FORELDREPENGER VED ADOPSJON

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.32 Kap. 880 Den norske kirke

3.32.1 POST 70 RAMMETILSKUDD TIL DEN NORSKE KIRKE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 69 mill. kroner, som er en videreføring av budsjettstørrelsen fra 2022.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til behandlingen av ny trossamfunnslov i Stortinget våren 2020, hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag om sitt primære ønske om en alternativ modell for finansiering av trossamfunnene, hvor staten har et mindre ansvar for driften av trossamfunn. Primært bør kirken og trossamfunn finansiere seg selv. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt forslag til alternativt statsbudsjett har valgt å synliggjøre partiets primærpolitikk om en alternativ finansieringsmodell gjennom en reduksjon i driftsbevilgningene til Den norske kirke og til andre trossamfunn. Dette medlem viser også til kap. 881 post 70.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 125,3 mill. kroner, som er et 5 pst. kutt i den statlige bevilgningen til Den norske kirke.

3.32.2 POST 71 TILSKUDD TIL SJOMANNSKIRKEN – NORSK KIRKE I UTLANDET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer merker seg at Sjømannskirken i mange år både har vært et samlingspunkt for nordmenn i utlandet, og samtidig har påtatt seg stadig mer av arbeidet med å yte bistand til nordmenn som opplever livskrise. Arbeidet er i samarbeid med Utenriksdepartementet og retter seg blant annet mot pensjonister som bor deler av året i utlandet, utenlandsstudenter og folk som befinner seg på steder der det inntreffer katastrofer (slik som ulykken i Seoul i 2022). I slike tilfeller er det godt arbeid fra ambulerende sjømannsprest. I 2019 behandlet Sjømannskirken 364 beredskapssaker og 1 188 sosialsaker, noe som utgjør en økning fra tidligere år. Disse medlemmer vil også vise til det særlige fokuset på barns utfordringer knyttet til utenlandsopphold, og enheten Familieveiviseren, som driver familierådgiving og oppfølging av foreldre og barn i Spania. Dette arbeidet bør prioriteres i fremtiden, da det er en god måte å målrette bistand til nordmenn i utlandet og vil kunne vesentlig redusere behovet for senere bistand når de samme personer eller familier returnerer til Norge.

3.33 Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.

3.33.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

3.33.2 POST 70 TILSKUDD TIL TROS- OG LIVSSYNSAMFUNN, overslagsbevilgning

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 65 mill. kroner, som er en videreføring av budsjettstørrelsen fra 2022.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt primære syn om en alternativ modell for finansiering av trossamfunnene, hvor staten har et mindre ansvar for driften av trossamfunn. Primært bør Den norske kirke og andre trossamfunn finansiere seg selv. Dette medlem foreslår derfor en reduksjon i driftsbevilgningene til Den norske kirke og til andre trossamfunn i sitt alternative budsjett. Dette medlem viser også til kap. 880 post 70.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 25,4 mill. kroner, som er i tråd med likebehandlingsprinsippet for tros- og livssynsorganisasjoner og Den norske kirke, når det på kap. 880 post 70 gjøres et 5 pst. kutt i den statlige bevilgningen til Den norske kirke.

3.33.3 POST 77 NASJONALJUBILEET 2030

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til nasjonaljubileet 2030 og vil understreke at Moster 2024 er et frittstående lovjubileum og en selvstendig markering, som markerer en viktig nasjonal hendelse i norsk rettshistorie, da det dannet starten på et nasjonalt lovverk for Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener markeringen av kristenretten 1 000 år i 2024 er av nasjonal betydning og burde fått like stor oppmerksomhet og bevilgning som markeringen av slaget på Stiklestad. Dette gjelder både markeringen og behovet for en opprustning av bygningsmassen på Moster.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023 redegjøre for Stortinget hvordan kristenretten 1 000 år skal markeres.»

3.33.4 POST 78 YMSE FASTE TILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteen viser til behovet for å bedre kunnskapen om LHBTI+ og negativ sosial kontroll i tros- og livssynssamfunn, samt behovet for å bedre levekårene for skeive i religiøse miljøer og særlig de som har brutt med religiøse samfunn på grunn av negativ sosial kontroll og mangel på respekt. Komiteen vil understreke viktigheten av frivillige organisasjoners arbeid på dette området og anbefaler at det opprettes en tilskuddsordning for arbeid med LHBTI+-tematikk i tros- og livssynsspørsmål og mot negativ sosial kontroll.

Komiteen viser til at Hjelpeskilden er en frivillig organisasjon som bistår mennesker med bakgrunn fra lukkede eller strenge religiøse miljøer. Organisasjonen fokuserer på religiøse bruddprosesser, psykisk uhelse, utenforskap, negativ sosial kontroll, vold i nære relasjoner og barns rettigheter.

Dette er et arbeid som komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener er viktig, da det har vært lite fokus på slike hjelpetilbud.

Komiteens medlem fra Venstre anerkjenner den viktige rollen Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) har for å skape dialog på tvers av trossamfunn. Dette medlem viser til høringen hvor STL nevner flere viktige prosjekter organisasjonen arbeider med, blant annet om LHBTI-tematikk. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å bevilge 1,5 mill. kroner til STL.

3.34 Kap. 882 Kirkebygg og gravplasser

3.34.1 POST 60 RENTEKOMPENSASJON – KIRKEBYGG, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.34.2 POST 61 TILSKUDD TIL FREDETE OG VERNEVERDIGE KIRKEBYGG, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å redusere utgiftene til Kirkebygg med 10 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 882 post 61 reduseres med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til arbeidet med et program for å sikre og sette i stand de kulturhistorisk viktige kirkene basert på verdiene staten tar over etter delingen av Opplysningsvesenets fond. Disse medlemmer oppfordrer til at dette arbeidet gis prioritet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 30 mill. kroner.

3.34.3 POST 70 TILSKUDD TIL SENTRALE TILTAK FOR KIRKEBYGG OG GRAVPLASSER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.35 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2

Forslag til bevilgninger under de respektive kapitler og poster der det er avvik fra regjeringens forslag. Avvik i parentes. Forslaget fra regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet har subsidiær tilslutning fra Sosialistisk Venstreparti og er derfor komiteens tilråding. Øvrige forslag uttrykker alternativbudsjettens standpunkter.

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	V
Utgifter (i tusen kroner)								
800		Barne- og familiedepartementet						
	1	Driftsutgifter	158 968	158 968 (0)	153 968 (-5 000)	154 468 (-4 500)	158 968 (0)	158 968 (0)
840		Tiltak mot vold og overgrep						
	21	Spesielle driftsutgifter	20 521	20 521 (0)	20 521 (0)	20 521 (0)	32 521 (+12 000)	20 521 (0)
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre	115 617	115 617 (0)	115 617 (0)	115 617 (0)	120 617 (+5 000)	115 617 (0)
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	134 142	134 142 (0)	136 642 (+2 500)	174 142 (+40 000)	147 142 (+13 000)	134 142 (0)
	73	Tilskudd til senter for voldsutsatte barn	36 874	36 874 (0)	41 874 (+5 000)	63 874 (+27 000)	36 874 (0)	36 874 (0)
	74	Investeringstilskudd til bygging av krisesentre	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	25 000 (+25 000)	0 (0)
843		Adopsjonsstøtte						
	71	Etteradopsjonstiltak	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 500 (+1 500)
844		Kontantstøtte						
	70	Tilskudd	1 216 510	1 216 510 (0)	1 195 510 (-21 000)	1 216 510 (0)	638 510 (-578 000)	0 (-1 216 510)
845		Barnetrygd						
	70	Tilskudd	19 300 000	20 230 000 (+930 000)	22 609 000 (+3 309 000)	19 300 000 (0)	21 919 700 (+2 619 700)	22 607 000 (+3 307 000)
846		Familie- og oppveksttiltak						
	21	Spesielle driftsutgifter	41 545	41 545 (0)	36 115 (-5 430)	41 545 (0)	41 545 (0)	43 545 (+2 000)
	61	Tilskudd til inkludering av barn og unge	664 430	664 430 (0)	694 430 (+30 000)	676 430 (+12 000)	664 430 (0)	664 430 (0)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					V
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	179 819	179 819	184 819	179 819	193 819	189 819
				(0)	(+5 000)	(0)	(+14 000)	(+10 000)
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv.	73 036	73 036	33 036	73 036	73 036	88 036
				(0)	(-40 000)	(0)	(0)	(+15 000)
853		Barneverns- og helsenemndene						
	1	Driftsutgifter	243 331	243 331	243 331	218 331	243 331	243 331
				(0)	(0)	(-25 000)	(0)	(0)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet						
	60	Tilskudd til kommunalt barnevern	0	0	0	0	192 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+192 000)	(0)
	61	Utvikling i kommunene	70 475	70 475	70 475	70 475	80 475	185 475
				(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(+115 000)
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	39 204	39 204	39 204	41 204	44 204	39 204
				(0)	(0)	(+2 000)	(+5 000)	(0)
855		Statlig forvaltning av barnevernet						
	1	Driftsutgifter	4 210 381	4 210 381	4 110 381	4 250 381	4 370 381	4 210 381
				(0)	(-100 000)	(+40 000)	(+160 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	26 622	26 622	21 322	26 622	26 622	26 622
				(0)	(-5 300)	(0)	(0)	(0)
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	2 784 766	2 784 766	2 774 766	2 784 766	2 684 766	2 784 766
				(0)	(-10 000)	(0)	(-100 000)	(0)
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere						
	1	Driftsutgifter	122 986	122 986	122 986	102 986	430 986	122 986
				(0)	(0)	(-20 000)	(+308 000)	(0)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten						
	1	Driftsutgifter	613 810	613 810	606 310	595 400	613 810	613 810
				(0)	(-7 500)	(-18 410)	(0)	(0)
860		Forbrukerrådet						
	50	Basisbevilgning	85 889	85 889	80 889	85 889	85 889	85 889
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)	(0)
862		Stiftelsen Miljømerking i Norge						
	70	Driftstilskudd	15 583	15 583	15 583	12 583	15 583	17 583
				(0)	(0)	(-3 000)	(0)	(+2 000)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					V
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	
868		Forbrukertilsynet						
	1	Driftsutgifter	128 388	128 388 (0)	125 888 (-2 500)	128 388 (0)	128 388 (0)	128 388 (0)
880		Den norske kirke						
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke	2 393 344	2 393 344 (0)	2 324 344 (-69 000)	2 154 010 (-239 334)	2 393 344 (0)	2 268 044 (-125 300)
881		Tilskudd til trossamfunn m.m.						
	21	Spesielle driftsutgifter	8 632	8 632 (0)	3 632 (-5 000)	8 632 (0)	8 632 (0)	8 632 (0)
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	1 008 533	1 008 533 (0)	943 533 (-65 000)	907 679 (-100 854)	1 008 533 (0)	983 133 (-25 400)
	78	Ymse faste tiltak	16 224	16 224 (0)	16 224 (0)	16 224 (0)	16 224 (0)	17 724 (+1 500)
882		Kirkebygg og gravplasser						
	61	Tilskudd til fredete og verneverdige kirkebygg	48 945	38 945 (-10 000)	18 945 (-30 000)	48 945 (0)	48 945 (0)	48 945 (0)
2530		Foreldrepenger						
	70	Foreldrepenger ved fødsel	24 690 000	24 690 000 (0)	24 690 000 (0)	24 690 000 (0)	24 928 000 (+238 000)	24 690 000 (0)
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	750 000	750 000 (0)	750 000 (0)	306 000 (-444 000)	375 000 (-375 000)	750 000 (0)
		Sum utgifter	61 975 680	62 895 680 (+920 000)	64 956 450 (+2 980 770)	61 241 582 (-734 098)	64 524 380 (+2 548 700)	64 062 470 (+2 086 790)
			Inntekter (i tusen kroner)					
		Sum inntekter	2 921 561	2 921 561 (0)	2 921 561 (0)	2 921 561 (0)	2 921 561 (0)	2 921 561 (0)
		Sum netto	59 054 119	59 974 119 (+920 000)	62 034 889 (+2 980 770)	58 320 021 (-734 098)	61 602 819 (+2 548 700)	61 140 909 (+2 086 790)

4. Rammeområde 3 – Kultur og likestilling mv.

4.1 Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kultur- og likestillingsdepartementet

4.1.1 SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår samlede utgifter på Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett på 23,3 mrd. kroner i 2023. Det er en økning på om lag 1,4 mrd. kroner eller tilsvarende 6,2 pst. fra saldert budsjett 2022.

Regjeringen vil gjennom gode støtteordninger legge til rette for at alle kan delta og engasjere seg i organisasjonsliv og fritidsaktiviteter. For å legge til rette for full merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner foreslår regjeringen å øke bevilgningen til ordningen med 125 mill. kroner, til totalt 2 025 mill. kroner. Strømsstøtteordningen for frivillige organisasjoner, som setter frivilligheten i stand til å opprettholde aktivitet tross økte strømpriser, foreslås videreført i første halvår 2023 med en bevilgning på 770 mill. kroner.

Arbeidet for likestilling og mot diskriminering står sentralt for regjeringen. Regjeringen foreslår å øke tilskuddene til organisasjoner som arbeider med å fremme mangfold innen kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (LHBT+-organisasjoner) med 15 mill. kroner. Økningen skal blant annet bidra til å styrke organisasjonene på LHBT+-feltet etter angrepet i Oslo 25. juni 2022.

Regjeringen vil fremme mangfold og talentutvikling innen film og dataspill og foreslår å øke bevilgningen til Filmfondet med 20 mill. kroner i 2023. 5 mill. kroner av denne økningen er øremerket satsing på dataspill og dataspillkultur.

4.3 Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3

Oversikt over regjeringens forslag til bevilgninger under rammeområde 3 slik de framkommer i Prop. 1 S (2022–2023).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
Utgifter			
<i>Kultur- og likestillingsdepartementet</i>			
300		Kultur- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter.....	184 961 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	1 180 000
	78	Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	10 380 000
	79	Til disposisjon.....	12 200 000
315		Frivillighetsformål	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 230 000
	60	Tilskudd til frivilligsentraler.....	221 280 000

4.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

4.2 Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Klima- og miljødepartementet vedrørende programkategorien kulturminner og kulturmiljø

4.2.1 SAMMENDRAG

Regjeringens foreslåtte bevilgning til programkategorien kulturminner og kulturmiljø er i 2023 på om lag 796,8 mill. kroner på utgiftssiden. Dette er en økning på 4,8 mill. kroner, eller 0,6 pst. sammenlignet med saldert budsjett for 2022.

Som del av oppfølgingen av de nasjonale kulturmiljømålene er det blant annet satt i gang et arbeid med utvikling av bevaringsstrategier for utvalgte tema.

Regjeringen har satt ned et utvalg som skal komme med forslag til ny kulturmiljølov i 2024. Det gjennomføres også flere tiltak for å vise fram hva kulturarven bidrar med for å nå FNs bærekraftsmål. Oppfølging innenfor disse innsatsområdene vil få prioritet i 2023.

Klima- og miljødepartementet legger stor vekt på ansvaret knyttet til oppfølgingen av Unescos verdensarvkonvensjon. Målsettingen er at de norske verdensarvområdene skal utvikles til fyrtårn for beste praksis innen natur- og kulturmiljøforvaltning når det gjelder tilstand, forvaltning og formell beskyttelse.

4.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
	61 Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser.....	770 000 000
	70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 025 000 000
	73 Tilskudd til studieforbund m.m.	171 165 000
	75 Herreløs arv til frivillige organisasjoner.....	7 415 000
	78 Frivillighetstiltak.....	21 350 000
	82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.....	300 000 000
	86 Idrettstiltak.....	35 080 000
320	Norsk kulturråd	
	1 Driftsutgifter.....	199 202 000
	51 Fond for lyd og bilde.....	49 080 000
	55 Norsk kulturfond	926 910 000
	71 Statsstipend	6 600 000
	72 Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	266 620 000
	73 Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	167 330 000
	74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.....	353 405 000
	75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	283 915 000
322	Bygg og offentlige rom	
	1 Driftsutgifter.....	29 491 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	41 140 000
	50 Kunst i offentlige rom	11 750 000
	70 Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	435 600 000
323	Musikk og scenekunst	
	1 Driftsutgifter.....	100 556 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 046 000
	22 Forsvarets musikk.....	52 745 000
	60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge.....	23 830 000
	70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner.....	2 666 195 000
325	Allmenne kulturformål	
	1 Driftsutgifter.....	76 079 000
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	28 389 000
	52 Norges forskningsråd.....	15 205 000
	71 Kultur som næring	45 940 000
	72 Kultursamarbeid i nordområdene	13 130 000
	73 Bodø – Europeisk kulturhovedstad 2024.....	33 000 000
	75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	97 900 000
	78 Barne- og ungdomstiltak.....	60 045 000
	82 Nobels Fredssenter	35 330 000
	86 Talentutvikling.....	55 235 000
326	Språk- og bibliotekformål	
	1 Driftsutgifter.....	771 155 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 188 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	55 838 000
	73 Språktiltak.....	35 365 000
	74 Det Norske Samlaget	22 065 000
	75 Tilskudd til ordboksarbeid	13 790 000
	80 Bibliotek- og litteraturtiltak	96 290 000
327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.	
	1 Driftsutgifter.....	78 053 000
	21 Spesielle driftsutgifter	4 410 000
	70 Utenlandske krigsgraver i Norge.....	4 095 000
	71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre.....	8 630 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
328	Museer m.m.	
	70 Det nasjonale museumsnettverket	2 283 040 000
	78 Andre museums- og kulturverntiltak	83 375 000
329	Arkivformål	
	1 Driftsutgifter.....	414 658 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 971 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 610 000
	78 Arkivtiltak.....	9 610 000
334	Film- og dataspillformål	
	1 Driftsutgifter.....	126 449 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 998 000
	50 Filmfondet	625 550 000
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i>	39 500 000
	73 Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i>	114 620 000
	75 Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i>	20 060 000
	78 Film- og dataspilltiltak	30 725 000
335	Medieformål	
	1 Driftsutgifter.....	59 277 000
	21 Spesielle driftsutgifter	2 956 000
	70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting.....	135 000 000
	71 Mediestøtte	461 985 000
	73 Medietiltak.....	22 530 000
	74 Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i>	22 240 000
	79 Norsk rikskringkasting AS – NRK.....	6 819 970 000
337	Kompensasjons- og vederlagsordninger	
	70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk	54 600 000
	71 Vederlagsordninger mv., <i>kan overføres</i>	260 430 000
339	Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1 Driftsutgifter.....	96 333 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 282 000
350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda	
	1 Driftsutgifter.....	26 496 000
351	Likestilling	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	20 659 000
	70 Tilskudd til likestilling	54 165 000
	72 Kønns- og seksualitetsmangfold.....	37 750 000
	73 Likestillingssentre.....	22 060 000
353	Likestillings- og diskrimineringsombudet	
	50 Basisbevilgning.....	50 195 000
<i>Klima- og miljødepartementet</i>		
1429	Riksantikvaren	
	1 Driftsutgifter.....	153 620 000
	21 Spesielle driftsutgifter	31 977 000
	22 Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i>	30 361 000
	60 Kulturminnearbeid i kommunene	8 824 000
	70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	39 026 000
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	142 759 000
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	58 554 000
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	59 072 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
	74 Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	70 605 000
	75 Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	15 557 000
	77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	8 446 000
	79 Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	53 372 000
1432	Norsk kulturminnefond	
	50 Til disposisjon for kulturminnetiltak.....	124 638 000
	Sum utgifter rammeområde 3	23 790 693 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3300	Kultur- og likestillingsdepartementet	
	1 Ymse inntekter	96 000
3320	Norsk kulturråd	
	1 Ymse inntekter	4 676 000
3322	Bygg og offentlige rom	
	1 Ymse inntekter	149 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	34 342 000
3323	Musikk og scenekunst	
	1 Ymse inntekter	372 000
	2 Billett- og salgsinntekter m.m.	31 040 000
3325	Allmenne kulturformål	
	1 Ymse inntekter	2 341 000
3326	Språk- og bibliotekformål	
	1 Ymse inntekter	22 675 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	17 564 000
3327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.	
	1 Ymse inntekter	33 130 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	4 426 000
3329	Arkivformål	
	1 Ymse inntekter	2 341 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	5 505 000
3334	Film- og dataspillformål	
	1 Ymse inntekter	6 439 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	7 412 000
3335	Medieformål	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	3 120 000
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser	
	2 Gebyr – lotterier	8 695 000
	4 Gebyr – stiftelser.....	180 000
	7 Inntekter ved oppdrag.....	7 539 000
4429	Riksantikvaren	
	2 Refusjoner og diverse inntekter.....	2 303 000
	9 Internasjonale oppdrag	4 023 000
	Sum inntekter rammeområde 3	198 368 000
	Netto rammeområde 3	23 592 325 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 2
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 2
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 327 post 1	kap. 3327 post 1
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 2
kap. 339 post 1	kap. 3339 postene 2 og 4
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
322	Bygg og offentlige rom	
	50 Kunst i offentlige rom	5,8 mill. kroner
	70 Nasjonale kulturbygg	416,7 mill. kroner
334	Film- og dataspillformål	
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	100,0 mill. kroner

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

- det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner, skal fordeles mellom de offentlige tilskuddsparene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.
- fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera og Ballett, Det Norske Teatret, Musikksekskapet Harmonien, Nationaltheatret og Oslo-Filharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2023 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

VI

Fastsetting av langsiktige rammer for mediestøtten

- Den direkte mediestøtten, jf. kap. 335 Medieformål, post 71 Mediestøtte, skal for årene 2024–2026 justeres hvert år i takt med pris- og lønnsvekst.
- NRKs økonomiske ramme, jf. kap. 335 Medieformål, post 79 Norsk rikskringkasting AS – NRK, skal for

årene 2024–2026 justeres hvert år i takt med lønns- og prisvekst.

VII

Oppheving av anmodningsvedtak

1. Vedtak nr. 402, 1. mars 2022 oppheves.
2. Vedtak nr. 66, 10. november 2020 oppheves.

VIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under kap. 1429 post 1	mot tilsvarende merinntekter under kap. 4429 postene 2 og 9
--	---

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

IX

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1429	Riksantikvaren	
	70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	56,0 mill. kroner
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap	34 mill. kroner
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	11 mill. kroner
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	12 mill. kroner
	74 Tilskudd til fartøyvern	19 mill. kroner
	75 Tilskudd til fartøyvernssentrene	1,5 mill. kroner
	77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet	4 mill. kroner
	79 Tilskudd til verdensarven	20 mill. kroner

4.4 Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 3

Komiteen viser til Stortingets vedtak 1. desember 2022, der netto utgiftsramme for rammeområde 3 ble fastsatt til 23 644 025 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte postene vises det til Prop. 1 S (2022–2023) Barne- og familiedepartementet, Prop. 1 S (2022–2023) Kultur- og likestillingsdepartementet og Prop. 1 S (2022–2023) Klima- og miljødepartementet.

4.5 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3

4.5.1 HOVEDPRIORITERINGER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 er et budsjett som skal gi folk trygghet og bidra til rettferdig fordeling. I en krevende tid med krig i Ukraina, energikrise i Europa og

kraftig prisvekst skal et stramt og rettferdig budsjett bidra til å få kontroll på den kraftige prisveksten, skape trygghet rundt folks økonomi og arbeidsplasser og utjevne sosiale og geografiske forskjeller.

Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag til budsjett fremfor å bruke mer prioriterer tydeligere for å fordele bedre, ta vare på våre grunnleggende velferdstjenester og sikre at Norge står sterkere gjennom en urolig tid. Budsjettforslaget ruster Norge for fremtiden ved å bidra til grønn industribygging, kutt i klimagassutslipp i tråd med våre internasjonale forpliktelser og at arbeidstakere og bedrifter er klare for omstillingen fremover.

Frivillighet

Disse medlemmer viser til at frivilligheten bidrar til å skape gode lokalsamfunn over hele landet. Frivillige organisasjoner bidrar til kompetanse, læring og inkludering og til at folk i alle aldre kan møtes, engasjere seg og være en del av et fellesskap. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og støtter regjeringens mål om å sikre frivilligheten stor frihet og en sentral plass i samfunnet, blant annet gjennom god finansier-

ing. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av regjeringens satsing på full momskompensasjon for frivillige lag og organisasjoner. Slik gis det mulighet til at disse kan bruke sin tid til aktivitet og inkludere flere.

Idrettstilbud skal være tilgjengelig for alle, særlig for barn og unge. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og støtter regjeringens prioritering av gratis og tilgjengelige utlånsordninger, som er et viktig bidrag for å redusere utstyrspresset. Disse medlemmer viser også til at det nå er tilrettelagt for at kommunene kan opprette lokale «kontingentkasser» og dermed sikre at terskelen for deltakelse blir så lav som mulig.

Strømprisene har økt kraftig det siste året. Disse medlemmer er opptatt av at økte strømkostnader ikke skal hindre barn og unge fra å kunne delta i en fritidsaktivitet, og viser til at en egen strømstøtteordning for frivilligheten trådte i kraft i desember 2021 og nå foreslås forsterket og forlenget inn i 2023. Disse medlemmer vil fremheve dette som et viktig bidrag til at frivilligheten kan opprettholde aktiviteten til tross for økte strømpriser.

Regjeringens etablering av tilskudd.no gir også muligheter for en enklere og mindre byråkratisk hverdag for alle landets frivillige organisasjoner.

Kunst og kultur

Disse medlemmer vil sikre et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv. Kunst og kultur bidrar til å skape levende lokalsamfunn og et godt liv for den enkelte, uavhengig av hvem man er, og hvor man bor. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen, som slår fast at regjeringen vil gjennomføre et nytt kulturløft der kulturens andel av statsbudsjettet skal økes til én pst.

Disse medlemmer er opptatt av å sikre at folk over hele landet skal ha tilgang på gode kunst- og kulturopplevelser, og har derfor, også i krisetid, prioritert å videreføre tilskuddene til kulturinstitusjoner i hele landet samt kunstnerordningene. Disse medlemmer stiller seg bak regjeringens fjerning av rammekuttene som regjeringen Solberg årlig påførte kulturvirksomhetene, og som var knyttet til den såkalte ABE-reformen.

Disse medlemmer er opptatt av at folk skal kjenne seg igjen i historiene som blir fortalt, blant annet i filmer og dataspill. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformens mål om et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv i hele landet og støtter regjeringens forslag om å styrke mangfoldet innen film og dataspill.

Disse medlemmer mener det er urovekkende at barn og unge leser færre bøker enn før, og at noen ikke leser bøker i det hele tatt. Det er derfor behov for en satsing for å få snudd denne negative trenden. Den varslede leselyststrategien vil være viktig for å lykkes. Disse

medlemmer mener styrkingen av litteraturorganisasjonene også er viktig for å lykkes i dette arbeidet. Organisasjonene gjør en viktig jobb med å skape mer leselyst i befolkningen. Disse medlemmer vil også fremheve satsingen som gjøres på skolebibliotek over Kunnskapsdepartementets budsjett.

Kulturminner

Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen, som ser kulturarvsektoren som en sentral del av kulturpolitikken. Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 legger opp til fortsatt høy aktivitet for å sikre norsk kulturarv og formidlingsarbeid, både når det gjelder Riksantikvaren og Kulturminnefondet, museumssektoren, frivilligheten og å ta vare på verneverdige kirkebygg. Disse medlemmer viser til at Hurdalsplattformen varsler at regjeringen vil legge fram en opptrappingsplan for Kulturminnefondet og skal utrede skatte- og avgiftsinsentiver i kulturminnevernet. Disse medlemmer viser også til at museumsreformen skal evalueres.

Likestilling

Disse medlemmer vil ha en offensiv likestillingspolitikk som sørger for at alle blir inkludert i samfunnet, uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne og etnisitet. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen, som fremhever at regjeringen vil gjennomføre en storrengjøring i arbeidslivet for å sikre faste, hele stillinger. Kvinner og menn skal sikres samme muligheter, og ingen skal bli utsatt for trakassering eller vold i arbeidslivet. Likestilling skal prioriteres på alle samfunnsområder, og universell utforming er helt nødvendig for å gi alle like muligheter til å kunne delta.

Disse medlemmer viser til at regjeringens mål for likestillingspolitikken er økonomisk selvstendighet og et likestilt arbeidsliv, mindre kjønnsdelte utdanningsvalg, et samfunn uten vold, trakassering eller negativ sosial kontroll samt bedre livskvalitet og styrkede rettigheter for LHBT+-personer og større aksept for kjønns- og seksualitetsmangfold.

Disse medlemmer viser særskilt til regjeringens arbeid med en ny handlingsplan mot rasisme og diskriminering og at Ytringsfrihetskommisjonens rapport, av august i år, gir kunnskap som vil danne grunnlag for regjeringens arbeid mot hatefulle ytringer på nett. Det er svært positivt at regjeringen vil styrke informasjonen om diskrimineringslovgivningen, håndhevelsen av denne og hvordan man kan få bistand i enkeltsaker, overfor personer utsatt for rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion.

Disse medlemmer mener at alle skal få lov til å være den de er, uavhengig av kjønn, hvem de elsker, hvor de bor, eller bakgrunn. En hovedsatsing for regjeringen er derfor å styrke LHBT+-feltet for å bidra til bedre levekår

og livskvalitet for personer som bryter med normer for seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristikk i Norge, og disse medlemmer viser til at regjeringen vil legge frem en ny LHBT+-handlingsplan og tar sikte på å fremme en lov om forbud mot konverteringsterapi.

Medier

Disse medlemmer vil sikre sterke norske medier og legge til rette for at alle grupper i samfunnet har et godt medietilbud. Disse medlemmer vil fremheve den grunnleggende demokratiske verdien det er at leserne har tilgang til ulike synspunkter og meninger i avislandskapet. Mediestøtten er nødvendig for å sikre mediemangfold i avismarkedet.

Disse medlemmer vil sikre NRKs rolle som en bred allmennkringkaster med sterk tilstedeværelse i hele landet, både for å legge til rette for at alle grupper i samfunnet får et godt medietilbud, og for at NRK skal kunne opprettholde sin posisjon i en situasjon med sterk global konkurranse og økte krav til teknologisk kompetanse og beredskap.

Disse medlemmer viser til at regjeringen for første gang i forslag til budsjett for 2023 legger fram fireårige styringssignaler som blant annet omfatter rammen til de direkte mediestøtteordningene, NRK og kommersiell allmennkringkasting. Gjennom fireårige styringssignaler for mediestøtten gis det mer forutsigbare rammevilkår for mediene, noe som vil være viktig for å sikre et mangfold av medier uavhengig av hvor i landet man bor. Disse medlemmer viser også til at regjeringen samtidig kunngjør en ny avtale om kommersiell allmennkringkasting på TV etter at den gjeldende avtalen mellom TV 2 og staten går ut 31. desember 2023.

4.5.2 HOVEDPRIORITERINGER FRA HØYRE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at kunst og kultur er en viktig del av vår nasjonale infrastruktur og beredskap. Kulturinstitusjonene forankrer oss i vår felles historie, de utfordrer oss, og de åpner opp for det ukjente. De er dermed en viktig brikke i den nasjonale demokratiske infrastrukturen. Disse medlemmers hovedmål i kulturpolitikken er sterke kulturinstitusjoner som er åpne og tilgjengelige for hele befolkningen. Disse medlemmer viser til at den spente og alvorlige politiske situasjonen i verden og i Europa understreker viktigheten av at vi som samfunn tar vare på vår kultur og historie. Kultur gir fellesskap som binder oss sammen, og den skaper en felles historie og felles verdier.

Disse medlemmer mener at økonomisk situasjon, sosial bakgrunn, funksjonsevne eller bosted ikke skal være til hinder for deltagelse i verken kulturlivet, idretten eller frivilligheten.

Kultur, idrett og frivillighet utgjør til sammen Norges største folkebevegelse. De skaper lokalt engasjement, fellesskap, integrering, beredskap og kulturell og demokratisk bevissthet. Disse medlemmer ønsker å legge til rette for størst mulig frivillig engasjement i både idrett og kulturliv. Disse medlemmer vil ha bedre rammevilkår for den organiserte og den egenorganiserte idretten, særlig den som retter seg mot barn og unge. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke tilskuddet til barn og unge i fritidsaktiviteter, gi tilskudd til Norges sjakkforbundstilbud til unge gjennom «Sjakk og samfunn» og støtte arbeidet i Norges E-sportforbund.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å innføre en søkbar ordning for etablerte scenekunstkompanier. Den økonomiske situasjonen til det frie scenekunstheltet er alvorlig. Tall fra Danse- og teatersentrum (Pahn) viser en nedgang på 41 pst. i internasjonal etterspørsel av norsk scenekunst i 2022 sammenlignet med 2019. En styrking av norsk scenekunst vil bidra til sterkere kulturinstitusjoner, økt mangfold og at den norske kulturarven sikres.

Disse medlemmer mener at kulturlivet, frivilligheten og medieoffentligheten er selvstendige byggesteiner i samfunnet. De skal kunne utvikle seg mest mulig på egne premisser uten statlig overstyring, men det offentlige skal legge til rette for utvikling og et mangfold av private og offentlige finansieringskilder.

Privatfinansiering

Disse medlemmer mener at det offentlige og private sammen styrker tilbudet og rammevilkårene for kulturen, idretten og frivilligheten. Disse medlemmer viser til at Høyre i regjering, sammen med samarbeidspartiene, styrket insitamentene til å gi private bidrag gjennom skattefradrag på gaver til frivilligheten. Skattefradraget har fungert godt for å få økte bidrag fra personer og næringsliv. Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, der det ble foreslått å øke skattefradraget på gaver til frivilligheten for å styrke frivilligheten i hele landet.

Litteraturpolitikk

Disse medlemmer viser til at innkjøpsordningen er den viktigste ordningen for den langsiktige utviklingen av litteratur i Norge. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det ble foreslått å styrke innkjøpsordningen med 50 mill. kroner.

Ytringsfrihet

Disse medlemmer viser til at Ytringsfrihetskommisjonen nedsatt av regjeringen Solberg har levert sin utredning NOU 2022: 9 – En åpen og opplyst offentlig samtale. I Norge hegner vi sterkt om ytringsfriheten. Den er avgjørende for vår demokratiske beredskap. Disse medlemmer merker seg at kommisjonen ser

tendenser til at det er for lite uenighet i deler av kunstfeltet, og at yringsrommet kan være for trangt. Fritt Ords undersøkelse «Kunstnere vurderer yringsfrihet» fra 2020 peker på at 34 pst. av kunstnere er redd for å ytre seg kritisk i debatter på grunn av mulige konsekvenser for tildelinger av støtte, noe disse medlemmer ser på som svært uheldig.

Mindre kulturbyråkrati

Disse medlemmer har som mål å redusere byråkrati og sløsing med ressurser. Disse medlemmer ønsker ubyråkratiske støtteordninger og et enklere regelverk og vil effektivisere og forenkle kulturbyråkratiet slik at mer midler kan gå til kultur, idrett og frivillighet.

Norsk Tipping AS

Disse medlemmer viser til at det utvidede reklameforbudet for utenlandske spill betyr mindre behov for profilering av Norsk Tipping AS for å motvirke spillavhengighet i Norge. Disse medlemmer merker seg at Norsk Tipping AS per 31. desember 2021 hadde driftsutgifter på 2 377 mill. kroner og 431 årsverk, ifølge årsregnskapet. Norsk Tipping AS brukte om lag 450 mill. kroner på reklame, konsulenter, sponing og profilering. Disse medlemmer mener det er rom for å kutte driftsutgiftene med 250 mill. kroner for å frigjøre spillemidler og øke potten til formålmottagerne i 2023 og gjeninnføre en gaveforsterkningsordning som et insentiv for kunst- og kulturinstitusjoner til selv å skaffe økt privat finansiering.

4.5.3 HOVEDPRIORITERINGER FRA FREMSKRITTPARTIET

Kultur

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener at kultursektoren er en viktig næring for Norge som omsetter for milliarder av kroner og omfatter tusenvis av bedrifter og selvstendig næringsdrivende. Kulturnæringen er også en viktig støttenæring som skaper store ringvirkninger for blant annet reiseliv og andre sektorer. Fremskrittspartiet vil styrke insentivordningen for å få utenlandske filmproduksjoner til Norge, noe som vil gi store økonomiske ringvirkninger.

Dette medlem ønsker å løfte frem kultursektoren som en næring som skaper arbeidsplasser, vekst og aktivitet over hele landet, istedenfor en sektor som primært forbindes med offentlig støttet kultur. Dette medlem vil ha lavere skatter og avgifter, slik at man får beholde mer av sine egne penger. Avgifter skal ikke brukes til å finansiere kultur for politikere uten respekt for folks lommebok. For å gjøre kulturen mer publikumsrettet vil Fremskrittspartiet gjennomføre store kutt i overføring til kultur som hovedsakelig er finansiert av det offentlige, slik som mye av det som støttes av Kulturfondet, og store, tungdrevne institusjoner som Operaen.

Frivillighet og aktivitet for barn og unge

Dette medlem er opptatt av frivilligheten som en drivkraft i vårt samfunn. Gode rammevilkår for frivillige lag og organisasjoner over hele landet er en viktig politisk målsetting for å støtte opp om dugnadsånden og engasjementet i det norske folk. Dette medlem ønsker at mva.-kompensasjonen skal bli regelstyrt.

Kulturaktiviteter spesielt rettet mot barn og unge og de frivillige lag og organisasjoner som fanger opp breddeaktiviteter, som for eksempel idrett og musikk, er viktige bærebjelker i Fremskrittspartiets kulturpolitikk. Dette gjelder både i kommunene og i nasjonale tiltak.

Dette medlem mener det er et nasjonalt ansvar å ta vare på vår historie og kulturarv og sikre den for kommende generasjoner. Et eksempel på dette er alle de skuter og skip som utgjør vår stolte maritime arv, og som sikres med godt fartøyvern.

Dette medlem vil innføre en lisensbasert spillmodell. Den vil gi staten større inntekter, samt store inntekter til samfunnsnyttige formål, ut over det dagens enerettsmodell gir.

Et uavhengig kulturliv og en fri presse

Kulturen må være fri og uavhengig av politisk styring. Sammen med frivillighet og engasjement er det derfor viktig at utøvende kunstnere også har et nærings- og publikumperspektiv i sin utfoldelse. Det er ikke offentlig finansiering som må være målet med kulturaktiviteter, men at kulturlivet i størst mulig grad kan leve av å engasjere publikummet sitt. Det er folk selv, og ikke politikere, som skal bestemme over hva slags kulturtilbud de ønsker å bruke.

En fri og uavhengig presse er en forutsetning for demokratiet, yringsfriheten og rettsstaten. Det må derfor være et mål at pressen er fri fra økonomisk bidrag fra staten, og derfor kutter Fremskrittspartiet i pressestøtten til aviser. Dette medlem mener at NRK, og de såkalt meningsbærende avisene, ikke bør finansieres av skattebetalerne. De bør forholde seg til den samme konkurransesituasjonen som andre mediehus. Dette medlem foreslår i første omgang et kutt på 3 mrd. kroner til NRK.

4.5.4 HOVEDPRIORITERINGER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at kultur og frivillighet er limet i samfunnet, og at det er et mål å øke deltagelse og sikre trygge rammer.

Et rikt og mangfoldig kulturliv der alle har mulighet til å delta, krever at vi støtter dem som lager og formidler kunst og kultur, og gjør kunst og kultur mer tilgjengelig der folk bor. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i

sitt alternative budsjett opptrappingen til å oppfylle løftet om at 1 pst. av statsbudsjettet skal gå til kulturen.

Frivilligheten og idretten er blant fellesskapets grunnsteiner. Sosialistisk Venstreparti venter utålmodig på at full, regelstyrt momskompensasjon for både frivilligheten og idretten innføres. Det vil sikre forutsigbarhet og gode rammevilkår. Sosialistisk Venstreparti foreslår også flere grep for å sikre tilgang til kulturrom og utstyr og økt deltagelse i idretten gjennom å styrke nabolagsklubber og nærmiljøanlegg.

Bibliotekene, kulturskolene og fritidsklubbene er viktige arenaer for kultur i kommunene, og derfor prioriteres disse.

Norge har en god innkjøpsordning for skjønnlitterære bøker, mens innkjøp av sakprosa ikke er tilstrekkelig prioritert. Dette medlem viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å styrke innkjøpsordningen for sakprosa med 25 mill. kroner. Det foreslås også 20 mill. kroner til styrking av leselestestrategien.

Sosialistisk Venstreparti mener det er viktig å sørge for at nynorsk språk formidles til befolkningen. Dette medlem viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor det foreslås økte bevilgninger til Det Vestnorske Teateret og til Teater Vestland så de kan formidle mer god nynorsk scenekunst.

En forutsetning for et rikt kulturliv er en anstendig kunstnerøkonomi. Derfor kommer Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett med nye stipendhemler, styrker vederlagsordningene og gjør ordningen for utstillingshonorarer fast og utvider den. Det foreslås også å øke bevilgningene til SKUDA og å bevilge 10 mill. kroner til opprettelsen av en musikerallianse som etter Sosialistisk Venstrepartis gjennomslag i fjorårets budsjettforlik nå er ferdig utredet og klart for oppstart. Skuespiller- og danseralliansen og Musikeralliansen er viktige ordninger for å sikre kunstnerne stabil og forutsigbar inntekt mellom oppdrag.

En sterk og uavhengig presse er viktigere enn på lenge. Etter at mediene har tapt store summer på grunn av pandemi og tapte annonseinntekter, øker Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett pressestøtten og opprettholder momsfritaket på elektroniske nyhetsmedier. Det foreslås også en ny ordning for distribusjonsstøtte i distriktene og økt støtte til samiske aviser.

Norge har en rik kystkultur og mange verneverdige fartøy. I sitt alternative budsjett styrker Sosialistisk Venstreparti fartøyvernet med 10 mill. kroner. Noen fartøy er også i drift og krever en annen type vedlikehold og midler til drift. Et av disse som vi støtter varmt opp om, er den vernede skonnerten «Anna Rogde» tilhørende Sør-Troms Museum. Dette fartøyet fungerer som skoleskip for matrosopplæring og driver et inkluderings tiltak for ungdom som står i fare for å falle ut av skolen. Det foreslås

derfor 2 mill. kroner til drift av skonnerten «Anna Rogde».

Likestilling, diskriminering og antirasisme

Dette medlem understreker at likestillingskampen langt fra er i mål, og at tempoet er altfor lavt. Dette medlem mener det er avgjørende at det satses videre på tiltak for heltid, likelønn og likestilling i arbeidslivet. Dette medlem viser til at erfaringer så langt viser at likelønnsutfordringene kun kan løses i samarbeid mellom myndighetene og partene i arbeidslivet. Partene må finne og bli enige om løsninger.

Dette medlem viser videre til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke støtten til Likestillings- og diskrimineringsombudet, Diskrimineringsnemnda og likestillingssentrene samt å etablere et nytt program mot seksuell trakassering. Dette medlem viser til at den organiserte kvinnebevegelsen har stått i spissen for kampen for kvinners rettigheter i Norge, og foreslår å øke støtten til organisasjonene.

4.5.5 HOVEDPRIORITERINGER FRA VENSTRE

En styrket kunstnerøkonomi

Komiteens medlem fra Venstre viser til at all kultur er ytringer. Et åpent og liberalt samfunn legger til rette for alle ytringsformer. Dette medlem vil ha sterke kulturinstitusjoner og et fritt kulturfelt som blomstrer. Det vil gi oss et mangfoldig kulturtilbud med mange forskjellige ytringer. Etter pandemien er det ikke kultur det lønner seg å kutte i. Kultur er limet som holder oss sammen, og som danner grunnlaget for et demokratisk og liberalt samfunn. I krisetider er det nettopp kulturen og kunstnerne vi må hegne om.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å opprette 30 nye stipendhemler for kunstnere for å la flere stemmer slippe til. Kunstnerstipendene er blant de mest treffsikre kulturpolitiske virkemidlene. De går direkte til kunstnere over hele landet innen alle sjangre og gir kunstnere den økonomiske forutsigbarheten de behøver for å kunne fordype og utvikle kunstnerskapet sitt. Kunstnerstipendene spiller en vital rolle ved å sikre nyskaping, frie ytringer og demokratisk deltakelse i kunstneryrket.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt forslag til kulturbudsjett skriver at det er viktig at kunstnere i større grad anerkjennes som arbeidstakere på linje med andre arbeidsfolk. Men ikke alle kunstnere kan være arbeidstakere, og mange ønsker de heller ikke. Kulturfeltet er preget av mange enkeltstående frilansere og selvstendig næringsdrivende. Dette medlem mener at det er viktig for utviklingen av næringen at flere får muligheter til å skaffe seg stabil inntekt, for å sikre forutsigbarhet og sørge for at flere orker å stå lenger i kulturyrket.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å styrke bevilgningene til Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA), som sikrer dansere og skuespillere rettigheter og inntekter mellom eksterne tilsetningsforhold og oppdrag. Dette medlem foreslår også å opprette en musikerallianse, etter modell av SKUDA. Det bør i den forbindelse vurderes om også låtskrivere og komponister skal inkluderes i en slik allianse.

Bak etablering av slike allianser ligger en grunnleggende forståelse av at arbeidsmarkedet for dansere, skuespillere og musikere ikke fungerer på samme måte som for de fleste andre yrkesgrupper. Arbeidshverdagen kan være uforutsigbar og gi vekslende inntekter. Mange jobber i perioder svært mye og med flere prosjekter parallelt, mens de i andre perioder tar ekstra «brødjober» for å få økonomien til å gå rundt.

Mange kunstnere livnærer seg i all hovedsak gjennom enkeltpersonforetak og fakturerer for jobbene de utfører. Dette innebærer at de ikke får opptjent trygderettigheter. Selvstendig næringsdrivende kunstnere har anledning til å kjøpe tilleggsforsikring gjennom Nav, men ikke alle finner økonomisk rom for å skaffe seg denne tilleggsforsikringen, og ordningen fungerer heller ikke optimalt for dem med kombinasjonsinntekter.

Alliansene styrker kunstnernes stilling på arbeidsmarkedet. Både i Norge og i Sverige har alliansene vist seg å være svært viktige under pandemien, også i åpningsfasen. Alliansene har bidratt til å forhindre kompetanseflukt fra scenekunstheltet og sikret kulturlivet og kulturinstitusjoner fortsatt tilgang til kunstnere som leverer på høyeste nivå. I tillegg har ordningene minsket behovet for generelle arbeidsmarkeds- og sosiale tiltak.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det i tillegg foreslås å styrke utstillingshonorarordningen for billedkunstnere og kunsthåndverkere. Formålet med ordningen er å sikre at selvstendig næringsdrivende kunstnere som opererer i det visuelle kunstfeltet, får anstendige honorarer for arbeidet de utfører i forbindelse med utstillinger, samtidig som statlig finansierede visningssteder ansvarliggjøres.

Utvikling av kulturell og kreativ næring

Dette medlem viser til at kultursektoren har et stort potensial for utvikling. Etter pandemien er det viktig å satse på utvikling av kulturell og kreativ næring og å styrke eksporten av norsk kultur for å nå nye markeder. Det vil gi oss et nyskapende og bærekraftig kulturliv og gi norske kulturaktører muligheten til å både gi og hente internasjonale impulser.

Mulighetene for vekst og verdiskaping er store, men Norge ligger i dag bak andre sammenlignbare land, slik som Sverige. Norge bør ha som ambisjon å ta en større del av det globale markedet for kreativ næring. For å få til dette må vi styrke innsatsen og sikre bedre tilrettelegging for vekst i denne næringen.

Dette medlem savner en mer ambisiøs satsingsvilje i regjeringens forslag til kulturbudsjett. Det er nødvendig å styrke organisasjoner som arbeider operativt gjennom prosjekter som er tilpasset de forskjellige bransjenes behov for å legge til rette for internasjonal aktivitet og gjennombrudd. Eksempelvis har organisasjonene tilknyttet nettverket Norwegian Arts Abroad (NAA) en struktur som gjør dem til et effektivt virkemiddel for å tilrettelegge for og realisere internasjonale satsinger.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å styrke en rekke ordninger som legger til rette for profilering av Norge i utlandet. For å markere at det trengs en egen satsing på internasjonalisering og eksport, foreslås det opprettet en egen post dit hvor de reelle tilskuddsmottakerne er flyttet.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å styrke Norsk Publikumsutvikling. Dette er et eksempel på et viktig tiltak som kan være med på å gi kreativ næring et nødvendig løft, gjennom å øke kunnskapen om publikum i kulturlivet og for å nå ulike publikumsgrupper, med mål om å øke egeninntjeningen. Norsk Publikumsutvikling har de siste to årene utviklet NPU Monitor, et nasjonalt analyseverktøy som vil bidra til å styrke kulturinstitusjoner økonomisk i gjenoppbyggingen etter pandemien og i den omstillingen de står foran som følge av den internasjonale krisen vi nå står midt oppe i.

Likestilling, språk og tilgjengelighet

Dette medlem mener at alle mennesker har rett til å velge hvordan de vil leve livet sitt. Venstre vil ha et samfunn som sikrer at alle mennesker opplever trygghet, like muligheter og frihet til å bestemme over eget liv og egen kropp, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, alder, etnisitet, religion og kjønnsidentitet.

Dette medlem ønsker å understreke at det målrettede angrepet mot skeive i Oslo 25. juni 2022 viser at et slikt samfunn ikke er noe vi kan ta for gitt, men er noe vi må fortsette å kjempe for hver eneste dag. Dette medlem er glad for at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett foreslår å øke tilskuddene til organisasjonene som arbeider med å fremme aksept for mangfoldet innen kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, og at regjeringen foreslår å styrke tilskuddsordningen for LHBT+-organisasjonene.

Dette medlem viser til at samfunnet er preget av sterke normer og strukturer som fører til skjevfordeling av makt og ulike forutsetninger. Dette medlem er glad for at regjeringen bevilger økte midler til organisasjonen Balansekunst, som jobber for et likestilt og mangfoldig kulturliv og mot diskriminering og seksuell trakassering.

Dette medlem viser til at Venstre og regjeringen Solberg under forrige regjeringperiode la fram forslag til ny språklov. Formålet med språkloven er å gi norsk

språk lovfestet status og sterkere vern. Loven definerer også status for samiske språk, nasjonale minoritets-språk og norsk tegnspråk. Språkloven trådte i kraft 1. januar 2022.

Dette medlem mener at det uheldig at den delen av kulturbudsjettet som går til nynorsk, har blitt redusert over tid. For å styrke nynorsk som det minst brukte norske skriftspråket er det nødvendig med et nynorskloft. Det er særlig behov for å styrke kulturtilbudet til barn og unge gjennom produksjon av nynorskklitteratur og målrettede tiltak for å gjøre nynorsk mer synlig og tilgjengelig i områder der nynorskbruken er svekket. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å styrke en rekke nynorske språk- og kulturinstitusjoner.

Dette medlem viser til at Venstre og regjeringen Solberg sørget for å gi norsk tegnspråk status som det nasjonale tegnspråket i språkloven. Med dette ønsket regjeringen Solberg å verne og fremme norsk tegnspråk som kulturbærer og som del av det språklige mangfoldet.

Dette medlem viser i den forbindelse til Prop. 108 L (2019–2020), hvor det står at det er

«viktig å syte for at teiknspråklege får møte og bruke språket sitt på så mange arenaer som råd. Særleg viktig er det å skape teiknspråklege arenaer der det ikkje blir bruka teiknspråktolk, men der all kommunikasjon skjer på teiknspråk. Dette vil føre til at norsk teiknspråk verkeleg blir fremja, og bidra til å inkludere teiknspråklege på deira egne premisser. Ei utfordring i denne sammenhengen er at teiknspråklege bur spreidd ut over heile landet. Det må derfor vere eit mål at det skal finnast sterke teiknspråkarenaer i alle regionane i landet.»

Dette medlem ønsker å understreke at hørsels-tekniske hjelpemidler alene ikke er nok for døve og hørselshemmede. Får barn tilgang til tegnspråk, kan det motvirke negative konsekvenser for både kognitiv utvikling og utvikling av sosial kompetanse. Dette medlem viser til at Venstres alternative budsjett har flere tiltak for å styrke posisjonen til norsk tegnspråk samt å gjøre kultur mer tilgjengelig for døve og hørselshemmede.

Dette medlem viser til at det språklige, kulturelle og samfunnsmessige mangfoldet er en berikelse for landet, og mener videre at det er viktig å bevare og videreutvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv som en del av Norges felles kulturarv.

Dette medlem viser til Innst. 164 S (2021–2022) om Meld. St. 37 (2020–2021) Samisk språk, kultur og samfunnsliv. Næringsgrunnlag for levende samiske lokalsamfunn, der Venstre blant annet foreslo at regjeringen skulle lage en plan for å videreutvikle desentraliserte utdanninger innenfor ulike fag og samfunnsområder i de ulike samiske områdene. Regjeringen Solberg la fram en strategi for desentralisert og fleksibel utdanning, og dette medlem forutsetter at regjeringen fortsetter å følge opp denne strategien.

Fjerne barrierer for idrettsdeltakelse

Dette medlem ønsker å understreke at det fremgår av FNs barnekonvensjon artikkel 31 at barn har rett til å delta i fritidsaktiviteter, og at konvensjonspartene skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for fritidsaktiviteter. Av Fritidserklæringen, som dette medlem støtter varmt, fremgår det at for å realisere dette må alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

Dette medlem mener at ingen skal behøve å stå utenfor idretten på grunn av familiens økonomi. Denne vinteren og våren kommer til å bli krevende for mange. Høy inflasjon og prisøkninger skaper i dag, og vil i tiden fremover fortsette å skape, økonomiske utfordringer for flere familier. Å opprettholde møteplasser og aktivitet er noen av de viktigste tiltakene for å forhindre utenforskap. Det er avgjørende at barn og unge har et godt fritids- og aktivitetstilbud, og idretten er en viktig aktør for å sikre nettopp dette.

Dette medlem mener også at ingen skal behøve å stå utenfor idretten på grunn av funksjonsnedsettelse. Dessverre er det slik at mennesker med funksjonsnedsettelse støter på barrierer for å kunne delta i fritids- og idrettsaktiviteter på lik linje med alle andre. Disse barrierene kan for eksempel være tilgang på transport, tegnspråktolk, ledsager eller aktivitetshjelpemidler som for eksempel sitski.

Dette medlem mener at tilgangen til hjelpemidler for mennesker med funksjonsnedsettelse bør rettighetsfestes for å sikre at de skal kunne leve aktive liv. Videre mener dette medlem at rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) har stor betydning for å sikre alle like muligheter til å delta i idretten, både som aktive og som frivillige. Med en slik rett kan brukeren selv kreve å få styre tildelte tjenesteressurser på personlig assistanse. Dette medlem ønsker å understreke at det er den enkeltes behov for assistanse som må styre tildelingen, ikke et fastsatt timeantall.

4.6 Kap. 300 Kultur- og likestillingsdepartementet

4.6.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.6.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.6.3 POST 78 TILSKUDD TIL PRISER OG KONKURRANSER M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.6.4 POST 79 TIL DISPOSISJON

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.7 Kap. 3300 Kultur- og likestillingsdepartementet

4.7.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.8 Kap. 315 Frivillighetsformål

4.8.1 POST 21 FORSKNING, UTREDNING OG SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.8.2 POST 60 TILSKUDD TIL FRIVILLIGSENTRALER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at finansieringen av frivilligsentralene i mange år var usikker, da regjeringen Solberg fjernet det øremerkede tilskuddet til frivilligsentralene. Flertallet vil fremheve viktigheten av å sikre forutsigbarhet for frivilligsentralene gjennom en tilskuddsordning som sikrer øremerket finansiering av frivilligsentraler over hele landet.

Flertallet viser til at i den nye tilskuddsordningen sikrer regjeringen samme tilskudd til alle frivilligsentraler, uavhengig av hvor i landet de ligger. Regjeringen fastslår også i forskriften at det som hovedregel skal være minst én ansatt i frivilligsentralen som skal ha en 100 pst. stilling. Flertallet viser til at det i 2022 ble fordelt 213 mill. kroner til 483 frivilligsentraler. Tilskuddet vil fordeles etter den nye forskriften fra og med 2023, der søknadsfrist var 30. november 2022. Flertallet viser til at regjeringen har uttalt at de vil vurdere behovene i

ordningene i kommende budsjettprosesser, og imøteser det.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Disse medlemmer viser til den viktige jobben frivilligsentralene gjør rundt om i hele landet. Disse medlemmer er glad for at regjeringen har ferdigstilt forskriften som nå sikrer øremerkede tilskudd til hver sentral, og som stiller tydelig krav om kommunal medfinansiering. Samtidig stiller disse medlemmer seg undrende til at budsjettposten ikke tar høyde for etablering av flere sentraler i 2023, all den tid Norges Frivilligsentraler uttaler at det er ventet opp til 30 nye sentraler kommende år.

4.8.3 POST 61 MIDLERTIDIG TILSKUDDSORDNING FOR FRIVILLIGE ORGANISASJONER SOM FØLGE AV EKSTRAORDINÆRE STRØMPRISER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, mener den midlertidige strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser er viktig for å sikre at strømkostnader ikke hindrer aktivitetstilbud for barn og unge. Dette flertallet viser til at regjeringen har utvidet kompensasjonsgraden i ordningen i tråd med strømstøtteordningen for husholdninger, og legger til grunn at strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner følger kompensasjonsgraden for husholdninger også i 2023.

Komiteen viser også til saldert budsjett 2022, der regjeringen gjennom et engangstilskudd via Norges idrettsforbund foreslår å gi støtte til idrettslagseide anlegg som bruker gass. Komiteen forventer at den samme prioriteringen gjøres også i 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer var glade for at regjeringen til slutt fikk på plass en tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som skulle kompensere organisasjonene for de høye strømprisene, og støtter at ordningen er forlenget til og med juni 2023. Dette var svært viktig for idrettslagene, slik at de fikk hjelp til å unngå stengte anlegg eller økte kontingenter, og ikke minst viktig for alle barn og unge som er aktive i disse idrettslagene.

Disse medlemmer vil likevel vise til at strømstøtten til husholdninger er forlenget til og med desember 2023. Komiteflertallet peker på at den legger til grunn at strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner følger kompensasjonsgraden for husholdninger også i 2023. Disse medlemmer mener at dette også bør gjelde varigheten av ordningen, og at strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner derfor også bør forlenges til og med desember 2023.

Disse medlemmer vil peke på at idretten allerede under behandlingen av tilskuddsordningen i februar 2022 meldte inn at en stor svakhet ved ordningen var at den ikke inkluderte en tilskuddsordning for idrettslag som benyttet gass som energikilde, noe som satte mange idrettslag i en veldig vanskelig situasjon. Ved behandlingen av Prop. 58 S (2021–2022), jf. Innst. 151 S (2021–2022) fremmet komitémedlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre et forslag hvor disse partiene ba regjeringen sikre at kompensasjonsordningen for ekstraordinære strømpriser ble utvidet til å inkludere økte kostnader til bruk av alle typer energikilder, også gass. Dette forslaget fikk dessverre ikke flertall fordi regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti stemte mot. Disse medlemmer finner det derfor også gledelig at regjeringen i forbindelse med Prop. 24 S (2022–2023) Endringer i statsbudsjettet for 2022 likevel har funnet det riktig å kompensere idrettslag som bruker gass som energikilde, og at en ordning også for disse idrettslagene omsider kom på plass. Disse medlemmer vil oppfordre regjeringen til også å forlenge denne tilskuddsordningen til og med desember 2023, og mener at regjeringen må gi klare signaler om at idrettslagene kan forvente fortsatt støtte, og komme tilbake med en finansiering av dette senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023.

Disse medlemmer vil dessuten peke på at det ikke eksisterer noen gode tiltak eller tilskuddsordninger som bidrar til at idretten og frivilligheten også kan investere i energisparetiltak. Det bør være ønskelig at frivillig sektor også oppfordres, oppmuntres og støttes til å være med på innsatsen for å redusere strømforbruket for å møte fremtidens energibehov. Disse medlemmer mener at det også bør legges til rette for dette. Disse medlemmer oppfordrer derfor kultur- og likestillingsministeren til å ta et initiativ overfor Klima- og miljødepartementet til å utrede en tilskuddsordning som vil sette også idrettslag og frivillige organisasjoner i stand til å gjennomføre energibesparende tiltak.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Vikingskipet er et viktig nasjonalanlegg for skøyter. Isdrift er svært kostnadskreven, og økte strømkostnader har forsterket utfordringene for driften av Vikingskipet. Fortsatt isdrift er av avgjørende betydning for skøyteidretten nasjonalt,

regionalt og lokalt. Men de høye driftskostnadene med dagens svært høye strømkostnader gjør det svært krevende for en kommune på Hamars størrelse å kunne bære kostnadene til dette nasjonalanlegget. Konsekvensene av dagens høye kostnadsnivå er at Hamar kommune har varslet at de vil måtte fjerne isen i løpet av kort tid, noe som vil være svært negativt for norsk skøytesport generelt og også for norsk skøytesports muligheter til å kunne gjennomføre internasjonale konkurranser og mesterskap på norsk jord. Disse medlemmer vil derfor oppfordre regjeringen til å vurdere om det er mulig å finne en tilskuddsordning som vil sikre fortsatt isdrift i Vikingskipet.

4.8.4 POST 70 MERVERDIavgiftskompensasjon til FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen innfrir full momskompensasjon i saldert statsbudsjett 2022.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet merker seg den sterke økningen i merverdiavgiftskompensasjonen som Fremskrittspartiet fikk gjennomført i regjering, og at målet var å trappe opp kompensasjonen. Samtidig har avkortningen blitt redusert de seneste årene. Det er nå på tide å fullføre løpet ved å gjøre kompensasjonen regelstyrt.

Dette medlem foreslår derfor en reell styrking av organisasjonenes frie midler gjennom å innfri frivillighetens viktigste krav om å fjerne all merverdiavgift på frivillighet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 med forslag til endring av mva.-kompensasjonsordningen for idrett, frivillighet og kultur slik at den blir regelstyrt istedenfor rammebevilget.»

4.8.5 POST 73 TILSKUDD TIL STUDIEFORBUND M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.8.6 POST 75 HERRELØS ARV TIL FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.8.7 POST 78 FRIVILLIGHETSTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har startet et arbeid med å redusere antall navngitte tilskuddsmottakere i statsbudsjettet, og at det i statsbudsjettet er varslet at Kultur- og likestillingsdepartementet vil sette i gang en prosess for å se på mulighetene for å redusere antall navngitte tilskuddsmottakere på departementets budsjettområde og innlemme disse i søkbare tilskuddsordninger.

Disse medlemmer vil understreke at et slikt arbeid må gjøres i nær dialog med sektoren, og at det ikke må gjøres ytterlige endringer i tilskuddsforvaltningen uten åpne utrednings- og høringsprosesser.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at det er viktig at disse ordningene legges opp på en måte som skaper mest mulig forutsigbarhet for organisasjonene. Det vil derfor være viktig at det legges opp til så tidlige søknadsfrister og utbetalingstidspunkter som mulig, slik at organisasjonene allerede i starten av budsjettåret vet hva de har å forholde seg til. Det vil også være ønskelig at det vurderes om flere av søknadsordningene kan gjøres flerårige, for å skape forutsigbarhet og for å sørge for at organisasjonene kan bruke mer av sin tid til aktiviteter fremfor søknadsprosesser.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til det svært viktige arbeidet som gjøres av frivillige i hele landet. Utfordringen for mange ideelle organisasjoner ligger i å

møte raske endringer. Særlig ser man nå, med betydelig strammere budsjetter, et stort behov for omstillinger for å kunne opprettholde de frivillige og ideelle tilbudene.

De frivillige organisasjonene trenger derfor tilgang til personer som bidrar med konkrete forslag til tiltak for å møte denne omstillingen. Da er det viktig å støtte opp om organisasjoner som Prosperastiftelsen. Denne organisasjonen bidrar med kompetansebasert frivillighet. Det innebærer at over tusen høyt utdannede og ressurssterke idealister som eksempelvis jurister, økonomer, organisasjonspsykologer og markedsførere bruker av sin fritid til å bistå frivillige og ideelle organisasjoner med hjelp og veiledning til å få mest mulig igjen for de ressurser de har til rådighet.

Prosperastiftelsen er per i dag den eneste organisasjonen som bidrar med slik kompetansebasert frivillighet.

Disse medlemmer mener det må finnes rom for at flere tilbyr dette, og at det må finnes mulighet for å søke om midler gjennom ordninger i Kulturdepartementet. Det bør finnes tilskuddsordninger som åpner for søknader fra organisasjoner som yter konkret bistand til å styrke frivillig sektor, og som ikke har et annet formål enn å bidra til at frivillige organisasjoner og annen ideell virksomhet rustes til å kunne gi sine tilbud på en effektiv og god måte.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt forslag til budsjett, hvor posten er styrket med 2,5 mill. kroner. 1,5 mill. kroner av dette øremerkes Prosperastiftelsen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2023 har fjernet tilskuddet til Norges Sjakkforbund og deres tiltak «Sjakk og samfunn». Dette tiltaket har siden høsten 2019 gitt et tilbud til alle landets biblioteker og har også blitt utvidet med satsinger en rekke andre steder. «Sjakk og samfunn» bidrar til at institusjoner som fritidsklubber, seniorsentre og frivilligsentraler kan benytte sjakk til å skape inkluderende møteplasser. Rundt 800 institusjoner har deltatt de siste årene. Aktivitetene er gratis og bidrar til at økonomi ikke er en barriere for å delta. Flere av satsingene til «Sjakk og samfunn» har vært rettet mot grupper der risikoen for ensomhet og isolasjon er stor, noe som spesielt gjelder eldre. «Sjakk og samfunn» har også hatt en offensiv satsing på kriminalomsorgen, og flere av fengslene som har vært med, har meldt om en bedring av miljøet som følge av sjakkspillingen.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at dette er et viktig og inkluderende tiltak som bidrar til å skape lavterskel sjakktilbud og -aktiviteter, og viser til sitt alternative budsjett, hvor posten er styrket med 1

mill. kroner øremerket til Norges Sjakkforbund og «Sjakk og samfunn».

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil vise til at merverdiavgiftskompensasjonen til frivillige organisasjoner under regjeringen Solberg ble økt kraftig fra snaut 950 mill. kroner i 2013 til 1,75 mrd. kroner i regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett for 2022. Regjeringen Solberg igangsatte også en forenklingsreform for frivilligheten med mål om å forenkle rapporteringen og skape enklere og mer byråkratiske tilskuddsordninger, slik at frivilligheten kunne bruke mer energi på å styrke og skape den aktiviteten de ønsket. Disse medlemmer mener at frivilligheten er en viktig grunnstein i våre lokalsamfunn, som skaper både aktivitet, tilhørighet og tillit. Disse medlemmer mener det er viktig at frivilligheten vokser nedenfra, og ønsker at frivilligheten skal være fri og uavhengig. Disse medlemmer er glade for at dagens regjeringen følger opp styrkingen av ordningen med merverdiavgiftskompensasjon til frivillige lag og organisasjoner. Disse medlemmer vil likevel påpeke at selv om regjeringen styrker ordningen med til sammen 125 mill. kroner i sitt forslag til statsbudsjett for 2023, så anslår frivilligheten selv at regjeringens halvering av skattefradraget for gaver til frivilligheten kan medføre at frivilligheten kan miste så mye som 400 mill. kroner i svært viktige inntekter til frivillighetens arbeid. Disse medlemmer mener at dette er svært beklagelig og samlet sett bidrar til å svekke, ikke styrke, frivilligheten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser at regjeringen i statsbudsjettet for 2022 satte grensen for skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25 000 kroner. Dette innebærer en betydelig styrking i forhold til 2013-nivået på 12 000 kroner, men avskjærer de største gavene for fradrag. Dette er i tråd med regjeringens politikk for å utjevne forskjeller. Flertallet viser til at regjeringen dermed opprettholder skattefradraget for gaver fra 500 til 25 000 kroner, noe som utgjør 92 pst. av alle gaver som gis.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til regjeringens Hurdalsplattform, hvor det står at regjeringen ønsker en sterkere frivillig sektor som står på egne bein. Dersom frivilligheten også skal stå på egne bein, og ikke bare være avhengig av offentlige tilskudd, bør det også legges til rette for at organisasjonene kan lykkes i sitt inntektsbringende arbeid. Regjeringen har dessverre halvert skattefradraget for gaver til frivilligheten, selv om frivilligheten selv har påpekt at dette skattefradraget har fungert godt i deres arbeid. Frivilligheten selv

har anslått at halveringen vil kunne føre til et innteksttap for frivilligheten på 400 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det er foreslått å øke grensen for skattefradraget for gaver tilbake til 50 000 kroner. Tiltaket er kostnadsberegnert til 95 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å øke grensen for skattefradraget for gaver tilbake til 50 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil nok en gang peke den store innsatsen over 8 000 vel- og grendelag gjør for å sikre en positiv utvikling av lokalmiljøene over hele landet. Dette favner folkehelse, stedsutvikling, innbyggermedvirkning og oppvekstvilkår i nærmiljøene. Dette er viktige oppgaver i en bærekraftig utvikling av lokalsamfunnene. Disse medlemmer har merket seg at området er et av de få større områdene i det frivillige arbeidet som ikke tilgodeses i budsjettframlegget. Disse medlemmer mener velbevegelsen utgjør et bredt anlagt frivillig arbeid som støtter regjeringens mål om bred deltakelse og lokalt engasjement, og at dette området må gis mulighet for tildeling av frivillighetsmidler.

Disse medlemmer viser til den betydning motorhistoriske kjøretøy har hatt for utviklingen av vårt samfunn og infrastruktur. I denne sammenheng er det viktig at forholdene også for disse tilrettelegges slik at denne kulturen og kjøretøyene kan holdes ved like og blir bevart for ettertiden. Disse medlemmer registrerer at det i dag er 150 klubber med ca. 50 000 medlemmer som med stor dugnadsinnsats arbeider for ivaretagelse av denne kulturarven. Ivaretagelse av slike kjøretøy byr på særskilte utfordringer. Dette medlem foreslår at det etableres en dialog med de miljøer som representerer motorhistoriske kjøretøy i Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber, slik at utfordringene kan løses i samarbeid med riktige fagmyndigheter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Innst. 14 S (2019–2020), hvor en samlet komité skrev:

«Komiteen merker seg at drukningsulykker blant unge i sjøen er et stort samfunnsproblem. Siden Redningsselskapet i 2017 begynte å føre drukningsstatistikk, har 29 unge mellom 15 og 25 år druknet (27 gutter og 2 jenter). Dette er en problemstilling komiteen er opptatt av. Komiteen viser til Redningsselskapets frivillige aktivitet Trygg i vann for 7.–10. klasse. Dagskurset inneholder en teoretisk og praktisk del i og ved sjøen med mål om å øke ferdigheter i selvberging, livredning og førstehjelp. Et kurstilbud som i første fase skal nå ca. 1 200 unge i Bergensområdet, men som Redningsselska-

pet har en ambisjon om å gjøre landsdekkende innen tre år. Komiteen ber regjeringen støtte opp om forebygging av drukningsulykker, og da særlig opp mot barn og unge.»

4.8.8 POST 82

MERVERDIavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at idrett og fysisk aktivitet har stor betydning for folkehelsen. Dette medlem viser til at bygging av idrettsanlegg er viktig for å skape aktivitet og rekruttere flere til idretten. Dette medlem viser i den forbindelse til at det i perioden 2014–2021 er gitt full kompensasjon til alle godkjente søknader i ordningen.

Dette medlem viser til innspill fra Norges idrettsforbund (NIF) til behandlingen av statsbudsjettet. NIF påpeker at det ikke er tilstrekkelig med penger i spillemiddelordningen til å dekke finansieringsbehovet for anlegg. De årlige søknadssummene overstiger med god margin tilgjengelige midler, og det akkumulerte etterslepet er nå kommet opp i hele 4,5 mrd. kroner. Dette medlem viser til at følgene er at mange idrettslag må ta opp lån i påvente av utbetalingen av spillemidler. Dette fører igjen til økte medlems- og treningsavgifter.

Dette medlem vil endre momskompensasjonsordningen for idrettsanlegg fra å være rammestyrte til å bli regelstyrt, slik at den sikrer forutsigbarhet og full refusjon for godkjente prosjekter. På den måten vil idrettslag og kommuner få likere vilkår når de bygger anlegg. Dette medlem viser til at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti foreslo slik regelstyring i budsjettet for 2021.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om å aktivt redusere etterslepet i finansieringen av idrettsanlegg over spillemidlene og at mva.-kompensasjonsordningen på kap. 315 post 82 rettighetsfestes.»

4.8.9 POST 86 IDRETTSTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteen viser til at dataspill er den største fritidsaktiviteten blant barn og unge i Norge. Mange har data-spilling som hobby, men for stadig flere er dette også en konkurransesport. E-sport har hatt en enorm vekst både i Norge og i resten av verden de siste årene og regnes nå som verdens fjerde største sport. Det stiftes stadig nye lag og foreninger, både innen den profesjonelle e-sporten og bredde-e-sporten. Som et ungt sportsfelt er det også svake-re organisering av e-sport enn av sammenlignbare sporter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre er kjent med at det pågår flere diskusjoner om hvilke lag som skal være organisert hvor, og hvilken tilknytning de ulike organisasjonene skal ha til eksempelvis den etablerte idretten. I Norge er Norges E-sportforbund etablert, og det er en prosess på gang for å eventuelt innlemme e-sport i Norges idrettsforbund. Prosessen må avklare hvordan en slik tilknytning eventuelt bør være. Av den grunn mener disse medlemmer det er riktig å vise støtte til det pågående arbeidet til Norges E-sportforbund for å sikre stabil drift av organisasjonen. Det må være et mål at en slik, i første omgang, engangsbevilgning kan gi den stabiliteten som trengs på driftssiden, slik at organisasjonen kan bruke ressurser på å gjøre de nødvendige avklaringene og stake ut en retning videre.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det er foreslått en økning på posten med 1 mill. kroner for å støtte Norges E-sportforbunds arbeid i 2023.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt forslag til bevilgning til Norges e-sportforbund under kap. 320 post 74.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at Ridderrennet er et viktig arrangement for mennesker med syns- og bevegelsehemninger. Hvert år har rennet inntil 500–600 deltakere med nedsatt funksjonsevne av ulik art, og rundt 450 studenter i arbeidspraksis, 100–120 menige og rundt 150 frivillige. På Ridderrennet går bredde- og profesjonsfrivillighet hånd i hånd. Ridderrennet beskriver i sitt høringsinnspill til komiteen hvordan arrangementet bidrar til bred aktivitet og deltakelse for mennesker med funksjonsnedsettelse som faller utenfor den organiserte idretten, eller som den organiserte idretten ikke appellerer til. De viser

også til at arrangementet er en stor og viktig rekrutteringsarena for den organiserte idretten. Ridderrennet bidrar til inkludering og likeverd og folkehelse og friluftsliv. Ridderuka drives i hovedsak som en gigantisk dugnad hvor lokalbefolkningen, Beitostølen Helse- og idrettscenter, Norges idrettshøgskole, Forsvaret, Lions og svært mange andre bidrar med frivillig innsats. Arrangementet bidrar også til verdiskaping i lokalsamfunnet. Disse medlemmer viser til at regjeringen nylig la frem Meld. St. 8 (2022–2023) Menneskerettar for personar med utviklingshemming, og at det i denne stortingsmeldingen også trekkes frem at personer med en utviklingshemming har rett til å delta i fritids-, fornøyes- og idrettsaktiviteter på lik linje med andre. Regjeringen beskriver i denne stortingsmeldingen hvordan mange mennesker med en utviklingshemming har innskrenkede muligheter til å delta på fritidsaktiviteter og på fritidsarenaer. Disse medlemmer er glade for at regjeringen følger opp regjeringen Solbergs viktige arbeid for mennesker med utviklingshemninger og funksjonsnedsettelse, og vil oppfordre regjeringen til å vurdere hvordan Ridderrennet kan styrkes og støttes i sitt videre arbeid for mennesker med utviklingshemninger og funksjonsnedsettelse.

Disse medlemmer har merket seg at Norges Ishockeyforbund har søkt Kultur- og likestillingsdepartementet om tilsagn til støtte knyttet til ishockey-VM i 2027. Stedene som er utpekt som arrangører, er Trondheim og Bærum/Oslo. Norge er en ledende vinteridrettsnasjon og har naturlige forutsetninger for å arrangere større mesterskap for vinteridretter. Disse medlemmer vil påpeke at et VM i ishockey er verdens nest største vinteridrettsarrangement etter OL, og ber regjeringen ta dette med i sin vurdering av omsøkt stats-tilskudd. Disse medlemmer minner om at staten har tradisjon for å medfinansiere internasjonale mesterskap i Norge, og ber regjeringen prioritere et tilsagn slik at VM i ishockey 2027 kan realiseres. Dette vil også være i tråd med Hurdalsplattformen, der regjeringen skriver at man skal legge til rette for at Norge skal være vertskap for store internasjonale idrettsarrangement. Den endelige tildelingen av mesterskapet skal ifølge søknaden gjøres av det internasjonale ishockeyforbundet i mai 2023, og disse medlemmer har forventninger til at regjeringen kommer tilbake til saken innen denne fristen.

4.9 Kap. 320 Norsk kulturråd

4.9.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Disse medlemmer viser til debatten om Kulturrådet og Norsk kulturfond og deres administrative kostnader og det mange opplever som manglende åpenhet rundt tildelinger og avslag på søknader. Disse medlemmer imøteser en evaluering av praksis og organisering, veldig gjerne i lys av hvordan tilsvarende virksomhet er organisert i våre nordiske naboland. Målet må være å skape økt legitimitet rundt den offentlige pengebruken til store deler av kulturfeltet.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

4.9.2 POST 51 FOND FOR LYD OG BILDE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.9.3 POST 55 NORSK KULTURFOND

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at innkjøpsordningen for bøker er viktig for den langsiktige utviklingen av litteraturen i Norge. Dette inkluderer også sakprosa og tidskrift, som bidrar til å sikre en bredde i utgivelser, noe som igjen bidrar til å nå ut til flere og gjennom det bidrar positivt til økt leselyst.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å styrke innkjøpsordningen for sakprosa med 10 mill. kroner, og dette flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 55 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, hvor innkjøpsordningen for bøker styrkes med 50 mill. kroner på denne posten. 8 mill. kroner øremerkes til innkjøpsordningen for sakprosa og 2 mill. kroner øremerkes ordningen for tidskrift og kritikk.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet ønsker et økt nærings- og publikumsfokus på norske kulturordninger og har ved flere anledninger vært kritisk til tilskudd til nisjeprosjekter av sær karakter. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å redusere bevilgningene på posten.

4.9.4 POST 71 STATSSTIPEND

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, anser kunstnerstipendene for å spille en viktig rolle for å sikre nyskaping, frie ytringer og demokratisk deltagelse i kunstneryrket.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 10,5 mill. kroner på denne posten. Dette skal gi rom for 30 nye stipendhjemler.

4.9.5 POST 72 KUNSTNERSTIPEND M.M. *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet ønsker et økt nærings- og publikumsfokus på norske kulturordninger. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å nulle posten.

4.9.6 POST 73 GARANTIINTEKTER OG LANGVARIGE STIPEND, overslagsbevilgning

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.9.7 POST 74 TILSKUDD TIL ORGANISASJONER OG KOMPETANSESENTRER M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til betydningen av de faglige nettverksorganisasjonene- som er viktige for å bygge og formidle kompetanse og bærekraftsatsingen i festivalfeltet. Organisasjonen Norske festivaler har bidratt konstruktivt i dette arbeidet, og det må være en intensjon å sikre organisasjonen statlig tilskudd på linje med tilsvarende organisasjoner.

Disse medlemmer viser til komiteens høring, der Norske Dansekunstnere påpekte behovet for å styrke de regionale sentrene og pekte på det koreografiske potensialet som ligger i disse. En videre utvikling vil også kunne dreie seg om å etablere mindre ensembler med mulighet for å arbeide over tid.

Disse medlemmer mener det vil være fordelaktig å prøve ut dette gjennom en pilot, gjerne basert på grupper som representerer et særlig estetisk uttrykk, ek-

sempelvis i skjæringspunktet mellom folkedans og moderne danseuttrykk.

Disse medlemmer viser til det gode arbeidet stiftelsen Fargespill gjør flere steder i landet. Dette er et svært godt lavterskeltilbud for barn som ønsker å delta i kulturaktiviteter uten en økonomisk inngangspris for å være med. Dette er et tilbud der alle er velkommen, og hvor alle har noe de kan bidra med. Disse medlemmer vil også få trekke frem stiftelsen Verdensbro i Østfold, som blant annet kjøper lisens hos merkevaren Fargespill. Dette er også et svært godt lavterskel kulturtilbud for barn og unge som bør vurderes ved neste søknadsrunde.

Disse medlemmer viser Tigerstadsteatret, som er et profesjonelt teater for 140 000 barn og unge som bor i hovedstaden. De ble etablert i 2016 og har markert seg som en ambisiøs leverandør av kvalitetskunst. Tigerstadsteatrets visjon er at alle barn og unge i Oslo skal få oppleve teater som vil bety noe for dem for resten av livet. De jobber hver dag for at alle barn skal få oppleve relevant scenekunst uavhengig av foreldres økonomi og kulturbruk. Tigerstadsteatret produserer teater for ungdom i samarbeid med Oslo Nye Teater på Trikkestallen og teater for barn i Tigerbussen. Sistnevnte er et rullende teater som kjører ut dit barn og unge befinner seg og inviterer dem inn i teaterets verden midt i eget hverdagsliv. Tigerstadsteatret har blitt kalt «Imøtekommenhetens teater» av anmeldere. De mottok kunstnerprisen fra Oslo kommune i 2021. I 2019 mottok de Heddaprisen, og de var nominert til kritikerprisen i 2018. Disse medlemmer viser til at dette er et svært godt lavterskel kulturtilbud for barn og unge som bør vurderes ved neste søknadsrunde.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet ønsker et økt nærings- og publikumsfokus på norske kulturordninger. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å redusere bevilgningene på posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA) gjennom 10 års virksomhet har vist seg som en viktig del av infrastrukturen i scenekunstheltet. SKUDA har vært med på å bedre situasjonen for skuespillere og dansere i periodene mellom deres midlertidige ansettelse og oppdrag og dermed sikre muligheten for at disse kunstnerne kan utvikle bærekraftige kunstneriske karrierer. Særlig har pandemien vist at ordningen har fungert som et viktig sikkerhetsnett for mange dansere og skuespillere.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er behov for å styrke SKUDA slik at det gis rom for å ansette nye dansere og skuespillere, styrke arbeidet med mangfold og gjøre nødvendige investeringer for effekti-

visere driften. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner til ordningen på denne posten.

Dette medlem viser til de gode erfaringene med SKUDA for å gi skuespillere og dansere forutsigbarhet mellom oppdrag. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å bevilge 15 mill. kroner på denne posten til opprettelse av en musikerallianse. Det vises videre til at CREO allerede i mai 2022 overleverte en utredning om hvordan en slik allianse kunne settes opp. En musikerallianse vil gjøre det mulig for flere musikere å kunne leve av sitt yrke. I forbindelse med opprettelsen mener dette medlem at det bør vurderes hvorvidt man også kan inkludere komponister og låtskrivere i denne alliansen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det er viktig at det arbeides for å styrke publikumsgrunnlaget til aktørene på kulturfeltet etter pandemien. Her har Norsk Publikumsutvikling (NPU) en sentral rolle. Særlig gjennom sitt arbeid med et nasjonalt analyseverktøy som styrker institusjonene på statsbudsjettet, NPU Monitor, bidrar de til gjenoppbyggingen etter pandemien og i den omstillingen feltet står foran som følge av den pågående internasjonale usikkerheten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 6 mill. kroner på denne posten. Dette vil gi rom for at NPU Monitor kan utvides til å inkludere 250 deltakere i 2023. Styrkingen innebærer også at ikke bare de største kulturaktørene, men også små og mellomstore kulturinstitusjoner som ikke har råd til medlemsavgiften, får tilgang til NPU Monitor, slik at de også får mulighet til å vokse seg større.

For nærmere omtale vises til dette medlems merknad om e-sport og Norges E-sportforbund under kap. 315 post 86.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Afrikansk kulturinstitutt, tidligere kjent som Center for Afrikansk kulturformidling (CAK), har fått tilskudd over statsbudsjettet i mange år. CAK har blant annet spilt en viktig rolle som medarrangør av Francophonie i Oslo, en fransk språkfestival i samarbeid med de fransktalende land i verden. Disse medlemmer merker seg at CAK er i gang med en omstilling av sin organisasjonsstruktur, og ber regjeringen være oppmerksom på dette og bidra til en god omstilling for en viktig kulturaktør inn i framtiden.

Disse medlemmer er positivt innstilt til «Akropolis-visjonen» i Stavanger, samlokaliseringen av Rogaland Teater og Museum Stavanger (MUST), som omtalt i Stavanger kommunes kommunedelplan for kunst og kultur 2018–2025 og i komiteens innstilling, Innst. 573 S

(2020–2021), til ny museumsmelding, Meld. St. 23 (2020–2021). Nye teater- og museumsbygg gir publikum scenekunst, kultur og kunnskap som innbyr til opplevelser, innsikt og refleksjon. Samspill mellom vern, gjenbruk og nybygg ivaretar områdets kulturhistoriske identitet og skaper attraktive uteområder mellom kulturinstitusjonene. Stavanger kommune har en pådriverrolle i utredningen av Akropolis-visjonen for å få til nyskapende samarbeid mellom museum og teater i eksisterende område. Disse medlemmer viser til at både Rogaland Teater og Museum Stavanger har prekære behov for utbedring av sin bygningsmasse. Dagens bygninger har store begrensninger og gir utfordringer for dagens drift særlig når det gjelder den kunstneriske og kulturelle produksjonen, publikumsfasiliteter, arbeidsforhold, store vedlikeholdsetterslep og tilfredsstillelse av dagens krav til miljø, klima og sikkerhet. Visjonen skal realiseres i tett samarbeid med MUST og Rogaland Teater.

Komiteens medlem fra Venstre ser behovet som Rogaland Teater og Museum Stavanger har for å få endelig klarlagt muligheten for å bevare, utvikle og bygge ut de viktige kulturhistoriske bygningene på nåværende tomter og nærliggende tomter. Både Rogaland Teater og Museum Stavanger har søkt om prosjektstøtte til å holde framdrift i prosjektet. Regjeringens forslag avsetter ikke midler til å dekke dette. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett har foreslått 1 mill. kroner for å ivareta dette behovet.

Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås at bevilgningene til organisasjonene Danse- og teatersentrum, Music Norway, Office for Contemporary Art Norway, Norwegian Crafts og NORLA flyttes fra kap. 320 post 74 til en egen post, Internasjonalisering og eksport, kap. 320 post 76.

4.9.8 POST 75 TILSKUDD TIL LITTERATURHUS, KUNSTSCENER OG KOMPANIER M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Samovarteateret med 1,5 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 1,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at norsk tegnspråk er anerkjent som et minoritetsspråk med de forpliktelser det fører med

seg. Teater Manu er en nasjonal scenekunstinstitusjon og eneste nasjonale teater med et særskilt ansvar for tegnspråklige minoriteter. Av den grunn mener disse medlemmer at bevilgningen til Teater Manu bør flyttes til kap. 323 post 70.

Disse medlemmer viser til Grenland Friteaters planer for nytt bygg for scenekunstproduksjon som nasjonalt kompetansesenter for scenekunst. Med tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet, Telemark fylkeskommune og Porsgrunn kommune har teatret utredet dette, gjennomført arkitektkonkurranse og forprosjekt og søker nå videre finansiering. Disse medlemmer forventer at departementet kommer tilbake med en vurdering av søknaden.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det er satt av 5 mill. kroner til en søkbar ordning for etablerte scenekunstkompanier på denne posten. Disse medlemmer viser til merknad under punkt 4.9.10 Post 77 Etablerte scenekunstkompanier.

Disse medlemmer viser til at Sørlandets Kunstmuseum – Kunstsiloen – blir Sørlandsregionens største satsing på bevaring, samling og visning av kunsthåndverk og bildende kunst, men også digital kunst samt helt nye innretninger av formidling og tilhørende forskning på samtlige områder. Ved å være et nytt, stort og offentlig stiftet museum som skal kunne tas i bruk på mangfoldig vis, bidrar museet til å søke utjevning av levekårsutfordringer som statistikk fremhever som spesielt tyngende for regionen.

Når Kunstsilo åpner i nye lokaler med tre ganger så store utstillingsarealer, vil det gi mer mangfoldige, vesentlig bredere og mer omfattende kunstopplevelser til de som bor i regionen, og de som besøker institusjonen. Dette vil bli en viktig arena for kunstnerisk aktivitet både for lokale, nasjonale og internasjonale kunstnere.

Disse medlemmer viser til at institusjonen særskilt fremhever satsing på barn og unge, hvor museets drift, utforming, innhold og formidling skal være spesielt innovativ og sikre deltakelse ut ifra bredere forutsetninger enn slike besøk i stor grad betinger, det være seg skolebesøk eller foreldres engasjement. Kunstsilo skal være en attraktiv møteplass på lik linje med andre kulturarenaer som kino, bibliotek, fritidsklubber og spillsentre.

Disse medlemmer mener det har vært utvist stor politisk vilje og genuint engasjement for å realisere Kunstsilo i seg selv, og derfor vil det være svært uheldig om det i akkurat denne fasen skal være en relativt liten økning i driftstilskudd som forringer de tidligere investeringers nytte – både økonomisk og politisk.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, hvor det er satt av 5 mill. kroner til institusjonen på denne posten.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet ønsker et økt nærings- og publikumsfokus på norske kulturordninger. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å redusere bevilgningen på posten.

Dette medlem registrerer at de siste årene har oppstått en skjevhet mellom litteraturhus som har forholdsvis likt aktivitetsnivå. Like kriterier bør ligge til grunn for tildelinger, ikke skjønsmessige kriterier.

Dette medlem viser til at Litteraturbåten Epos bygger på tradisjonen og kompetansen fra Bokbåten Epos, som har gått til bygder og tettsteder langs Vestlandskysten siden 1963. Båten har blitt et desentralisert litteraturhus som i samarbeid med folkebibliotek og frivillige i ca. 30 kommuner har fokus på litteraturformidling, kulturarrangement og offentlig ordskifte. Båten har et potensielt publikum på over en halv million mennesker, noe som gjør den til et betydelig, og ikke minst unikt, flytende litteraturhus og kompetansesenter også nasjonalt. Dette medlem mener at det bør finnes rom innenfor innen eksisterende bevilgning for formålet.

4.9.9 POST 76 (NY) INTERNASJONALISERING OG EKSPORT

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at det er et stort potensial for økt eksport og internasjonalisering av norsk kunst og kultur. Organisasjonene under paraplyen Norwegian Art Abroad (NAA) er en sentral del av dette. Disse medlemmer mener dette kan tydeliggjøres ytterligere gjennom at NAA-organisasjonenes mandat og ansvar fremheves og styrkes som en del av en helhetlig forvaltning av statens virkemiddelapparat for den internasjonale kulturpolitikken. Det er derfor hensiktsmessig og effektivt at de rapporterer direkte til departementet.

Komiteen medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås at organisasjonene Danse- og teatersentrum, Music Norway, Office for Contemporary Art Norway, Norwegian Crafts og NORLA flyttes fra kap. 320 post 74 til en egen post for internasjonalisering og eksport.

Videre foreslår dette medlem at den nye posten styrkes med 10 mill. kroner med følgende fordeling: 1,5 mill. kroner til Danse- og teatersentrum, 3 mill. kroner til Music Norway, 2 mill. kroner til Office for Contemporary Art Norway, 1,5 mill. kroner til Norwegian Crafts og 2 mill. kroner til NORLA.

4.9.10 POST 77 (NY) ETABLERTE SCENEKUNSTKOMPANIER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at fri scenekunst er vesentlig for at folk skal ha tilgang til kunst og kultur uavhengig av hvem de er, og hvor de bor. Noen scenekunstkompanier har sterk lokal forankring. Andre kompanier har vidstrakt turnévirkosomhet nasjonalt og internasjonalt. For å bevare den kompetansen som er bygd opp i et bredt felt, og for å sikre den kulturelle grunnmuren er det nødvendig å etablere en egen tilskuddsordning for fri scenekunst.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener det er positivt at regjeringen er i gang med et arbeid med å få på plass en ordning for etablerte scenekunstkompanier, og vil understreke at dette må utarbeides i samarbeid med hele feltet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener fri scenekunst har hatt en sterk utvikling og vekst de siste 15 årene på grunn av «basisordningen», som har sikret langsiktig og forutsigbar finansiering av scenekunstkompanier av særlig høy kvalitet.

Disse medlemmer viser til at det i lang tid har vært et uttalt mål at det må etableres en tilskuddsordning for fri scenekunst og de etablerte scenekunstkompaniene. Regjeringen setter ikke av midler til dette i budsjettet og skyver nok en gang rammevilkårene for denne sektoren foran seg, med det resultat at all forutsigbarhet er borte og man risikerer at kompanier blir nedlagt.

Disse medlemmer ber regjeringen vurdere å lage en redningspakke for scenekunstkompaniene som står uten støtte, og som står i fare for å legges ned, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett våren 2023.

Disse medlemmer mener det er et stort behov for å få på plass en egen tilskuddsordning for de etablerte scenekunstkompaniene. I scenekunststrategien er dette et av de viktigste nye foreslåtte grepene som kan sikre at også kunstnerskap utenfor institusjonene ivaretas og utvikles over tid. Samtidig er det viktig at en ny ordning får en god nok ramme, og at den balanserer godt mellom kontinuitet og nye kunstnerskap. I tillegg må den være fleksibel, slik at lokale og regionale kunstnerperspektiver ivaretas. Disse medlemmer foreslår at en ny ordning for etablerte scenekunstkompanier sees i sammenheng med etableringen av regionale kulturfond.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprette en ordning for etablerte scenekunstkompanier, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024, og at dette sees i sammenheng med etablering av regionale kulturfond.»

4.10 Kap. 3320 Norsk kulturråd

4.10.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.11 Kap. 322 Bygg og offentlige rom

4.11.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.11.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.11.3 POST 50 KUNST I OFFENTLIGE ROM

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

4.11.4 POST 70 NASJONALE KULTURBYGG, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, ser behovet for å få åpnet nye Jøssingfjord Vitenmuseum i Rogaland. Det unike bygget til Jøssingfjord Vitenmuseum står ferdig. Jøssingfjorden er en spektakulær opplevelse av regionens fjorder og fjell. Det nye Jøssingfjord Vitenmuseum vil gi Rogaland som turistområde et unikt og viktig tilskudd.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge 10 mill. kroner i investeringstilskudd til Jøssingfjord Vitenmuseum, og dette flertallet foreslår derfor at kap. 322 post 70 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett avsetter 13 mill. kroner til Jøssingfjord Vitenmuseum, hvor 10 mill. kroner skal bidra til å få utstillingene på plass og 3 mill. kroner gis som økt driftstilskudd.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge 8 mill. kroner til Bodø bymuseum for universell utforming av det vernede museumsbygget, og flertallet foreslår derfor at kap. 322 post 70 økes med 8 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge til sammen 25 mill. kroner til Ibsen 2028,

herunder 11,5 mill. kroner til Henrik Ibsen Museum i Skien og 11,5 mill. kroner til Sølvåren Ibsen formidlingscenter, og flertallet foreslår derfor at kap. 322 post 70 økes med 23 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det totalt på posten foreslås en økning på 41 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til budsjettforliket og foreslår å endre beløpet i tilsagnsfullmakten vedrørende kap. 322 post 70 fra 416,7 mill. kroner til 488,7 mill. kroner, dette pga. forslag om økt bevilgning til Ibsen 2028.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet merker seg de store summene som er brukt for eksempel på Kunstsilo, og hvor lite hensiktsmessig det er å prioritere et slikt prestisjebygg på bekostning av andre og langt viktigere oppgaver. Det er langt bedre å prioritere midler direkte til aktiviteter for barn og unge, eller til frivillige lag og organisasjoner, enn til flere av de foreslåtte byggene. Dette medlem viser derfor til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett reduserer bevilgningen på denne posten til formålet. Dette medlem mener også at det bør gjøres helt tydelig at det ved eventuelle overskridelser ikke kan påregnes statlige midler.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å bevilge 5 mill. kroner som en oppstartsbevilgning til ombygging av Nasjonalgalleriet.

4.12 Kap. 3322 Bygg og offentlige rom

4.12.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.12.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.13 Kap. 323 Musikk og scenekunst

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen støtter at regjeringen vil gjennomføre en helhetlig gjennomgang av musikkfeltet i 2023 som ser både institusjoner, organisasjoner, frivillighet, utøvere og virkemiddelapparatet i sammenheng.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener gjennomgangen bør foreslå tiltak for å styrke bruken av norsk musikk i Norge.

4.13.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.13.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.13.3 POST 22 FORSVARETS MUSIKK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at Forsvarets musikk (FMUS) forvalter og formidler en sentral del av Norges musikkhistorie og den militære kulturarv og tradisjon. På oppdrag fra staten forvalter og formidler Forsvarets musikk en sentral del av Norges musikkhistorie samt den militære kulturarv og tradisjon. FMUS skal samtidig utgjøre et bindeledd mellom Forsvaret og sivilsamfunnet gjennom en bredt og variert anlagt konsertaktivitet og som en viktig del av Norges totale kulturelle infrastruktur. Dette er FMUS sin samfunnsrolle. FMUS skal også bidra til ivaretagelse og videreutvikling av militær profesjonsidentitet og profesjonskultur.

Disse medlemmer viser til at FMUS i dag besitter meget høy faglig kvalitet, men denne kvaliteten er svakt forankret og beskrevet i Forsvarsdepartementet og i Forsvaret. Forsvarsdepartementet og Forsvaret som eier har gjennom 200 år i svært liten grad uttrykt noen faglig ambisjon for hvordan kulturinstitusjonen FMUS skal forvaltes på en god måte. Mangelen på prioritering gjør at virksomheten i liten grad drives i tråd med de politiske føringene som er beskrevet gjennom stortingsmeldinger. FMUS gis liten mulighet for å utnytte sitt fulle potensiale som kulturinstitusjon i dagens forvaltningsmodell med gjentagende nedleggingsforslag, interne endringsprosesser og uforutsigbare og stadig dårligere økonomiske vilkår.

Disse medlemmer ber derfor regjeringen vurdere om Forsvarets musikk kan etableres som et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter under Forsvarsdepartementet, med oppstart i 2024/2025. Dette innebærer at institusjonen over tid forsterkes musikkfaglig og administrativt.

4.13.4 POST 60

LANDSDELSMUSIKERORDNINGEN I NORD-NORGE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.13.5 POST 70 MUSIKK- OG SCENEKUNSTINSTITUSJONER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge 3,5 mill. kroner til Det Vestnorske Teateret, og flertallet foreslår derfor at kap. 323 post 70 økes med 3,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått en bevilgning til Teater Vestland på 2 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 323 post 70 økes med 2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å en bevilgning til Operalåven i Hallingdal på 1,9 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 323 post 70 økes med 1,9 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det totalt på posten er foreslått en økning på 7,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at en viktig del av norsk identitet er at folk bor i bygder og tettsteder rundt om i hele landet. For å opprettholde levende lokalsamfunn med høy kompetanse innenfor ulike fagkretser er det essensielt å stimulere til næring og aktivitet i distriktene. Operalåven i Hallingdal er et tydelig eksempel på hvordan små bedrifter kan bidra til samskaping og utvikling både lokalt, regionalt og nasjonalt. Som eneste tilbyder av jevnlig produksjoner av klassisk musikk og opera i Buskerud har Operalåven et stort publikum fra hele østlandsområdet, og arrangementene gir ringvirkninger for lokalt næringsliv og lokale produsenter. For å kunne bli en fullverdig kulturarena som kombinerer gårdens tradisjonsrike uttrykk med en nyskapende scene har Operalåven behov for å oppgradering.

Disse medlemmer viser til at Opera Østfold er en viktig kulturinstitusjon for regionen, som gir et godt kulturtilbud til befolkningen, tilreisende og ikke minst barn og ungdom. Opera Østfold er også viktig for å øke kunstnerisk aktivitet i regionen. Disse medlemmer mener staten bør øke sitt tilskudd til Opera Østfold gjennom en opptrapping for å oppnå en fordelingsnøkkel på linje med andre distrikts- og regionoperaer.

Disse medlemmer viser til Det Norske Blåseensemble anno 1734 (DNBE,) som er nyskapende innenfor klassisk improvisasjon og får internasjonal opp-

merksomhet for dette arbeidet. DNBE har sammen med Opera Østfold AS og Verdensbro AS base i Halden, og disse er Østfolds regionale institusjoner innenfor sine felt. Disse medlemmer merker seg at institusjonene kan vise til nye former for samarbeid innenfor kunstnerisk samproduksjon, markedsføring og mangfold som gir grunnlag for effektiv ressursutnyttelse. DNBE har sammen med Bane NOR Eiendom, Kynningsrud AS, teknologimiljøet, øvrig kultur- og næringsliv og kommunen tatt initiativ til bygging av et konsert- og teknologihus som del av et større byutviklingsprosjekt på jernbanetomta i Halden. Byggeprosjektet fremmer samfinansiering, samlokalisering, sambruk og samskaping ved å koble sammen forskning, undervisning, næringsutvikling, teknologi, kunst og kultur, og disse medlemmer merker seg at prosjektet viser nye måter å lage, og ta i bruk, kulturhus på. Disse medlemmer ønsker å følge dette prosjektet videre.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet ønsker et økt nærings- og publikumsfokus på kulturpolitikken, hvor de offentlige tilskuddene som gis, prioriteres til barn og unge samt fordeles over hele landet. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett reduserer bevilgningen på denne posten.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at bevilgningen til Teater Vestland er foreslått uendret ut over pris- og lønnsvekst i regjeringens budsjettforslag. Teater Vestland vil i løpet av 2023 ha nye husleieforpliktelser for det nye Nynorskhuset i Førde. Dersom teateret skal hente disse millionene fra dagens driftsbudsjett, vil det resultere i færre produksjoner og mindre turnévirkosomhet. Det er dette medlems mening at husleieutgiftene bør kompenseres, og dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås at bevilgningen til Teater Vestland økes med 2,08 mill. kroner.

Dette medlem merker seg at bevilgningen til Det Vestnorske Teateret er foreslått uendret ut over pris- og lønnsvekst i regjeringens budsjettforslag. Teateret har en særlig viktig språkpolitisk rolle som et nynorsk teaterhus. Det Vestnorske Teateret har nylig ferdigstilt en ny scene etter ombygging av teaterbygningen i Bergen sentrum. Teateret fremstår i dag som et fullverdig teaterhus med hovedscene, ny annenscene og prøvesal. Samtidig gir ikke dagens driftsbevilgning rom for å ta dette fullt i bruk. Derfor er det dette medlems mening at driftsbevilgningen bør økes. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 3,5 mill. kroner til Det Vestnorske Teateret.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Teater Manu per i dag er det eneste nasjonale teateret i Norge som produserer scenekunst

av høy kvalitet for tegnspråklige. Teateret har en posisjon som kulturbærer for det tegnspråklige miljøet og skaper kulturelle møteplasser der tegnspråket er førstespråket. Teater Manu har de siste årene produsert 1–2 forestillinger årlig. Skal Teater Manu være en relevant kulturinstitusjon for sitt kjernepublikum, må de få midler til å øke produksjonstakten. Videre er disse medlemmer enig i teaterets ønske om å flytte bevilgningen til teateret over til posten for musikk- og scenekunstinstitusjoner. Dette er et viktig signal for å anerkjenne teateret som en nasjonal scenekunstinstitusjon, noe som er særlig viktig etter at tegnspråk har fått anerkjent status som minoritetsspråk med den nylig iverksatte språkloven. Disse medlemmer viser til sine alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å flytte bevilgningen til Teater Manu fra kap. 320 post 75 til kap. 323 post 70.

Komiteens medlem fra Venstre vil samtidig øke bevilgningen til Teater Manu med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Arktisk Filharmoni har en svært betydningsfull rolle og i flere år har vært klare til å ta et nasjonalt ansvar i Nordområdene og Sápmi.

Disse medlemmer ber regjeringen vurdere å gjøre Arktisk Filharmoni til et nasjonalt orkester, finansiert av staten, på linje med Oslo-filharmonien og Bergen Filharmoniske Orkester. Dette tiltaket har bred politisk støtte både lokalt, regionalt og nasjonalt og er uttrykt som et sterkt ønske fra de nordnorske fylkeskommunene, eierkommunene Tromsø og Bodø – og fra Norsk teater- og orkesterforening (NTO). Disse medlemmer viser også til omtalen av Arktisk Filharmoni i nordområdemeldingen, Meld. St. 9 (2020–2021).

Av den grunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av å gjøre Arktisk Filharmoni til et nasjonalt orkester på linje med Oslo-filharmonien og Bergen Filharmoniske Orkester.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 2 mill. kroner til Arktisk Filharmoni. Dette vil være et viktig signal om at man har ambisjoner for fortsatt oppbygging av organisasjonen med sikte på status som nasjonalt orkester.

4.14 Kap. 3323 Musikk og scenekunst

4.14.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.14.2 POST 2 BILLETT- OG SALGSINNTEKTER

M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.15 Kap. 325 Allmenne kulturformål

4.15.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.15.2 POST 21 FORSKNING, UTREDNING OG

SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan*

overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.15.3 POST 52 NORGES FORSKNINGSRÅD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.15.4 POST 71 KULTUR SOM NÆRING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å redusere bevilgningen til Kultur som næring med 25 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 325 post 71 reduseres med 25 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer mener det er behov for et løft for kreative næringer. Satsingen på «Kultur som næring» er en sentral del av dette. Ordningen er med på å sørge for fornyelse, omstilling og vekst i sektoren. Dette er særlig med tiltak for mer aktivitet og gjenoppbygging etter pandemien.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er svært kritiske til forslaget fra budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti til betydelige kutt på denne posten. Disse medlemmer viser til at Stortinget i forbindelse med Innst. 58 S (2022–2023) for kort tid siden fattet flere enstemmige vedtak for å styrke kreative og kulturelle nær-

ringer, blant annet gjennom at det nå skal utarbeides en ny strategi for vekst.

Disse medlemmer viser til at posten for kreativ næring er fordelt mellom Innovasjon Norge og Norsk kulturråd. Det kommer av budsjettforliket ikke frem hvordan kuttet er tenkt fordelt mellom de to aktørene. Et kutt i Norsk kulturråds del vil nødvendigvis ramme trondheimskontoret til Norsk kulturråd hardt. Det er disse medlemmers syn at denne fordelingen burde vært tilstrekkelig klargjort, særlig når den i tilfeller som dette potensielt kan ha konsekvenser som eksempelvis nedbemanning.

Disse medlemmer påpeker at på grunn av det foreslåtte kuttets størrelse vil delen til Innovasjon Norge uansett rammes betydelig. Dette står i motstrid til det anmodningsforslaget i den ovennevnte innstillingen, hvor det ble vedtatt å vurdere å samle flere virkemidler for kulturnæringer i Innovasjon Norge samt sørge for at Innovasjon Norges kulturnæringskompetanse styrkes. Disse medlemmer kan vanskelig se at det vil være rom for å styrke kompetansen samtidig som man må gjøre betydelige kutt.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at keramikkerfaget og glassblåserfaget står på Unescos liste over verneverdige håndverksfag. For at Norge skal oppfylle sine forpliktelser om vern av den immaterielle kulturarven, må disse virksomhetene sikres forutsigbarhet, spesielt i tider med svært høye energipriser.

4.15.5 POST 72 KULTURSAMARBEID I NORDOMRÅDENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.15.6 POST 73 BODØ – EUROPEISK KULTURHOVEDSTAD 2024

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.15.7 POST 75 EUS PROGRAM FOR KULTUR OG AUDIOVISUELL SEKTOR M.M., *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.15.8 POST 78 BARNE- OG UNGDOMSTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Disse medlemmer merker seg at regjeringens partiene og Sosialistisk Venstreparti i forrige periode ønsket å flytte Scenekunstbruket fra kap. 325 post 78 til kap. 323 post 70. Dette er ikke gjort i dette budsjettet, og disse medlemmer ber regjeringen foreta denne flyttingen for å gi et tydelig signal om at regjeringen anser profesjonell kunst for barn og unge som like viktig og betydningsfullt som for voksne.

Disse medlemmer merker seg at OseanaLIVE er et unikt, innovativt strømmeprojekt for helseinstitusjoner. Gjennom de siste årene har kultursenteret formidlet kulturopplevelser digitalt til et publikum som ikke har anledning til å oppleve fysiske forestillinger på kulturinstitusjoner og andre kulturarenaer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener at det bør finnes rom for dette tilbudet innen eksisterende bevilgning til formålet.

4.15.9 POST 82 NOBELS FREDSSENTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.15.10 POST 86 TALENTUTVIKLING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.16 Kap. 3325 Allmenne kulturformål

4.16.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17 Kap. 326 Språk- og bibliotekformål

4.17.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.17.2 POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17.3 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17.4 POST 73 SPRÅKTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at selv om norsk tegnspråk har fått status som det nasjonale tegnspråket i språkløven, er det fortsatt mange som ikke har tilgang til små og store fellesskap i sitt lokalmiljø hvor norsk tegnspråk er førstespråket. Disse medlemmer mener døveforeningene har stort potensial for å styrke tegnspråk ute i distriktene.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Norges Døveforbunds innspill om at midler til en foreningskonsulent vil være med på å støtte opp om tegnspråkarenaer i distriktene. Dette vil også bidra til å ivareta forpliktelsene etter den nye språkløven. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner til Norges Døveforbund for dette formålet.

Dette medlem viser til at et samlet Nynorsk-Norge i komiteens budsjettøring har løftet frem en styrking av Noregs Mållag som et svært viktig tiltak.

Mållaget opplever stor vekst og har omfattende oppgaver i forlengelsen og oppfølgingen av offisiell norsk språkpolitikk. Dette medlem er enig i at det trengs flere ressurser til organisasjonen for å få gjort dette arbeidet på en god måte. Av den grunn viser dette medlem til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås 1 mill. kroner til Noregs Mållag.

Dette medlem mener Kultur- og likestillingsdepartementet de kommende årene må følge opp intensjonene om å styrke nynorsken i academia. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås 1 mill. kroner til Skuleboknemnda til Studentmållaget i Oslo for å styrke nynorsk som akademisk språk.

4.17.5 POST 74 DET NORSKE SAMLAGET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er særlig behov for å styrke kulturtilbudet på nynorsk for barn og unge. Et målrettet tiltak for dette er å øke produksjonen av nynorsk barne- og ungdomslitteratur. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner til Det Norske Samlaget for dette formålet.

4.17.6 POST 75 TILSKUDD TIL ORDBOKSARBEID

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.17.7 POST 80 BIBLIOTEK- OG LITTERATURTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.18 Kap. 3326 Språk- og bibliotekformål

4.18.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.18.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.19 Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeid mv.

4.19.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.19.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.19.3 POST 70 UTENLANDSKE KRIGSGRAVER I NORGE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.19.4 POST 71 TILSKUDD TIL REGIONALE PILEGRIMSSENTRE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.20 Kap. 3327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.

4.20.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.20.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.21 Kap. 328 Museer m.m.

4.21.1 POST 70 DET NASJONALE MUSEUMS- NETTVERKET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Museene i Sør-Trøndelag med 2,8 mill. kroner øremerket Doktortjønna, og flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 2,8 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått en bevilgning til Sør-Troms museum for drift av Anna Rogde på 2 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge til sammen 25 mill. kroner til Ibsen 2028, herunder 2 mill. kroner i økte driftsmidler til Telemark Museum, øremerket museumsbygget i Brekkeparken. Flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått en bevilgning til KODE på 10 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det totalt på posten foreslås en økning på 16,8 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Disse medlemmer viser til at Norsk Folkemuseum siden 1993 har hatt ansvaret for driften av Ibsen Museum med Ibsens leilighet i Henrik Ibsens gate 26 i Oslo, nå Ibsen Museum og Teater. Regjeringens forslag til drift gir ikke det nødvendige handlingsrommet for å holde museumet åpent for publikum. Disse medlemmer er kritiske til at både den nye teaterscenen og museumsdelen holdes stengt etter at staten selv har bidratt med investeringer til oppussingen. Disse medlemmer mener departementet må gå i dialog med Norsk Folkemuseum for å sikre fremtidig drift av Ibsen Museum og Teater.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det er satt av 4 mill. kroner til institusjonen på denne posten.

Komiteens medlem fra Venstre mener at driftsbevilgningen til Ibsen Museum og Teater må styrkes med 5 mill. kroner i en overgangsperiode, som er summen museet selv har ment er et minimumsnivå. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner til Norsk Folkemuseums drift av Ibsen Museum og Teater.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til at KODE har en særlig viktig rolle som kulturinstitusjon i Bergen og på Vestlandet. Blant sine oppgaver ivaretar KODE flere viktige komponisthjem. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg prioriterte ekstra midler til nødvendig vedlikehold av Ole Bulls villa på Lysøen. Fortsatt er det stort behov for ekstra midler i årene fremover for å ivareta denne bygningsmassen og gjøre den fortsatt tilgjengelig for publikum. KODE har lavere statlig finansierungsandel enn alle sammenlignbare museer, og driften er under press med årlige underskudd som gjør gjennomføring av store rehabiliteringsprosjekt som på Lysøen enda mer krevende. Det er disse medlemmers syn at en fast økning av driftsbevilgningen til KODE ville gitt institusjonen bedre handlingsrom til å gjennomføre fremtidig rehabilitering og vedlikehold på en god måte.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 10 mill. kroner til drift av KODE.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til søknad fra Hardanger og Voss museum om et økt driftstilskudd. Hardanger og Voss museum (HVM) er et regionalt museum med fagområde som favner fra tradisjonelle folkemuseum og kunst, til kystkultur, fartøyvern, bygningsvern og immateriell kulturarv. Hardanger Fartøyvernssenter er et utmerket og levende eksempel på dette. Dette skal dekke en styrking av aktiviteten knyttet til kunnskapsproduksjon, styrke samhandlingen med frivillig sektor og arbeid med moderne landbruk med vekt på frukt dyrking. Museet er i sterk faglig utvikling og ser store muligheter for samhandling med frivillig sektor. Museet har en ambisjon om å bli en tydeligere ressurs innen landbruk, frukt dyrkingshistorie og kulturlandskap. Dette medlem viser til at satsingene er klare oppfølginger av Meld. St. 23 (2020–2021) Musea i samfunnet – Tillit, ting og tid, og at museene har et klart oppdrag om å drive med forvaltning, forskning og formidling i like monn.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet har merket seg det viktige arbeidet Lyngheisenteret gjør for å verne et verdifullt kulturlandskap gjennom aktiv gårdsdrift. Senteret tilbyr lokalmat basert på bærekraftig drift. Senteret tar vare på kunnskap og tradi-

sjon knyttet til bruk av landskapet og driver samtidig med formidling til skoler og andre besøkende.

Dette medlem viser til Innst. 14 S (2014–2015), der det viktige arbeidet som gjøres av stiftelsen Gamle Eidsfoss ble fremhevet. Videre vil dette medlem peke på bevilgningen til Gamle Eidsfoss pålydende 2 mill. kroner, som ble lagt inn fra og med 2016 i Prop. 1 S (2015–2016). Dette medlem vil i den sammenheng peke på viktigheten av at disse midlene, som forvaltes av Vestfoldmuseene, fortsatt skal forvaltes i nært samarbeid med de respektive stiftelsene knyttet til Gamle Eidsfoss.

Dette medlem viser til Innst. 14 S (2020–2021), hvor det står:

«Komiteen merker seg at det over hele Norge vokser fram og drives særdeles gode mindre bryggerier som produserer godt øl og sider bygget på solid håndverk, unike naturlige forutsetninger og rotfestet kultur. Disse er en del av håndverkstradisjonen i Norge. Komiteen merker seg særlig det arbeidet som gjøres med sikring og videreføring av den immaterielle kulturarven knyttet til hjemmebrygging av øl med kveik. Komiteen legger merke til at mange internasjonale og kommersielle aktører nå utnytter kveiken vår, og at vi i Norge må ta del i denne verdiskapingen og ta vare på den opphavelige kveiken. Komiteen er derfor svært begeistret for det arbeidet som gjøres av Vestnorsk kulturakademi for å få sikret denne immaterielle kulturarven og få kveik inn på UNESCOs verdensarvliste.»

Dette medlem vil også vise til at i samme budsjettbehandling foreslo Senterpartiet å bevilge 0,5 mill. kroner til formålet.

Dette medlem vil videre vise til at ivaretagelse av norsk kveik er i tråd med Nagoya-protokollen.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at en vellykket oppstart og fremtidig drift av Kunstsilo i Kristiansand er helt avhengig av at alle aktuelle offentlige tilskuddsytere bidrar med sin forventede andel av økningen i driftstilskuddet. Videre er dette medlem kjent med at Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune har inngått avtale om en betydelig økning av driftstilskuddet til Kunstsilo som får full virkning fra 2023. Museets driftsøkonomi har siden 2018 vært og er fortsatt sterkt påvirket av oppbygging av organisasjonen og innhold, samtidig som forpliktelser og museumsoppdraget i Sørlandets Kunstmuseum ivaretas. Det eksisterende inntekts- og tilskuddsnivået gir ikke tilstrekkelig rom for denne oppbyggingen. Av den grunn viser dette medlem til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås 10,5 mill. kroner for å sikre nødvendig drift av Kunstsilo i tide til oppstart.

Dette medlem viser til at Midt-Troms Museum i november 2021 åpnet et eget barnemuseum på Finnsnes. Barnemuseet er unikt og spiller etter dette medlems syn en helt vital rolle i å formidle nordnorsk kul-

tur og historie til barn. Det er et nyskapende og unikt museum, som fortjener ytterligere oppmerksomhet og økt finansiering. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner til drift av Barnemuseet under Midt-Troms Museum.

Dette medlem viser til Nynorsk kultursentrum sitt innspill, hvor det foreslås et tiltak i samarbeid mellom Nynorsk kultursentrum, LNK Nynorsk kommunane og Nynorsksenteret for å styrke nynorsk i områder der språket står svakere nå enn tidligere. Dette gjelder eksempelvis Telemark, Innlandet, Viken, Agder, Rogaland og rundt byene Molde, Ålesund, Haugesund og Bergen. Målet er å skape kulturarrangement og tilbud i kontakt med barn og ungdom. Prosjektet skal følges med forskning for å se hvilke tiltak som kan redusere frafallet fra nynorsk. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner til Nynorsk kultursentrum for dette prosjektet.

4.21.2 POST 78 ANDRE MUSEUMS- OG KULTURVERNTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at Presseuseet Fjeld-Ljoms Venner, som samler aktive medlemmer fra hele Norge, hvert år legger ned en betydelig innsats i form av ubetalt dugnad i avishuset ved Hyttelva på Røros. Dette arbeidet har pågått siden Venneforeningen ble etablert i 1991, og har sikret at det gamle produksjonsutstyret er intakt og i funksjon. Museet er unikt, som eneste fullt fungerende avishus i sitt slag i Norden, trolig i hele Europa. Her trykkes fortsatt hvert år en komplett avis ved hjelp av blysats og flattrykk. Utstyret i museet er det samme som avisa Fjell-Ljom brukte i normal produksjon, med tre ukentlige aviser, fram til 1975. Avishuset Fjeld-Ljom er et representativt kulturminne for alle de mange små avishusene som fantes over hele landet, men som forsvant med de strukturelle endringene i mediebransjen. Disse medlemmer vil løfte frem dette som et unikt kulturminne som det er viktig å ivareta.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er kjent med at stiftelsen Norwegian Spitfire Foundation gjennom dugnadsarbeid og i samarbeid med Forsvarets Museer har funnet restene

av en Spitfire med norsk krigshistorie, og at de er i ferd med å restaurere/gjenoppbygge dette flyet til flyvedyktig stand og ta det hjem til Norge. Gjennom dette arbeidet har Norge en unik mulighet til å få en Spitfire med norsk krigshistorie på vingene igjen. Disse medlemmer er også kjent med at Norwegian Spitfire Foundation gjennom dette prosjektet ønsker å formidle historien og å hedre og ære flymannskapene som tjenestegjorde i de norske flyskvadronene under andre verdenskrig.

Disse medlemmer viser tidligere bevilgninger gitt til Norwegian Spitfire Foundation (NSF) og Spitfire PL258-prosjekt – gjenoppbyggingen av et jagerfly fra 2. verdenskrig med norsk krigshistorie.

De norske flymannskapenes innsats for friheten under krigen er – i likhet med krigsseilerne – dessverre lite kjent og er i ferd med å bli glemt. Spitfire PL258 er således et kulturhistorisk viktig objekt, et levende kulturminne, som kan vises frem over hele landet til minne om de som ikke lenger selv kan fortelle sine historier. Slik sett er det viktigere enn noen gang å formidle denne historien til yngre generasjoner. Glemmer vi vår historie, vil feilene gjentas.

Disse medlemmer viser til at det sommeren 2021 ble det bevilget fire mill. kroner fra Kulturdepartementet til gjenoppbygging av flykroppen til Spitfire PL258. Dette arbeidet utføres i England. Disse medlemmer viser til den viktige krigshistorien og oppfordrer departementet til å være med på å videreføre å realisere prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er viktig at dette prosjektet ikke stopper opp, og har i sitt alternative budsjett satt av 1 mill. kroner til prosjektet på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen Solberg ga den første statlige bevilgningen til prosjektutforming for opplevelsessenteret og museet The Whale på Andøya. Det forutsettes at det er gjort grundige vurderinger opp mot statsstøtteregulverket for statens bidrag.

Disse medlemmer har merket seg at det ferdigprosjekterte museums- og opplevelsessenteret på Andøya, The Whale, er en unik attraksjon som skal skape verdens mest betydningsfulle møte mellom mennesker og hval, og som vil bidra til lokal verdiskaping, ringvirkninger og bolyst på Andøya, Vesterålen og Nord-Norge. Prosjektet vil videreføre Norges sterke historie knyttet til bærekraftig forvaltning av økosystemene i havet.

Videre fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en vurdering av prosjektet The Whale og mulige statlige bi-

drag til prosjektet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det er satt av 1 mill. kroner på denne posten til videreutvikling av prosjektet for investeringsbeslutning.

Komiteens medlem fra Venstre ønsker å gi en tilsagnsfullmakt til The Whale på Andenes. Dette medlem forutsetter, slik man har gjort på lignende spleiselag tidligere, at man sikrer at de private og kommunale midlene er på plass før avtale inngås, og at de private midlene brukes først i prosjektet.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslå en tilsagnsfullmakt til prosjektet The Whale på Andenes, med oppstart i 2024.»

Dette medlem viser til at Norsk Skogfinsk Museum står klart for å åpne sitt nye museumsbygg i 2024. Videre vises det til høringsinnspillet fra museet, hvor det fremgår klart at oppstart etter planen vil være vanskelig dersom de ikke får en økning i driftsmidler allerede i 2023 for å kunne starte ansettelse av konservator og bibliotekar. En minimumsbevilgning anslår museet selv til å være på til sammen 164 000 kroner. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 0,164 mill. kroner til Norsk Skogfinsk Museum for dette formålet. Det forutsettes at stilningene fullfinansieres i påfølgende budsjett.

Dette medlem er kjent med at Skibladner de siste årene har opplevd flere motorhavarier som til tider har spolert driftssesongen. Det er dette medlems mening at Skibladner er et viktig kulturminne som har behov for tilstrekkelig statlig drahjelp for å kunne håndtere uforutsette ting som oppstår. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 2 mill. kroner til Skibladner.

4.22 Kap. 329 Arkivformål

4.22.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.22.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.22.3 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.22.4 POST 78 ARKIVTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.23 Kap. 3329 Arkivformål

4.23.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.23.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.24 Kap. 334 Film- og dataspillformål

4.24.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.24.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre merker seg at det i dag er rundt 2 500 norske barn og unge, samt deres nærpersioner, som har nedsatt hørsel, som i dag holdes utenfor fordi de ikke får mulig-

het til å se dubbede filmer med tekst. Disse medlemmer mener det må vurderes å innføre et lovkrav om teksting, slik det er gjort for å utløse produksjonsstøtte for norskproduserte filmer. Dette kan være et bidrag for å sikre et universelt utformet kinotilbud, slik at hørselshemmede barn, unge og voksne kan ta del i kinoopplevelser på lik linje med andre. For å sikre at distributører med små marginer kan tekste sine filmer, må teksting av dubbede filmer kompenseres via egen bevilgning på statsbudsjettet. Dette kan løses gjennom en fast søknadsordning hos Kulturdepartementet eller et statlig fagorgan som kan administrere en slik ordning, for eksempel NFI.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede et lovkrav om teksting av alle filmer som vises på kino.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 0,25 mill. kroner til dette formålet på posten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 0,3 mill. kroner til dette formålet på denne posten.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.24.3 POST 50 FILMFONDET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen er i gang med ny dataspillstrategi.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener norsk dataspillbransje har et stort potensial for vekst. Med den forrige regjeringens satsing på bransjen gjennom «Spillerom – Dataspillstrategi 2020–2022», fikk vi for første gang et nasjonalt løft for dataspill som selvstendig kulturuttrykk, kunstform, næring og fritidsaktivitet. Strate-

gien har tatt viktige første steg for å utvikle norsk næringsliv slik at vi får en spillbransje som kan hevde seg internasjonalt. Samtidig er det behov for ytterligere satsing.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 15 mill. kroner på denne posten.

4.24.4 POST 72 INSENTIVORDNINGEN FOR FILM- OG SERIEPRODUKSJONER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Disse medlemmer viser at den globale filmindustrien nådde en omsetning på nesten 234,9 mrd. dollar i 2020, og anslås å øke til 410,6 mrd. dollar innen 2030. Interessen for Norge som opptaksland er stor, men Norge blir valgt bort på grunn av vår insentivordning. Den positive oppmerksomheten Norge har fått gjennom flere vellykkede storfilminnspillinger de senere årene, forsvinner raskt når vi ikke har konkurranse-dyktige rammevilkår med våre konkurrentland.

Disse medlemmer viser til at rammen er kuttet fra 2021 til 2023, noe som har sendt sterke signaler til det internasjonale markedet om at uforutsigbarhet gjøre det vanskelig å planlegge investeringer i Norge. Dette har ifølge bransjen selv medført til en halvering av store prosjekter som søker refusjon gjennom insentivordningen i 2023.

Disse medlemmer viser videre til at ordningen ble innført i 2016, og til og med 2021-budsjettet var det årlige tilsagnsrammer til nye prosjekter. Fra og med 2022 har det vært tilsagnsrammer som også inkluderer gammelt ansvar – det gjør at rammen til nye prosjekter på to år har blitt kuttet fra 100 til ca. 40 mill. kroner. Søknadsrammen til insentiv i 2023 ligger på ca. 120 mill. kroner og reflekterer en planlagt investering i Norge på ca. 480 mill. kroner. Med disponibel tilsagnsramme på 40 mill. kroner muliggjør det kun 160 mill. kroner i investering. I 2021 var det en søknadsmasse som tilslutt planlagte investeringer i Norge på 1,8 mrd. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i regjeringen Solberg sitt forslag til statsbudsjett for 2021 ble knyttet en forutsetning om at «samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 100 mill. kroner». Disse medlemmer viser til at det er dette prinsippet som fortsatt følges, og at rammen for ordningen er uforandret fra 2021.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til den store internasjonale konkurransen rundt betingelsene i ulike typer filminsentivordninger, og at gode og forutsigbare ordninger nærmest er blitt en forutsetning for å bli valgt som innspillingsland.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om at insentivordningen for å få utenlandske filmproduksjoner til Norge omlegges til en regelstyrt ordning.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås at ansvaret for filminsentivordningen flyttes fra kap. 334 post 72 til kap. 2421 post 77. Å flytte ansvaret over til Innovasjon Norge er en anerkjennelse av denne viktige ordningen som en del av det næringspolitiske virkemiddelapparatet.

4.24.5 POST 73 REGIONALE

FILMVIRKSOMHETER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.24.6 POST 75 INTERNASJONALE FILM- OG MEDIEAVTALER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.24.7 POST 78 FILM- OG DATASPILLTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Disse medlemmer mener Norsk nettverk for dataspillbedrifter (Noneda) er en viktig interesse-, kompetanse- og samarbeidsorganisasjon for dataspillbransjens kunst-, nærings- og kulturmiljø i Norge. Disse medlemmer mener organisasjonen er et viktig bidrag for å samle og styrke norsk dataspillbransje.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 0,35 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 0,3 mill. kroner på denne posten.

4.25 Kap. 3334 Film- og dataspillformål

4.25.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.25.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.26 Kap. 335 Medieformål

Komiteen viser til merknader under punkt 5.1 i denne innstillingen, Mediepolitiske styringssignaler 2023–2026 og kommersiell allmennkringkasting.

4.26.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.26.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.26.3 POST 70 KOMPENSASJON TIL

KOMMERSIELL ALLMENNKRINGKASTING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.26.4 POST 71 MEDIESTØTTE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten.

4.26.5 POST 73 MEDIETILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at kunnskapsbasen Medienorge med små midler fra Kulturdepartementet har dokumentert norsk medieutvikling i 28 år. Med faglig tilknytning til Universitetet i Bergen har Medienorge opparbeidet en stor samling mediestatistikk og fakta om norske medier, som i flere tilfeller dekker utviklingen helt fra 1980-tallet til i dag. Alt er åpent tilgjengelig på nett og kan lastes ned gratis. Medienorge er også en sentral deltaker i arbeidet med dokumentasjon av den nordiske utviklingen på mediefeltet, finansiert av Nordisk ministerråd.

Disse medlemmer viser til at Medienorges bevilgning på 2,4 mill. kroner er strøket i statsbudsjettet. Begrunnelsen er at Medietilsynet alene skal stå for innsamling og utarbeiding av norsk mediestatistikk. Uten bevilgningen til Medienorge vil et stort og viktig dokumentasjonsarbeid legges ned, og det innsamlede materialet kan rett og slett bli borte. Hvis Medietilsynet skal bygge opp et tilsvarende tilbud, vil det koste både tid, ressurser og penger. Det innebærer at man forkaster data, dokumentasjon og faglig kompetanse opparbeidet gjennom 28 år, for å starte arbeidet på nytt.

Disse medlemmer påpeker at dette fremstår ulogisk, og beklager dersom konsekvensen er en nedleggelse av dette tilbudet.

Komiteen mener at internett i seg selv har hatt en enormt positiv betydning for borgernes mulighet til å utøve sin ytringsfrihet, både når det gjelder å innhente informasjon og å ytre seg. Et åpent og demokratisk internett er samtidig sårbart for misbruk. I vår tid kan falske nyheter og desinformasjon gjennom sosiale medier ha et større nedslagsfelt enn tidligere, og potensialet til å ramme den grunnleggende tilliten i samfunnet øker som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Representantforslag 146 S (2021–2022) om å bekjempe falske nyheter og desinformasjon, og Innst. 303 S (2021–2022). Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti fremmet to forslag. Ett om å be regjeringen utrede hvordan offentlige myndigheter bedre kan samhandle på tvers av samfunnssektorer for å kontre falske nyheter og desinformasjon som spres el-

ler forsterkes av fremmede trusselaktører. Og ett om å be regjeringen iverksette et systematisk og langsiktig nasjonalt arbeid mot falske nyheter og desinformasjon i et større, tverrfaglig prosjekt i regi av Media City Bergen.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, hvor det er satt av 5 mill. kroner til å finansiere dette arbeidet.

4.26.6 POST 74 TILSKUDD TIL LOKALE LYD- OG BILDEMEDIER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.26.7 POST 79 NORSK RIKSKRINGKASTING AS – NRK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at NRK har vært skjermet fra realitetene og konkurransen som resten av Medie-Norge må forholde seg til, og at NRK kan bidra til en uheldig konkurransevridning ettersom statskanalen konkurrerer med andre mediehus, men på gunstige og skjermede vilkår. Spesielt på digitale flater har NRK vist en sterkt vilje og evne til å utkonkurrere og tilsidesette øvrige norske mediehus. Dette medlem vil også vise til effektiviseringsgrepene som er tatt blant annet hos den danske rikskringkasteren, og mener at NRK bør få mer like rammevilkår som andre mediehus og bør tåle økt krav til effektiv og rasjonell drift fra myndighetene. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt forslag til alternativt statsbudsjett legger inn en reduksjon i bevilgningen til NRK.

4.27 Kap. 3335 Medieformål

4.27.1 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.28 Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

4.28.1 POST 70 KOMPENSASJON FOR KOPIERING TIL PRIVAT BRUK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.28.2 POST 71 VEDERLAGSORDNINGER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at utstillingshonorar ble innført som prosjekt for å sikre at kunstnere får rimelig betaling for arbeid med utstillinger. Det påpekes videre at Kultur- og likestillingsdepartementet selv har konkludert med at ordningen på en god måte treffer kunstnere i det visuelle kunstfeltet over hele landet gjennom de 24 museene og kunsthallene som inngår i prosjektet.

Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 10 mill. kroner på denne posten. Dette medlem understreker at alle visningssteder med varige driftsmidler fra staten bør være innlemmet i utstillingshonorarordningen.

4.29 Kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser

4.29.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.29.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.30 Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

4.30.1 POST 2 GEBYR – LOTTERIER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.30.2 POST 4 GEBYR – STIFTELSE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.30.3 POST 7 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.30.4 POST 8 (NY) INNTEKTER FRA SPILLISENS

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor posten er oppført med 400 mill. kroner.

Dette medlem viser til Representantforslag 56 S (2020–2021), som foreslår å avvikle dagens spillmonopol og erstatte det med en lisensmodell. Dette medlem viser til at Sverige og Danmark har avviklet sine spillmonopol, og at svenske myndigheter opplevde dobbelt så store provenyinntekter på sin lisensmodell som de hadde budsjettert med. Dette medlem viser til at hundretusenvis av nordmenn årlig legger igjen milliarder av kroner hos utenlandske spillselskaper, og at rundt halvparten av norske onlinespillere velger utenlandske spillselskaper, og viser til Menon Economics' rapport «Erfaringer med lisensordning for pengespill i Sverige» hvor det vises at en lisensmodell kan gi staten 770 mill. kroner i inntekter. Dette medlem viser også til at antall problemspillere i Norge har mer enn doblet seg mellom 2013 og 2019, ifølge forskning ved UiB. En omregulering av det norske markedet med innføringen av en lisensmodell vil være en bedre fremtidig løsning for det norske pengespillmarkedet. Alle aktørene som norske spillere frivillig velger å delta hos, vil være underlagt norsk lov, noe som vil sikre bedre ansvarlighet og forbrukerbeskyttelse i forbindelse med avholdelse av spill. På denne måten vil også omsetningen kunne komme norske ideelle formål til gode, i stedet for å bli sendt ut av landet.

4.31 Kap. 350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda

4.31.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.32 Kap. 351 Likestilling

4.32.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en reduksjon på posten.

4.32.2 POST 70 TILSKUDD TIL LIKESTILLING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Norge et ett av verdens mest likestilte land, men det er fremdeles utfordringer det er viktig å ta tak i. Det er viktig å støtte organisasjoner og tiltak som kan bidra til økt likestilling både for kvinner og menn, til et mer likestilt arbeidsliv, vern av voksne i sårbare livssituasjoner (TryggEst) og som kan bidra til gode tiltak mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 3,4 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en reduksjon på posten.

4.32.3 POST 72 KJØNNS- OG SEKSUALITETSMANGFOLD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en reduksjon på posten. Dette medlem mener at likestilling mellom kjønn er en selvfølge, og at diskriminering bør bekjempes med rettsapparatet.

4.32.4 POST 73 LIKESTILLINGSENTRER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en reduksjon på posten.

4.33 Kap. 353 Likestillings- og diskrimineringsombudet

4.33.1 POST 50 BASISBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) i et høringsinnspill til komiteen viser til at HLF har fått utarbeidet en rapport som viser at alle med hørselshemminger opplever en systematisk diskriminering i løpet av livet. Denne rapporten trekker blant

annet frem at få hørselshemmede kjenner til Likestillingsombudet (LDO) og Diskrimineringsnemnda. Disse medlemmer vil derfor oppfordre regjeringen til å bidra til at LDO og Diskrimineringsnemnda blir gjort bedre kjent blant hørselshemmede og andre grupper som har kan ha behov for hjelp fra disse.

4.34 Kap. 1429 Riksantikvaren

4.34.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en reduksjon på posten.

4.34.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.34.3 POST 22 FLERÅRIGE PROSJEKT KULTURMINNEFORVALTNING, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.34.4 POST 60 KULTURMINNARBEID I KOMMUNENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til følgende merknad i Innst. 14 S (2020–2021):

«Flertallet vil spesielt peke på Riksantikvarens ansvar for Bakke Bru i Flekkefjord kommune i Agder fylke. Bakke Bru er den første kjedehengebrua i Norden, bygd 1841–1844, var del av Vestlandske hovedvei fram til 1948, men har siden vært fylkesvei. Bakke Bru ble vedtaksfredet allerede i 1959.

Flertallet mener at staten har et økonomisk medansvar for å bringe dette fredede kulturminne tilbake i den stand at den kan brukes slik den ble brukt før stengingen, og forventer at vernemyndighetene går i dialog med Agder fylkeskommune og Statens vegvesen med mål om å få brua i kjørbær stand.»

4.34.5 POST 70 TILSKUDD TIL AUTOMATISK FREDETE OG ANDRE ARKEOLOGISKE KULTURMINNER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.34.6 POST 71 TILSKUDD TIL FREDETE KULTURMINNER I PRIVAT EIE, KULTURMILJØ OG KULTURLANDSKAP, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til de store kulturhistoriske verdiene som er i privat eie. Mange av disse blir fredet. Slik fredning er til fellesskapets gode, men ofte til byrde for den enkelte eier. Derfor bør en større andel av utgiftene til slike fredete kulturminner tas av det offentlige.

Komiteen merker seg at Stortingets Miljømål 2.4, «Freda bygninger, anlegg og fartøy skal ha eit ordinært vedlikeholds nivå innan 2020», ikke ble oppnådd. Bare halvparten av 3 400 fredete bygninger i privat eie er i god stand.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at samtidig øker etterslepet og behovet. Det er derfor behov for en betydelig styrking av tilskuddet til fredede kulturminner i privat eie.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 25 mill. kroner på denne posten.

4.34.7 POST 72 TILSKUDD TIL TEKNISKE OG INDUSTRIELLE KULTURMINNER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Norsk Industriarv i sitt høringsinnspill til komiteen peker på at det i budsjettproposisjonen for 2022 ble sagt at det skulle utarbeides bevaringsstrategier for kirkebygninger sammen med Barne- og familiedepartementet, og utvalgte kulturlandskap sammen med Landbruks- og matdepartementet. Norsk Industriarv påpeker at det er minst like viktig å få utviklet en langsiktig plan for tekniske og industrielle kulturminner. Disse medlemmer vil derfor oppfordre regjeringen til å vurdere å få på plass en slik plan for også å sikre våre verdifulle tekniske og industrielle kulturminner.

4.34.8 POST 73 TILSKUDD TIL BYGNINGER OG ANLEGG FRA MIDDELALDEREN OG BRANNSIKRING, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.34.9 POST 74 TILSKUDD TIL FARTØYVERN, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen mener det er et nasjonalt viktig ansvar å ta vare på vår historie og kulturarv og sikre den for kommende generasjoner. Derfor er det viktig å bevare skuter og skip, som utgjør vår stolte maritime arv, med godt fartøyvern.

Komiteen viser til Meld. St. 16 (2019–2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken, som understreker tydelig at 2020-målene for fartøyvern ikke er nådd. Kun 19 pst. av fartøyene i bevaringsprogrammet har et ordinært vedlikeholds nivå, og 56 pst. har et betydelig behov for tiltak og utbedring.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at etterslepet øker, og det nasjonale målet om vedlikeholds nivå blir stadig mer urealistisk. Behovet for å gi denne posten et løft er derfor stort.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at Hardanger fartøyvernssenter er Nordens største fagmiljø på restaurering av historiske fartøy, og derfor et viktig kompetansesenter som bør ivaretas og utvikles. Senteret sikrer bevaring av flytende kulturminner, kunnskap om gamle håndverk og teknikker som kommer bredere lag av fartøyvern til gode.

Disse medlemmer viser til arbeidet med å etablere en nasjonal veteranbåthavn. Flere aktører i Bergen og Vestland jobber aktivt med et god prosjekt. Det er på plass midler fra kommunen, regionen og Riksantikvaren. Disse medlemmer er svært positive til at Bergen får status som nasjonal veteranbåthavn, og mener at prosjektet bør følges positivt opp av Riksantikvaren også fremover.

4.34.10 POST 75 TILSKUDD TIL FARTØYVERNSENTER, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.34.11 POST 77 TILSKUDD TIL VERDISKAPINGSARBEID PÅ KULTURMINNEOMRÅDET, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Disse medlemmer mener Murbyen Oslo fyller en avgjørende rolle som bygningsvernsenter for Norges historiske murbyer. Disse medlemmer er kritiske til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett har fjernet bevilgningen, og videre at senteret ikke nevnes spesifikt.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner, øremerket Murbyen.

4.34.12 POST 79 TILSKUDD TIL VERDENSARVEN, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til innspill i komiteens budsjett høring fra organisasjonen Norges Verdensarv. Der bemerkes at post 79 er den viktigste posten for verdensarvstedene og særlig viktig for de stedene som forvalter en stor bygningsmasse, som for eksempel Bryggen i Bergen. Det trengs et større vedlikeholdsløft for slike verdensarvsteder, og det haster å komme i gang før jobben blir vanskeligere og dermed dyrere. Dette medlem mener at det også bør vurderes å etablere verdensarvsteder på alle verdensarvsteder.

Dette medlemmer merker seg også at bygging av en eventuell bybane på Bryggen vil kunne ødelegge et av Norges vakreste kulturarvområder. I tillegg vil en bybane legge beslag på store deler av sentrumskjernen, fordrive næringsliv og fortrenge folkefester. Dette medlem viser dessuten til at UNESCO uttrykker bekymring for Bryggens fremtidige verdensarvstatus hvis Bybanen etableres i dette historiske området.

Dette medlem viser også til at Riksantikvaren nå ber fylkeskommunen varsle innsigelse. Det er et meget sterkt signal.

Komiteens medlem fra Venstre understreker at det ikke er riktig at bygging av bybane på Bryggen i Bergen utgjør en trussel mot verdensarvstatusen. Tvert imot skriver både UNESCO og Riksantikvaren at bybane over Bryggen vil være bedre for verdensarven enn tunnelalternativet, samt bedre enn dagens alternativ med biltrafikk.

Dette medlem viser til at UNESCO fra 19. til 21. september 2022 gjennomførte en befaring i Bergen. I etterkant publiserte de rapporten «Report on the joint UNESCO World Heritage Centre / ICOMOS advisory mission to the world heritage property 'Bryggen' (Norway)», hvor de konkluderer med at Bryggen-traseen ikke er et problem, men derimot vil være et tiltak som gagnar verdensarven. Samtidig påpekes risiko som må unngås eller minimeres.

Dette medlem viser til at Riksantikvaren åpner opp for bygging av Bybanen over bryggen i sitt innspill til Vestland fylkeskommune til Bergen kommunes reguleringsplan for Bybanen mv.

Dette medlem viser til at Riksantikvarens oppfordring til Vestland fylkeskommune om innsigelse handler om at det må på plass ytterligere og tilstrekkelige utredninger om risiko, usikkerhet og negativ påvirkning på kulturmiljø. Det kan etter dette medlems syn ikke tolkes som at Riksantikvaren uttaler seg mot bygging, men heller som at det trengs å gjøre nødvendige tiltak for å kartlegge og minimere risiko før endelig

vedtak fattes. Dette medlem ser på dette som kjente problemstillinger. Arbeid for å minimere risiko er en naturlig del av planleggingsarbeidet. Tvert imot forutsetter dette medlem at et vedtak i tilstrekkelig grad vil ivareta kulturmiljømyndighetenes syn.

Dette medlem viser videre til at påstanden om at Bybanen vil fortrenge folkefester, ikke stemmer. Den aktuelle reguleringsplanen legger til rette for at banen fra nord kan vende i Sandbrogaten og banen fra sør og vest vil kunne vende i området Bystasjonen–Nonneseter. Formålet med å legge opp til denne muligheten i planen er nettopp å sørge for at Bryggen og Torget skal kunne stenges ved større arrangementer/folkefester i disse områdene. Tilsvarende viser dette medlem til at påstanden om at Bybanen vil fordrive næringsliv, mangler belegg. Tvert imot er det naturlig å tenke seg at et mer effektivt kollektivtilbud vil være positivt for næringslivet i sentrum av Bergen.

Dette medlem merker seg at det meldes om et økende behov for å vedlikeholde og sikre verdensarven. Det vises her til høringsinnspill fra Norges Verdensarv som melder om at det er behov for et større vedlikeholdsløft for verdensarven, og at det haster å komme i gang med dette. Videre merker dette medlem seg at det har vært en gradvis nedgang i tilskuddet til verdensarv. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

4.35 Kap. 4429 Riksantikvaren

4.35.1 POST 2 REFUSJONER OG YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.35.2 POST 9 INTERNASJONALE OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.36 Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

4.36.1 POST 50 TIL DISPOSISJON FOR KULTURMINNETILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at det er stor interesse for å søke Kulturminnefondet om midler. Fra og med 2021 har også bevegelige kulturminner adgang til å søke. Kulturminnefondet fikk søknader for over 617 mill. kroner i 2021, en økning på 87 pst. fra 2020. Uten en opptrapping av bevilgningen til fondet som møter noe av søknads- og prisveksten, vil man komme i en situasjon hvor kun et fåtall gode prosjekter kan forvente støtte. Av den grunn er det dette medlems oppfatning at det er behov for en opptrapping av fondet. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 15 mill. kroner på denne posten.

4.37 Sammenlignende oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 3

Oversikt over partienes forslag til bevilgninger under rammeområde 3

Forslag til bevilgninger under de respektive kapitler og poster der det er avvik fra regjeringens forslag. Avvik i parentes. Forslaget fra regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet har subsidiær tilslutning fra Sosialistisk Venstreparti, og er derfor komiteens tilråding. Øvrige forslag uttrykker alternativbudsjettens standpunkter.

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					V
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	
Utgifter (i tusen kroner)								
300		Kultur- og likestillingsdepartementet						
	1	Driftsutgifter	184 961	184 961	182 405	179 413	184 961	184 961
				(0)	(-2 556)	(-5 548)	(0)	(0)
	78	Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	10 380	10 380	5 380	10 380	10 380	10 380
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)	(0)
	79	Til disposisjon	12 200	12 200	2 200	12 200	12 200	12 200
				(0)	(-10 000)	(0)	(0)	(0)
315		Frivillighetsformål						
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	10 230	10 230	10 230	9 230	10 230	10 230
				(0)	(0)	(-1 000)	(0)	(0)
	60	Tilskudd til frivilligsentraler	221 280	221 280	221 280	221 280	226 280	221 280
				(0)	(0)	(0)	(+5 000)	(0)
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 025 000	2 025 000	2 025 000	2 025 000	2 028 000	2 025 000
				(0)	(0)	(0)	(+3 000)	(0)
	78	Frivillighetstiltak	21 350	21 350	23 850	21 350	21 350	21 350
				(0)	(+2 500)	(0)	(0)	(0)
	79	Kulturrom	0	0	0	0	50 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+50 000)	(0)
	85	Tilskuddsordning til drift av klubber i levekårsutsatte områder	0	0	0	0	55 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+55 000)	(0)
	86	Idrettstiltak	35 080	35 080	36 080	35 080	45 080	35 080
				(0)	(+1 000)	(0)	(+10 000)	(0)
	87	Tilskuddsordning nærmiljøanlegg, idrett	0	0	0	0	55 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+55 000)	(0)
320		Norsk kulturråd						
	1	Driftsutgifter	199 202	199 202	163 634	179 202	199 202	199 202
				(0)	(-35 568)	(-20 000)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	V
	51	Fond for lyd og bilde	49 080	49 080	49 080	39 080	49 080	49 080
				(0)	(0)	(-10 000)	(0)	(0)
	55	Norsk kulturfond	926 910	936 910	967 910	463 455	985 910	926 910
				(+10 000)	(+41 000)	(-463 455)	(+59 000)	(0)
	71	Statsstipend	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	17 100
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+10 500)
	72	Kunstnerstipend m.m.	266 620	266 620	236 620	0	287 120	266 620
				(0)	(-30 000)	(-266 620)	(+20 500)	(0)
	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	353 405	353 405	353 405	176 702	381 305	293 140
				(0)	(0)	(-176 703)	(+27 900)	(-60 265)
	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	283 915	285 415	293 915	141 958	299 915	264 995
				(+1 500)	(+10 000)	(-141 957)	(+16 000)	(-18 920)
	76	Internasjonalisering og eksport	0	0	0	0	0	98 265
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+98 265)
322		Bygg og offentlige rom						
	1	Driftsutgifter	29 491	29 491	29 068	28 491	29 491	29 491
				(0)	(-423)	(-1 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	41 140	41 140	41 140	39 990	41 140	41 140
				(0)	(0)	(-1 150)	(0)	(0)
	50	Kunst i offentlige rom	11 750	11 750	0	4 750	11 750	11 750
				(0)	(-11 750)	(-7 000)	(0)	(0)
	70	Nasjonale kulturbygg	435 600	476 600	435 600	269 800	448 600	453 600
				(+41 000)	(0)	(-165 800)	(+13 000)	(+18 000)
323		Musikk og scenekunst						
	1	Driftsutgifter	100 556	100 556	100 556	95 556	100 556	100 556
				(0)	(0)	(-5 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	66 046	66 046	66 046	64 046	66 046	66 046
				(0)	(0)	(-2 000)	(0)	(0)
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	23 830	23 830	23 830	0	23 830	23 830
				(0)	(0)	(-23 830)	(0)	(0)
	70	Musikk- og scenekunstinstitusjoner	2 666 195	2 673 595	2 666 195	2 266 195	2 702 395	2 694 695
				(+7 400)	(0)	(-400 000)	(+36 200)	(+28 500)
	79	Orkestre	0	0	0	0	1 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+1 000)	(0)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	V
325		Allmenne kulturformål						
	1	Driftsutgifter	76 079	76 079 (0)	65 543 (-10 536)	73 579 (-2 500)	46 079 (-30 000)	76 079 (0)
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	28 389	28 389 (0)	27 139 (-1 250)	23 389 (-5 000)	28 389 (0)	28 389 (0)
	52	Norges forskningsråd	15 205	15 205 (0)	15 205 (0)	12 205 (-3 000)	15 205 (0)	15 205 (0)
	71	Kultur som næring	45 940	20 940 (-25 000)	45 940 (0)	45 940 (0)	20 940 (-25 000)	50 940 (+5 000)
	74	Regionale kulturfond	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)
	79	Strømsstøtteordning for kunsthåndverkere	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)
	82	Nobels Fredssenter	35 330	35 330 (0)	35 330 (0)	17 665 (-17 665)	35 330 (0)	35 330 (0)
326		Språk- og bibliotekformål						
	1	Driftsutgifter	771 155	771 155 (0)	767 804 (-3 351)	771 155 (0)	771 155 (0)	771 155 (0)
	73	Språktiltak	35 365	35 365 (0)	35 365 (0)	35 365 (0)	35 365 (0)	37 765 (+2 400)
	74	Det Norske Samlaget	22 065	22 065 (0)	22 065 (0)	22 065 (0)	22 065 (0)	23 065 (+1 000)
	75	Tilskudd til ordboksarbeid	13 790	13 790 (0)	12 790 (-1 000)	13 790 (0)	13 790 (0)	13 790 (0)
	76	Nasjonal lesestrategi	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	20 000 (+20 000)	0 (0)
327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.						
	71	Tilskudd til regionale pilegrimssentre	8 630	8 630 (0)	0 (-8 630)	7 767 (-863)	8 630 (0)	8 630 (0)
328		Museer m.m.						
	70	Det nasjonale museumsnettverket	2 283 040	2 299 840 (+16 800)	2 287 040 (+4 000)	2 283 040 (0)	2 359 640 (+76 600)	2 310 540 (+27 500)
	78	Andre museums- og kulturverntiltak	83 375	83 375 (0)	85 375 (+2 000)	83 375 (0)	93 375 (+10 000)	85 539 (+2 164)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					V
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	
329		Arkivformål						
	1	Driftsutgifter	414 658	414 658	411 241	414 658	414 658	414 658
				(0)	(-3 417)	(0)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	4 971	4 971	4 961	4 971	4 971	4 971
				(0)	(-10)	(0)	(0)	(0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	63 610	63 610	54 785	63 610	63 610	63 610
				(0)	(-8 825)	(0)	(0)	(0)
334		Film- og dataspillformål						
	1	Driftsutgifter	126 449	126 449	121 754	122 449	126 449	126 449
				(0)	(-4 695)	(-4 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	6 998	6 998	7 248	6 298	7 248	7 298
				(0)	(+250)	(-700)	(+250)	(+300)
	50	Filmfondet	625 550	625 550	630 550	515 550	645 550	640 550
				(0)	(+5 000)	(-110 000)	(+20 000)	(+15 000)
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	39 500	39 500	39 500	39 500	0	0
				(0)	(0)	(0)	(-39 500)	(-39 500)
	73	Regionale filmvirksomheter	114 620	114 620	114 620	114 620	132 620	114 620
				(0)	(0)	(0)	(+18 000)	(0)
	78	Film- og dataspilltiltak	30 725	30 725	31 075	30 725	30 725	31 025
				(0)	(+350)	(0)	(0)	(+300)
335		Medieformål						
	1	Driftsutgifter	59 277	59 277	55 988	59 277	59 277	59 277
				(0)	(-3 289)	(0)	(0)	(0)
	71	Mediestøtte	461 985	461 985	461 985	61 985	524 985	461 985
				(0)	(0)	(-400 000)	(+63 000)	(0)
	73	Medietiltak	22 530	22 530	27 530	22 530	22 530	22 530
				(0)	(+5 000)	(0)	(0)	(0)
	74	Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier	22 240	22 240	22 240	22 240	29 540	22 240
				(0)	(0)	(0)	(+7 300)	(0)
	75	Pressestøtte til samiske aviser	0	0	0	0	6 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+6 000)	(0)
	79	Norsk rikskringkasting AS – NRK	6 819 970	6 819 970	6 819 970	3 819 970	6 819 970	6 819 970
				(0)	(0)	(-3 000 000)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					V
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	
337		Kompensasjons- og vederlagsordninger						
	71	Vederlagsordninger mv.	260 430	260 430 (0)	260 430 (0)	260 430 (0)	280 430 (+20 000)	270 430 (+10 000)
339		Pengespill, lotterier og stiftelser						
	1	Driftsutgifter	96 333	96 333 (0)	91 447 (-4 886)	96 333 (0)	96 333 (0)	96 333 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	6 282	6 282 (0)	5 687 (-595)	6 282 (0)	6 282 (0)	6 282 (0)
350		Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda						
	1	Driftsutgifter	26 496	26 496 (0)	26 496 (0)	26 496 (0)	31 496 (+5 000)	26 496 (0)
351		Likestilling						
	21	Spesielle driftsutgifter	20 659	20 659 (0)	15 510 (-5 149)	20 047 (-612)	20 659 (0)	20 659 (0)
	70	Tilskudd til likestilling	54 165	54 165 (0)	57 565 (+3 400)	19 165 (-35 000)	84 165 (+30 000)	54 165 (0)
	72	Kjønns- og seksualitetsmangfold	37 750	37 750 (0)	37 750 (0)	19 750 (-18 000)	37 750 (0)	37 750 (0)
	73	Likestillingsentre	22 060	22 060 (0)	22 060 (0)	17 060 (-5 000)	32 060 (+10 000)	22 060 (0)
353		Likestillings- og diskrimineringsombudet						
	50	Basisbevilgning	50 195	50 195 (0)	50 195 (0)	50 195 (0)	60 195 (+10 000)	50 195 (0)
1429		Riksantikvaren						
	1	Driftsutgifter	153 620	153 620 (0)	151 575 (-2 045)	148 620 (-5 000)	153 620 (0)	153 620 (0)
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap	142 759	142 759 (0)	142 759 (0)	142 759 (0)	142 759 (0)	167 759 (+25 000)
	74	Tilskudd til fartøyvern	70 605	70 605 (0)	70 605 (0)	70 605 (0)	80 605 (+10 000)	75 605 (+5 000)
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet	8 446	8 446 (0)	8 446 (0)	8 446 (0)	8 446 (0)	10 446 (+2 000)
	79	Tilskudd til verdensarven	53 372	53 372 (0)	53 372 (0)	53 372 (0)	53 372 (0)	58 372 (+5 000)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					V
			Prop. 1 S	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	
1432		Norsk kulturminnefond						
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	124 638	124 638 (0)	121 638 (-3 000)	124 638 (0)	139 638 (+15 000)	139 638 (+15 000)
		Sum utgifter	23 790 693	23 842 393 (+51 700)	23 709 218 (-81 475)	18 492 290 (-5 298 403)	24 428 943 (+638 250)	23 942 937 (+152 244)
Inntekter (i tusen kroner)								
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser						
	8	Inntekter spillisens	0	0 (0)	0 (0)	400 000 (+400 000)	0 (0)	0 (0)
		Sum inntekter	198 368	198 368 (0)	198 368 (0)	598 368 (+400 000)	198 368 (0)	198 368 (0)
		Sum netto	23 592 325	23 644 025 (+51 700)	23 510 850 (-81 475)	17 893 922 (-5 698 403)	24 230 575 (+638 250)	23 744 569 (+152 244)

5. Andre saker

5.1 Mediepolitiske styringssignaler 2023–2026 og kommersiell allmennkringkasting

5.1.1 SAMMENDRAG

I en egen meldingsdel i Prop. 1 S (2022–2023) fra Kultur- og likestillingsdepartementet legger regjeringen fram forslag til fireårige økonomiske styringssignaler for NRK og de direkte mediestøtteordningene. Ifølge mediestøtteleven § 3 skal regjeringen foreslå faste, langsiktige økonomiske rammer for NRK og de direkte tilskuddsordningene for mediestøtte gjennom fireårige styringssignaler. Forslag om dette legges fram for Stortinget året etter stortingsvalg.

I tillegg til ovennevnte gjøres det i proposisjonen en vurdering av ny avtale om kommersiell allmennkringkasting på TV etter 2023. Status for de økonomiske forutsetningene for å drive medievirksomheter i Norge gjennomgås også.

5.1.2 KOMITEENS MERKNADER

5.1.2.1 Innledning

Komiteen viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 17 (2018–2019) Mangfold og armlengds avstand – Mediepolitikk for ei ny tid vedtok å innføre et nytt system med fireårige styringssignaler for den direkte mediestøtten og NRK. Da styringssignalene skal legges frem i første budsjettproposisjon etter et stortingsvalg, gjøres årets behandling av styringssignalene til den første etter at det nye systemet er på plass.

Komiteen viser til at det den 25. oktober 2022 i forbindelse med komiteens høring om statsbudsjettet 2023 ble gjennomført en egen høring om meldingsdelen i budsjettproposisjonen om mediepolitiske styringssignaler og kommersiell allmennkringkasting.

Komiteen er opptatt av at politiske avgjørelser om mediestøtten bør være basert på en samlet og overordnet vurdering som ligger fast over flere år. Dette er med på å skape en viktig forutsigbarhet for mediebransjen samtidig som det ivaretar de samfunnspolitiske hensynene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at konsesjonene for lokalradioaktører som sender på FM-nettet, er forlenget fra 1. januar 2022 til 31. desember 2026, og at regjeringen signaliserer en ny konsesjonsrunde i løpet av 2025 som vil gi lokalradioene mulighet til å sende på FM-nettet fram til 2031.

Flertallet viser til at FM fortsatt er den viktigste plattformen for lokalradio, både lyttertallsmessig og

økonomisk. Flertallet ønsker ikke å skape uforutsigbarhet ved å gjennomføre en reutlysning, da dette vil kunne medføre at investeringsvilje i digital teknologi stopper opp, noe som igjen vil kunne forsinke digitaliseringen av lokalradio ytterligere. Driften av sendernetten på DAB avhenger av lokalradioenes drift på FM, og flertallet mener en uheldig konsekvens kan være at investeringene som er foretatt i utbyggingen av DAB for lokalradio, vil stå i fare for å gå tapt dersom tap av virksomhet på FM midt i konsesjonsperioden gjør at utbyggede anlegg legges ned.

Flertallet viser til at lokalradioene er avhengige av stabile rammevilkår for å overleve. En reutlysning bidrar ikke til forutsigbarhet og vil være ressurskrevende både for forvaltningen og lokalradioene. Flertallet mener ressursene bør brukes på digitalisering fremfor en kostnadskrevende konsesjonstildelingsprosess, og viser til departementets vurdering fra 2019, der man konkluderte med at konsesjonene da ble forlenget uten ny utlysning. Flertallet mener argumentene er de samme i dag, og kan ikke se at generelle hensyn til ekomlovgivning skal kunne veie tyngre enn hensynet til å trygge den storstilte digitaliseringen som nå pågår. Flertallet forventer derfor at regjeringen foretar en direkte forlengelse av dagens konsesjoner for lokalradioaktører som sender på FM-nettet, fram til 2031.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre ber regjeringen vurdere om FM-konsesjonen for lokalradio kan forlenges fram til 2031, i stedet for å gjennomføre en ny konsesjonsrunde. Argumentet om at ressursene bør brukes på digitalisering fremfor en kostnadskrevende konsesjonstildelingsprosess, står faktisk sterkere i dag enn ved forrige korsvei. Dette synet støttes også av Norsk Lokalradioforbund, som i høringen peker på at en konkurransebasert tildeling er for krevende for bransjen. Medietilsynet og Nkom mener også det er grunn til å anta at en konkurransebasert tildelingsprosess i form av en pengeauksjon ikke genererer økonomiske midler (auksjonsproveny) av betydning.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Norsk Lokalradioforbund sitt høringsnotat til komiteens budsjett høring. Lokalradioene har de senere år opplevd en stadig vanskeligere situasjon. Mye skyldes den beklagelige overgangen til DAB-distribusjon av de store kanalene og at publikum dermed i stor grad har forlatt sine FM-mottakere. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet hele tiden har vært mot slukkingen av FM-nettet, og at det er lite fremtidsrettet å være det eneste landet uten et riksdekkende FM-nett.

Dette medlem viser videre til at lokalradioene trenger forutsigbarhet, og at det derfor bør vurderes hvordan FM-konsesjonene kan forlenges, og hvordan

støtteordningene bør innrettes. Medietilsynet har lagt frem en utredning om direkte mediestøtteordninger.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre lokalradioene forutsigbarhet for sin distribusjon og eventuelle offentlige støtte.»

5.1.2.2 Styringssignaler for årene 2024–2026 for de direkte mediestøtteordningene

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å videreføre bevilgningen til de direkte mediestøtteordningene justert for pris- og lønnsvekst i årene 2024–2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det er beklagelig at endringsforslagene til produksjonstilskuddet ikke er inntatt i de fireårige styringssignalene. Departementet skriver selv at høringsinnspillene er til behandling, og at departementet tar sikte på at den nye forskriften får virkning for tildeeling av produksjonstilskudd i 2023. Disse medlemmer mener dette bryter med intensjonen med at Stortinget skal forelegges forslag til fireårig styringssignal i første budsjett etter et stortingsvalg.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at bransjen selv påpeker at mange mindre nyhetsmedier strever med å holde tritt med den teknologiske utviklingen. Det er alvorlig med tanke på deres evne til å levere god lokaljournalistikk også i årene fremover.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ber derfor regjeringen i tett dialog med mediebransjen vurdere særlige tiltak for å bistå denne gruppen medier med å følge med i den teknologiske utviklingen.

Disse medlemmer mener mediepolitisk styringssignal bør ta innover seg behovet for å utrede en varig, solid støtteordning for norske tidsskrift. Dette utredningsarbeidet bør være bredt og også inkludere Kulturrådets støtteordning for tidsskrift og kritikk. Målet må være en bærekraftig og forutsigbar ordning som sikrer et mangfold av kvalitetstidsskrift.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, viser til at økonomisk oversikt fra Medietilsynet viser at de minste lokalmediene har svakest økonomisk utvikling og er kommet kortest i den digitale utviklingen. Disse medlemmer ser det derfor som positivt og viktig at det blir foreslått redusert egenandel for disse mediene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ser det som viktig at de små, uavhengige lokale mediene blir prioritert i innovasjonsstøtten, og ber departementet følge dette opp i praksis.

Disse medlemmer merker seg at de minste mediene har hatt en negativ inntektsutvikling. Det er i denne gruppa en finner flest uavhengige aviser i mindre lokalsamfunn landet rundt. Mange lokalaviser deler en relativt liten del av samlet ramme for produksjonstilskuddet, der en håndfull riks- og nr. 2-aviser får over halvparten av budsjettposten. Disse medlemmer vil be departementet om å sikre at det løftet de minste mediene har hatt i produksjonstilskuddet de siste åra, blir videreført og styrket ytterligere i de fireårige styringssignalene. Departementet bør vurdere om det bør tydeliggjøres at det etableres atskilte rammer.

Disse medlemmer viser til kulturministerens mediepolitiske redegjørelse til Stortinget 26. april 2022 hvor hun sa:

«Medier er en forutsetning for ytringsfrihet og demokrati. Regjeringas mål er å sikre sterke norske medier og å legge til rette for at alle grupper i samfunnet har tilgang til et godt medietilbud.»

Mediebransjen peker på at det er en sentral utfordring å sørge for nødvendig kompetanse i mediehusene. Disse medlemmer ber derfor regjeringen om å ta inn styrking av kompetanse som et fireårig styringssignal, både gjennom økt støtte til miljøer som Institutt for journalistikk og Senter for undersøkende journalistikk og som en mulig del av en utvidet innovasjons- og utviklingstilskuddsordning.

Disse medlemmer viser til at unge i mindre grad enn andre forholder seg til nyheter. I et demokrati-perspektiv er det viktig at alle grupper i samfunnet har informasjon, slik at de kan delta i en faktabasert samfunnsdebatt. Disse medlemmer ber derfor regjeringen i dialog med mediebransjen utrede ulike ordninger som kan stimulere til at mediene i større grad når de unge med sine tilbud.

Disse medlemmer viser til innspillet fra Norsk Journalistlag, der de oppfordrer til å utrede et tilbud for å sikre uavhengig redaktørstyrt journalistikk til unge borgere. Disse medlemmer slutter seg til dette og mener det er av avgjørende betydning for å sikre en opplyst befolkning.

Disse medlemmer viser til Medietilsynets konklusjon om at det bør opprettes en ny egen driftsstøtteordning for lokalradio med egne redaksjonelt ansatte. Formålet vil være å styrke den løpende journalistiske produksjonen av nyheter, aktualitet og samfunnsdebatt i disse mediene.

Disse medlemmer merker seg at departementet ikke vil følge opp anbefalingen fra Medietilsynet. Disse medlemmer ber departementet revurdere denne konklusjonen og komme tilbake til Stortinget på egnet vis.

5.1.2.3 Styringssignaler for årene 2024–2026 for NRK

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å videreføre bevilgningen til NRK justert for pris- og lønnsvekst i årene 2024–2026.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, vil fremheve NRKs viktige rolle som allmennkringkaster og viser blant annet til Medietilsynets rapport om NRK, som konkluderer med at de oppfyller allmennkringkastingsoppdraget sitt på en god måte.

Flertallet er opptatt av å sikre et godt mediemangfold i Norge, der NRK er en viktig aktør og NRKs regionkontorer bidrar til god tilstedeværelse i hele landet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at høringsinstansenes innspill til NRKs plikter på musikkfeltet bør bli lyttet til. Disse medlemmer mener kravet om minst 40 pst. norsk musikk bør utvides til å gjelde alle NRKs radiokanaler så raskt som mulig, og viser til at departementet selv varsler at dette kan bli et krav i neste forvaltningsperiode.

5.1.2.4 Kommersiell allmennkringkasting

Komiteen viser til at regjeringen i proposisjonen foreslår rammene for kunngjøringen av en ny avtale for kommersiell allmennkringkasting på TV.

Komiteen merker seg at det over lengre tid har vært lagt til rette for en kommersiell allmennkringkasting på TV.

Komiteen viser til at det i dagens avtale for kommersiell allmennkringkaster gis økonomisk kompensasjon for lokalisering utenfor Oslo, for produksjon og distribusjon av nyheter, for innhold for barn og unge og for norsk drama.

Komiteen viser til viktigheten av at det finnes et alternativ til NRK som produserer og sender riksdekkende nyheter utenfor Oslo. Krav om lokalisering av allmennkringkasterens tilstedeværelse og virksomhet utenfor Oslo sikrer geografisk spredning av redaksjonelle kontorer og bidrar til en bredde i utvalg av tema, vinklinger og formidling. Komiteen viser til Medietilsynet i sin evaluering av allmennkringkasteroppdraget, og tilsynets vurdering av utformingen av lokaliseringskravene, og slutter seg til vurderingen av at

«en større organisasjon og redaksjonell virksomhet rundt nyhetsproduksjonen bidrar til å tydeliggjøre den kommersielle allmennkringkasterens identitet og merkevare som hjemmehørende utenfor Oslo».

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener samtidig at minimumskravene til allmennkringkasterens tilstedeværelse utenfor nyhetsre-

daksjonen må utformes slik at de gir insentiv til å effektivisere og modernisere virksomheten og møte publikums forventninger til tjenesteutvalg og kvalitet, blant annet i utviklingen av den audiovisuelle medietjenesten. Disse medlemmer viser i den forbindelse til at TV 2 gjennom allmennkringkasteravtalen har etablert en omfattende virksomhet i Bergen som ikke er omfattet av lokaliseringskravene, og at dette har bidratt til positive ringvirkninger, blant annet etableringen av medieklyngen Media City Bergen (MCB).

Disse medlemmer ber derfor regjeringen vurdere om hensynet til tilstedeværelse utenfor Oslo kan ivaretas på en bedre måte enn i dag, for eksempel gjennom volumkrav kombinert med tildelingskriterier.

Disse medlemmer viser til at når det gjelder kompensasjon for nyhetsproduksjon i avtalen, fremgår det ikke klart om regjeringen fremdeles ønsker å begrense dette til produksjon for lineær TV, eller om man også har vurdert kompensasjon for ikke-lineær nyhetsproduksjon. Regjeringen skriver om dette at det vil bli avklart før kunngjøringen av en ny avtale.

Det kan virke som om regjeringen ser det som mindre viktig om nyhetsstøtte til en kommersiell allmennkringkaster bare skal gjelde lineær TV eller audiovisuell nyhetsproduksjon generelt. Disse medlemmer mener det sentrale er om departementet har vurdert hvordan dette virker inn på mediemarked og ikke minst hvilke målgrupper man når ut til, og forventer at dette blir en del av vurderingene.

Disse medlemmer vil særlig påpeke at et absolutt krav om at programmer rettet mot barn og unge må sendes lineært på allmennkringkasterkanalen, vil virke kostnadsdrivende og er lite effektivt for å oppnå formålet. En åpning for å publisere allmennkringkasterinnhold digitalt vil styrke de overordnede formålene med kommersiell allmennkringkasting. Disse medlemmer ber derfor regjeringen om å presisere i utlysningen at oppfyllelse av programforpliktelsene knyttet til barn og unge bør kunne skje gjennom direkte publisering på allmennkringkasterens audiovisuelle bestillingstjeneste.

Komiteens medlem fra Venstre viser til statens egne lovfesta språkpolitiske ambisjoner. Både Medietilsynet, Noregs Mållag og Språkrådet mener at en ny avtale om kommersiell allmennkringkasting bør ha sterkere språkpolitiske føringer i tråd med at språkløven fastslår at det offentlige har et særlig ansvar for å fremme nynorsk.

Dette medlem ber derfor regjeringen om å legge inn bruk av begge målformer som et av tildelingskriteriene i utlysningen, slik at staten ivaretar sine språkpolitiske forpliktelser og søkerne gis insentiver til å forplikte seg til konkrete krav til bruk av begge målformer.

Komiteen viser til at det i proposisjonen ikke konkluderes om behovet for en avtale om kommersiell allmennkringkasting på radio. Regjeringen varsler likevel at de vil ta stilling til dette i løpet av inneværende stortingsperiode.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre forutsetter at regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte om dette spørsmålet, da en vurdering av og konklusjon om avtale om kommersiell allmennkringkasting på radio i utgangspunktet skulle ha vært behandlet som en del av denne innstillingen.

5.1.2.5 Avvikling av fritak for elektroniske nyhetstjenester i merverdiavgiftsloven

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen foreslår å avvikle mva.-fritaket for elektroniske nyhetstjenester. Flertallet viser til at de som tjener på mva.-fritaket i dag, i all hovedsak er TV-distributører og strømmetjenester som omsetter nyhetskanaler. Gjennom mva.-fritaket har disse omsatt deler av sine kanalpakker avgiftsfritt og har brukt fritaket til å redusere sin totale avgiftsbelastning ved å inkludere nyhetskanaler i sports- og underholdningspakker som selges til forbrukere. Flertallet mener dette ikke er i tråd med begrunnelsen for innføringen av mva.-fritaket, som var å støtte opp om digital nyhetsproduksjon. Flertallet er samtidig klar over at konsekvensene av omleggingen vil være store, blant annet for TV2, og vil fremheve deres viktige rolle som kommersiell allmennkringkaster.

Flertallet vil understreke at det ikke er foreslått endringer i mva.-fritaket for aviser, og at regjeringen dermed opprettholder plattformnøytraliteten mellom trykte aviser og nettaviser. Dette innebærer at nyheter i aviser, herunder elektroniske aviser, fortsatt vil omsettes avgiftsfritt. Samtidig registrerer flertallet et stort engasjement fra mediebransjen som mener at avviklingen av mva.-fritaket for elektroniske nyhetstjenester også vil få konsekvenser for nettaviser, da mva.-fritaket for aviser kun gjelder når man «i hovedsak» omsetter tekst og bilder. De mener dette vil kunne påvirke mediernes nyhetsproduksjon, særlig sett i lys av at det stadig brukes mer levende lyd og bilde i formidlingen, også av nettaviser. Flertallet fremhever at intensjonen i forslaget ikke er å hindre digitalisering og innovasjon hos norske nettaviser.

Flertallet vil fremheve mediernes viktige samfunnsrolle og myndighetenes ansvar for å legge til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale. Flertallet er opptatt av å legge til rette for at norske redaktørstyrte medier også i fremtiden kan drive nyhetsformidling, både fysisk og digitalt. Dette er særlig viktig i konkurranse med globale teknologigiganter og for å kunne utvikle

attraktive medietilbud for unge mediebrukere. Flertallet viser verbalforslaget vedtatt i finansinnstillingen og at det skal komme en vurdering av innretningen knyttet til mva.-plikten. Flertallet ser frem til en gjennomgang av konsekvensene for de redaktørstyrte mediene.

Flertallet viser til budsjettforliket.

Komiteen viser til forslag vedtatt ved behandlingen av finansinnstillingen, Innst. 2 S (2022–2023), om at

«Stortinget ber regjeringen frem mot revidert nasjonalbudsjett 2023 vurdere tiltak for å sikre at lokal- og regionalaviser ikke får begrensninger i muligheten til produksjon av video og lyd gjennom mva.-endringer.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til forslaget fra regjeringen, der det tas til orde for å oppheve merverdiavgiftsloven § 6-2 om fritak for elektroniske nyhetstjenester. Dette innebærer at man forlater prinsippet om plattformnøytralitet som Stortinget la til grunn i 2015, da fritaket avisene alltid har hatt ble gjort plattform- og teknologinøytralt. Dette prinsippet er av stor betydning for mediernes mulighet til omstilling og innovasjon og evnen til å nå ut til publikum, særlig yngre generasjoner som i stor grad baserer seg på lyd og levende bilder.

Dette vil blant annet innebære at elektroniske nyhetstjenester, som ikke anses som aviser, slik som TV-kanaler, strømmetjenester, podcast m.m., ikke vil være fritatt fra moms. Regjeringen viser videre til at elektroniske aviser ikke omfattes av forslaget i den grad disse faller inn under lovens § 6-1. Forslaget innebærer like fullt en betydelig innskrenkning av momsfritaket og en reversering av prinsippet fra 2016 om et fremtidsrettet momsfritak som skulle gi mediebedriftene mulighet for å ta i bruk ny teknologi og utvikle nye digitale nyhetstjenester. Forslaget innebærer at mediebedriftenes bruk av audiovisuelt innhold – lyd og levende bilder – heretter må skje innenfor rammene av lovens § 6-1. Denne bestemmelsen viser til at bare aviser som i hovedsak inneholder «tekst og stillbilder», er fritatt for merverdiavgift.

Den nærmere begrunnelsen for å oppheve fritaket for elektroniske nyhetstjenester er ifølge avsnitt 7.3 at fritaket er kostbart og lite målrettet mot produksjon og forbruk av nyhetsinnhold. I fortsettelsen av dette vises det til at fritaket har gitt uheldige tilpasninger ved at det brukes for «å redusere tv-distributørenes merverdiavgiftsbelastning ved omsetning av sports- og underholdningspakker». I praksis skal dette ha ført til at det gir støtte til selskaper som distribuerer TV-kanaler, noe som ikke var intensjonen bak fritaket.

Disse medlemmer er bekymret for dette forslaget og mener regjeringen heller burde beholdt fritaket og adressert de utilsiktede konsekvensene knyttet til

TV-distributørenes salg av TV-kanalpakker med utenlandske nyhetskanaler som ikke er rettet mot et norsk publikum. Disse medlemmer viser videre til innspill til finanskomiteen fra Mediebedriftenes Landsforening, hvor det fremkommer at dette kan endres gjennom å presisere fritaket for elektroniske nyhetstjenester til å gjelde for nyhetstjenester som er særlig rettet mot norske forhold eller et norsk publikum.

Komiteens medlemmer fra Høyre ber regjeringen utrede mulighetene for å avgrense fritaket for elektroniske nyhetstjenester, med sikte på å gjeninnføre dette for norske redaktørstyrte medier, og komme tilbake til Stortinget senest i revidert nasjonalbudsjett våren 2023.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å opprettholde avgiftsfritaket, men begrense det til å gjelde nyhetstjenester som er særlig rettet mot norske forhold eller et norsk publikum.

5.2 Pengespill

5.2.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil presisere at formålet med regulering av pengespill i Norge først og fremst dreier seg om å sikre at spill tilbys i trygge og ansvarlige former. Dessverre opplever altfor mange enkeltpersoner og familier å bli rammet av spilleproblemer.

Flertallet støtter enerettsmodellen, gjennom Norsk tipping og Rikstoto, og viser til Stortingets tilslutning til regjeringens nye pengespillov. Gjennom enerettsmodellen kan vi sikre at kunnskapen om pengespillenes negative konsekvenser brukes til å gjøre endringer og forbedringer. Det gjelder også kunnskapen om at betydelige summer som er i spill, kan øke risikoen for økonomisk kriminalitet, som hvitvasking, underslag og kampfiksing.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at det utvidede reklameforbudet for utenlandske spill betyr mindre behov for profilering av Norsk Tipping AS for å motvirke spillavhengighet i Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at Norsk Tipping AS brukte om lag 450 mill. kroner på reklame, konsulenter og profilering. Disse medlemmer mener det er rom for å kutte ned disse driftsutgiftene med 250 mill. kroner for å frigjøre spillemidler og øke potten til formålmottagerne i 2023. Dette vil for eksempel kunne skape rom for å gjeninnføre en gaveforsterk-

ningsordning som et insentiv for kunst- og kulturinstitusjoner til selv å skaffe økt privat finansiering. Det vil kunne bidra til å etablere bedre tilskuddsordninger for egenorganisert aktivitet, også tilskudd for en videreutvikling av tiltak som Stolpejakten, og til å etablere en søkbar ordning for møteplasser og arrangementer for gaming og e-sport. Det vil også kunne legge til rette for økt utbygging av nærmiljøanlegg og idrettsanlegg i kommunene og kunne øke tilskudd til inkludering i idrettslagene og utstyr for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Et annet viktig satsingsområde for idretten, arbeidet mot kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser, vil kunne styrkes ved et økt tilskudd over spillemidlene. En slik omfordeling vil også kunne brukes til å styrke samfunnsnyttige formål som f.eks. Redningsselskapet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen påse at en større andel av omsetningen til Norsk Tipping skal gå til formålmottakerne ved å redusere administrative driftskostnader til reklame, konsulenter og profilering.»

Disse medlemmer viser til at det er bred enighet om at de overordnede målene for pengespillpolitikken er å forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill, og sikre at pengespill gjennomføres på en ansvarlig og trygg måte. Disse medlemmer viser til at regjeringen i ny pengespillov og senere forskrifter gjennomfører endringer som vil svekke ikke minst frivillighetens rammebetingelser, og at endringene ikke kan begrunnes med behovet for å forebygge spilleproblemer eller for å føre en ansvarlig og trygg pengespillpolitikk.

Disse medlemmer vil vise til at Høyre og Venstre ved behandlingen av Prop. 220 L (2020–2021) Lov om pengespill beskrev hvordan det for innehaverne av tillatelse til å tilby pengespill med omsetning inntil 360 mill. kroner hadde vært vanskelig å etablere lotterier med en bærekraftig økonomi under reguleringen som gjelder for større lotterier. Bare to av innehaverne av tillatelsene var, og er, aktive – Pantelotteriet og Postkode-lotteriet. Dette har rammet aktører som UNICEF og WWF. UNICEF Norge har i sitt høringsinnspill til komiteen pekt på at barna som UNICEF Norge skal hjelpe, går glipp av millioner av kroner som kunne ha reddet veldig mange barn og deres familier. UNICEF Norge, WWF og SOS-barnebyer ønsker å kunne samarbeide for å sikre at enda flere kan nyte godt av deres arbeid, men Stortingets flertall og regjeringen setter i praksis en stopper for dette. Regjeringen har i ny forskrift for pengespilloven åpnet for at det kan tildeles inntil tre tillatelser til slike lotterier, og disse medlemmer beklager at regjeringen har gått ned fra fem til tre mulige tillatelser. Disse medlemmer mener at det er enda mer be-

klagelig at regjeringen ikke vil legge bedre til rette for at organisasjonene kan lykkes med å etablere økonomisk bærekraftige lotterier. Det er bra at det legges til rette for at flere organisasjoner kan samarbeide om lotteriene, men det er da også behov for at det totale beløpet det kan omsettes for, gjenspeiler at det er flere organisasjoner som gjør nettopp det.

Disse medlemmer vil derfor gjenta våre forslag for å bedre rammebetingelsene for organisasjonene som kan få tillatelser til å tilby slike større pengespill.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede mulighetsrommet, innenfor enerettsmodellens og EØS-rettens rammer, for heving av lotteriernes omsetningstak, sammenslåing av tillatelser og fjerning av utløpsdato på lotteritillatelser.»

Disse medlemmer vil videre vise til at det fremdeles er behov for en modernisering på lotterifeltet, noe det også ble vist til i Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. 14 S (2020–2021).

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre nødvendige endringer i regelverket for private lotterier for å legge til rette for digitale løsninger for betaling og distribusjon så snart som praktisk mulig.»

Disse medlemmer viser også til de innstramminger som er gjort i ny forskrift til pengespilloven for bingovirksomheter. Bransjen har selv ønsket å innføre sterkere tiltak for å motvirke spilleproblemer, og har i innspill til høringen av ny forskrift også foreslått tiltak som går lenger enn det regjeringen foreslo. Dette gjelder for eksempel at de ønsket en nasjonal registreringsordning, en ordning som er mer omfattende enn den regjeringen foreslo. Andre tiltak som regjeringen har valgt å innføre, svekker likevel frivillighetens inntektsmuligheter og frivillighetens muligheter til å stå på egne bein. Disse medlemmer kan ikke se at innstramminger som er gjort, kan begrunnes i verken ansvarlighetstiltak eller tiltak mot spilleproblemer.

Disse medlemmer viser til at siden 2015 har bingovirksomheten overført mer enn 1,7 mrd. kroner til over 3 000 lag og foreninger i hele landet. Bransjen har ved hjelp av Oslo Economics fått beregnet at forskriftsendringen i verste fall vil innebære at det utbetales så mye som 123 mill. kroner mindre til samfunnsnyttige formål. Dette vil gå sterkt ut over idrettslag, korps, kor, barneteater, sosiale velferdsorganisasjoner og mange andre frivillige organisasjoner. For noen vil inntektene helt kunne falle bort, for andre vil inntektene kunne reduseres. Disse medlemmer vil derfor gi en klar opp-

fordring til regjeringen om å gå i dialog med bransjen for å sørge for at nødvendige tiltak er på plass for å sikre at frivilligheten ikke rammes så sterkt økonomisk av unødvendige innstramminger.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Norsk Blindforbunds høringsnotat til komiteen, hvor de skriver om en ansvarlig og aktiv pengespillpolitikk.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at frivillige organisasjoner som har konsesjon til å selge skrapelodd, kan gjøre dette digitalt, på lik linje med Norsk Tipping. Stortinget ber også regjeringen om å sørge for at lag og foreninger kan drive bingovirksomhet.»

5.3 Gaveforsterkningsordningen

5.3.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen avvirket gaveforsterkningsordningen fra og med 1. januar 2022. Flertallet støtter regjeringen og mener det er et viktig prinsipp at det ikke skal være evnen til å tiltrekke seg privat kapital som styrer fellesskapets midler.

Flertallet viser videre til at gaveforsterkningsordningen har hatt en veldig skjev geografisk fordeling som bidrar til å skape økt ulikhet i kulturtilbudet i landet. Samtidig vil flertallet understreke at ved avvikling av gaveforsterkningsordningen er midlene omdisponert innenfor kulturens andel av spillemidlene og brukes til det beste for lokalt og regionalt kulturliv.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at gaveforsterkningsordningen siden den ble innført i 2014 og frem til den ble avvirket av den rødgrønne regjeringen, var en stor suksess. Disse medlemmer mener at gaveforsterkningsordningen har fungert som en demokratisering av kulturlivet ved at private donerte til kunst og kultur som de fant verdifull i sitt lokalsamfunn. Staten stilte så opp med inntil 25 pst. av det private bidraget. Ordningen utløste private initiativ til finansiering for kulturlivet for betydelige summer hvert eneste år, søkermassen var stor og over 300 institusjoner mottok midler fra ordningen. Tildelingene viste stor bredde, og det var kulturaktører fra samtlige fylker i hele Norge som fikk penger gjennom ordningen. Rundt 2 500 små og store tiltak har mottatt over 2,6 mrd. kroner siden ordningen ble etablert.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at gaveforsterkningsordningen har bidratt til at flere av de private fondene og stiftelsene som har

vært viktige aktører for kulturlivet i lang tid, ble tilgjengelige for mange flere aktører enn tidligere.

Dette medlem viser til at Kultur- og likestillingsdepartementet bekrefter at private donasjoner har økt betraktelig etter at ordningen ble innført. Et estimat viser at donasjoner har utgjort 2,6 mrd. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre gaveforsterkningsordningen.»

5.4 Endringer i arbeidsmiljøloven og følger for kultursektoren

5.4.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Prop. 131 L (2021–2022) Endringer i arbeidsmiljøloven m.m. (inn- og utleie fra bemanningsforetak) og til de respektive partiers merknader i Innst. 108 L (2022–2023), hvor det står:

«Flertallet vil understreke adgangen i arbeidsmiljøloven til direkte, midlertidige ansettelser, jf. § 14-9 (2) bokstav a. Likevel vil flertallet anmode regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet om å vurdere hvorvidt event-/arrangementsbransjen har behov for et unntak for tidsbegrenset innleie. Flertallet vil videre understreke at dersom det gis et slikt unntak, må det for denne bransjen foreligge samme generelle krav til godkjenning av bemanningsforetaket som for andre bemanningsforetak.»

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Prop. 131 L (2021–2022) Endringer i arbeidsmiljøloven m.m. (inn- og utleie fra bemanningsforetak) jf. Innst. 108 L (2022–2023). Dette medlem viser til den sterke motstanden mot forslaget i størsteparten av arbeidslivet. For virksomheter i kultursektoren vil forslaget gi store utilsiktede negative konsekvenser. Disse ble behørig belyst i høringsrunden, uten at regjeringen har besvart kritikken. Dette medlem viser til Fremskrittspartiets merknad i innstillingen, hvor det står:

«Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker også å understreke hvordan dette vil slå hardt ut for kulturbransjen. De som driver med event og arrangementer ansetter på korte kontrakter, og hvis de ikke har tilgang til god arbeidskraft via bemanningsbyrå, vil det, i ytterste konsekvens, føre til mer løsarbeid og i verste fall mer sosial dumping i kulturbransjen.»

5.5 Nedsatt funksjonsevne

5.5.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket og til

merknader og forslag under rammeområde 7 som behandles i budsjettinnstillingen fra arbeids- og sosialkomiteen, Innst. 15 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett under ramme 7, hvor det foreslås å øke tilskuddsordningen til tiltak som kan bedre levekårene og livsvilkårene til personer med funksjonsnedsettelse, med 2,5 mill. kroner. Altfor mange opplever hindringer i hverdagen, manglende tilrettelegging og muligheter for å delta på like vilkår på skole, i arbeidslivet og på fritiden. Disse medlemmer mener at det er behov for å bedre tilskuddsordningen for tiltak som kan bedre levekårene og livskvaliteten til personer med funksjonsnedsettelse. Mange gode tiltak har fått støtte de senere årene, og det er viktig å stimulere til tiltak som medvirker til debatt og holdningsendringer, som kan skape deltakelse og generere og spre kunnskap. Det er også viktig å støtte tiltak som direkte kan bedre levekårene og livskvaliteten til personer med funksjonsnedsettelse.

Disse medlemmer vil også vise til at Høyre i sitt alternative budsjett under ramme 7 har foreslått en økning på 1,5 mill. kroner til TV BRA slik at de kan lage tilrettelagte valgsendinger av og for utviklingshemmede ved kommune- og fylkestingsvalget i 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener det er et viktig mål med mer mangfold og representasjon i ordinære medier, men at det samtidig er behov for egne kanaler og programmer. TV BRA er en tv-kanal for og med personer med utviklingshemming som ivaretar dette på en god måte. Disse medlemmer mener det er viktig at personer med utviklingshemming blir sett og hørt og har et talerør som løfter deres saker og legger til rette for deltakelse på lik linje med andre. TV BRA er en viktig aktør for å synliggjøre personer med utviklingshemming, som ellers er underrepresentert i media og har liten anledning til å uttale seg på egne vegne. Regjeringen Solberg ga TV BRA en tilleggsbevilgning for å lage egne valgsendinger i 2021. Disse sendingene ble en suksess, og TV BRA ønsker å videreføre dette nybrottsarbeidet med egne valgsendinger ved valget i 2023. Det er viktig at utviklingshemmede får delta ved valg, og det er nødvendig at TV BRA får styrket sitt arbeid for å kunne ivareta dette viktige samfunnsoppdraget.

Disse medlemmer ønsker at flere skal inkluderes i arbeidsfellesskapet, og vil vise til det viktige arbeidet som Helt Med bidrar med for mangfold og inkludering ved at personer med utviklingshemming også blir inkludert i det ordinære arbeidslivet. Disse medlemmer støtter Helt Meds arbeid for at personer med utviklingshemming skal få samme muligheter som andre til å velge blant jobber de er interesserte i, oppleve at

de gjennom deltakelse i arbeidslivet er inkludert og deltagende i samfunnet på lik linje med andre, og oppleve at de er til nytte for andre. Disse medlemmer ønsker at flere personer med utviklingshemming skal få oppleve mestring og inkludering i arbeidslivet, og vil legge til rette for at Helt Med skal kunne bidra til dette gjennom å sikre den nødvendige oppfølgingen arbeidstakerne trenger fra jobbspesialister.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil her også vise til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett under ramme 7 foreslår en økning med 5 mill. kroner til Helt Med.

6. Forslag fra mindretall

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen påse at en større andel av omsetningen til Norsk Tipping skal gå til formålmottakerne ved å redusere administrative driftskostnader til reklame, konsulenter og profilering.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gjennomføre nødvendige endringer i regelverket for private lotterier for å legge til rette for digitale løsninger for betaling og distribusjon så snart som praktisk mulig.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen utrede mulighetsrommet, innenfor enerettsmodellens og EØS-rettens rammer, for heving av lotterienes omsetningstak, sammen slåing av tillatelser og fjerning av utløpsdato på lotteri-tillatelser.

Forslag fra Høyre og Fremskrittspartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023 redegjøre for Stortinget hvordan kristenretten 1 000 år skal markeres.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en vurdering av prosjektet The Whale og mulige statlige bidrag til prosjektet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023.

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen opprette en ordning for etablerte scenekunstkompanier, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024, og at dette sees i sammenheng med etablering av regionale kulturfond.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av å gjøre Arktisk Filharmonik til et nasjonalt orkester på linje med Oslo-filharmonien og Bergen Filharmoniske Orkester.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen utrede et lovkrav om teksting av alle filmer som vises på kino.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 med forslag til endring av mva.-kompensasjonsordningen for idrett, frivillighet og kultur slik at den blir regelstyrt istedenfor rammebevilget.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen legge frem sak om å aktivt redusere etterslepet i finansieringen av idrettsanlegg over spillemidlene og at mva.-kompensasjonsordningen på kap. 315 post 82 rettighetsfestes.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen legge frem sak om at in-sentivordningen for å få utenlandske filmproduksjoner til Norge omlegges til en regelstyrt ordning.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen sikre lokalradioene forutsigbarhet for sin distribusjon og eventuelle offentlige støtte.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen sikre at frivillige organisasjoner som har konsesjon til å selge skrapelodd, kan gjøre dette digitalt, på lik linje med Norsk Tipping. Stortinget ber også regjeringen om å sørge for at lag og foreninger kan drive bingovirksomhet.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre gaveforsterkningsordningen.

Forslag fra Venstre:*Forslag 15*

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en provenytnøytral omlegging av barnetrygden, innenfor foreslåtte rammer, der barnetrygden økes og skattlegges.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen foreslå en tilsagnsfullmakt til prosjektet The Whale på Andenes, med oppstart i 2024.

7. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding for rammeområdene 2 og 3 fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 2

(Familie, forbruker, kirke og trossamfunn)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
Utgifter			
800	Barne- og familiedepartementet		
	1 Driftsutgifter.....	158 968 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	10 405 000	
	50 Norges forskningsråd.....	42 107 000	
840	Tiltak mot vold og overgrep		
	21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og kap. 846 post 62	20 521 000	
	61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	115 617 000	
	70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858 post 1</i>	134 142 000	
	73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, <i>kan overføres</i>	36 874 000	
841	Samliv og konfliktløsning		
	21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	12 676 000	
	22 Opplæring, forskning, utvikling mv.....	7 254 000	
	23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	5 627 000	
	71 Bidragsforskott.....	675 000 000	
842	Familievern		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	384 615 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	25 266 000	
	70 Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	249 439 000	
843	Adopsjonsstøtte		
	70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	9 500 000	
844	Kontantstøtte		
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 216 510 000	
845	Barnetrygd		

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	20 230 000 000	
846	Familie- og oppveksttiltak		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71</i>	41 545 000	
	61 Tilskudd til inkludering av barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>	664 430 000	
	62 Utvikling i kommunene.....	56 423 000	
	70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	179 819 000	
	71 Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	73 036 000	
	79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	11 292 000	
847	EUs ungdomsprogram		
	1 Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 081 000	
848	Barneombudet		
	1 Driftsutgifter.....	23 092 000	
853	Barneverns- og helsenemndene		
	1 Driftsutgifter.....	243 331 000	
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21 Spesielle driftsutgifter	57 021 000	
	22 Barnesakkyndig kommisjon.....	15 072 000	
	23 Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan nyttes under post 72</i>	56 574 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	61 Utvikling i kommunene.....	70 475 000	
	62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	27 420 000	
	71 Utvikling og opplysningsarbeid mv.....	39 204 000	
	72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	119 784 000	
855	Statlig forvaltning av barnevernet		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	4 210 381 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 622 000	
	22 Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	2 784 766 000	
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	1 Driftsutgifter.....	122 986 000	
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten		
	1 Driftsutgifter.....	613 810 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	20 748 000	
860	Forbrukerrådet		
	50 Basisbevilgning	85 889 000	
	51 Markedsportaler	30 277 000	
862	Stiftelsen Miljømerking i Norge		
	70 Driftstilskudd.....	15 583 000	
865	Forbrukerpolitiske tiltak		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 949 000	
	50 Forskning og undervisning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 380 000	
	70 Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 730 000	
	79 EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	7 093 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
868	Forbrukertilsynet		
	1 Driftsutgifter.....	128 388 000	
880	Den norske kirke		
	70 Rammetilskudd til Den norske kirke	2 393 344 000	
	71 Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet.....	112 921 000	
881	Tilskudd til trossamfunn m.m.		
	21 Spesielle driftsutgifter	8 632 000	
	70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	1 008 533 000	
	77 Nasjonaljubileet 2030.....	5 150 000	
	78 Ymse faste tiltak.....	16 224 000	
882	Kirkebygg og gravplasser		
	60 Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i>	118 744 000	
	61 Tilskudd til fredete og verneverdige kirkebygg, <i>kan overføres</i>	38 945 000	
	70 Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	13 465 000	
2530	Foreldrepenger		
	70 Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	24 690 000 000	
	71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	750 000 000	
	72 Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	610 000 000	
	73 Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	41 000 000	
Totale utgifter			62 895 680 000

Inntekter

3841	Samliv og konfliktløsning		
	1 Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	25 381 000	
	70 Refusjon fra bidragspliktige.....	190 000 000	
3842	Familievern		
	1 Diverse inntekter	828 000	
3847	EUs ungdomsprogram		
	1 Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000	
3855	Statlig forvaltning av barnevernet		
	1 Diverse inntekter	3 392 000	
	2 Barnetrygd	3 959 000	
	60 Kommunale egenandeler.....	2 566 885 000	
3856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter.....	121 979 000	
3858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten		
	1 Diverse inntekter	544 000	
3868	Forbrukertilsynet		
	2 Tilskudd	2 629 000	
Totale inntekter			2 921 561 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 847 post 1	kap. 3847 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 for 2023 kan betale ut barnetrygd til barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 6 år med 1 676 kroner i måneden fra 1. januar til og med 28. februar. Dette tilsvarer 20 112 kroner per år. Fra 1. mars til 31. desember 2023 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet betale ut barnetrygd til barn i alderen 0 til og med måneden før fylte 6 år med 1 723 kroner per barn per måned. Dette tilsvarer 20 676 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2023 betale ut barnetrygd til barn i alderen 6 år til og med måneden før fylte 18 år med 1 054 kroner i måneden fra

1. januar til og med 28. februar. Dette tilsvarer 12 648 kroner per år. Fra 1. mars til 31. desember 2023 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet betale ut barnetrygd til barn i alderen 6 år til og med måneden før fylte 18 år med 1 083 kroner per barn per måned. Dette tilsvarer 12 996 kroner per år.

Utvidet stønad til enslige forsørgere utbetales med 1 054 kroner per måned fra 1. januar til og med 28. februar 2023. Dette tilsvarer 12 648 kroner per år. Fra 1. mars 2023 til og med 31. desember 2023 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet utbetale utvidet barnetrygd med 2 489 kroner per måned. Dette tilsvarer 29 868 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg. Dette tillegget gjelder per enslige forsørgere, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger. Småbarnstillegget blir utbetalt med 660 kroner i måneden fra 1. januar til og med 28. februar 2023. Dette tilsvarer 7 920 kroner per år. Fra 1. mars 2023 til og med 31. desember 2023 utbetales småbarnstillegget med 678 kroner per måned. Dette tilsvarer 8 136 kroner per år.

IV

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2023 i henhold til lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan betale ut kontantstøtte med disse beløpene for barn i alderen 13–23 måneder:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i pst. av full sats	Kontantstøtte per barn i alderen 13–23 måneder
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

V

Sats for engangsstonad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2023 i henhold til lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan betale ut 90 300 kroner per barn i engangsstonad ved fødsel og adopsjon.

B.

Rammeområde 3
(Kultur og likestilling mv.)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
Utgifter			
300	Kultur- og likestillingsdepartementet		
	1 Driftsutgifter.....	184 961 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	1 180 000	
	78 Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	10 380 000	
	79 Til disposisjon	12 200 000	
315	Frivillighetsformål		
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ...	10 230 000	
	60 Tilskudd til frivilligsentraler.....	221 280 000	
	61 Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser	770 000 000	
	70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 025 000 000	
	73 Tilskudd til studieforbund m.m.	171 165 000	
	75 Herreløs arv til frivillige organisasjoner.....	7 415 000	
	78 Frivillighetstiltak.....	21 350 000	
	82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.....	300 000 000	
	86 Idrettstiltak.....	35 080 000	
320	Norsk kulturråd		
	1 Driftsutgifter.....	199 202 000	
	51 Fond for lyd og bilde.....	49 080 000	
	55 Norsk kulturfond	936 910 000	
	71 Statsstipend	6 600 000	
	72 Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	266 620 000	
	73 Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	167 330 000	
	74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.....	353 405 000	
	75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	285 415 000	
322	Bygg og offentlige rom		
	1 Driftsutgifter.....	29 491 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	41 140 000	
	50 Kunst i offentlige rom	11 750 000	
	70 Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	476 600 000	
323	Musikk og scenekunst		
	1 Driftsutgifter.....	100 556 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 046 000	
	22 Forsvarets musikk.....	52 745 000	
	60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge.....	23 830 000	
	70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner.....	2 673 595 000	
325	Allmenne kulturformål		
	1 Driftsutgifter.....	76 079 000	
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ...	28 389 000	
	52 Norges forskningsråd.....	15 205 000	
	71 Kultur som næring	20 940 000	
	72 Kultursamarbeid i nordområdene	13 130 000	
	73 Bodø – Europeisk kulturhovedstad 2024.....	33 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	97 900 000	
	78	Barne- og ungdomstiltak.....	60 045 000	
	82	Nobels Fredssenter	35 330 000	
	86	Talentutvikling.....	55 235 000	
326		Språk- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter.....	771 155 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 188 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	55 838 000	
	73	Språktiltak.....	35 365 000	
	74	Det Norske Samlaget.....	22 065 000	
	75	Tilskudd til ordboksarbeid.....	13 790 000	
	80	Bibliotek- og litteraturtiltak	96 290 000	
327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.		
	1	Driftsutgifter.....	78 053 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 410 000	
	70	Utenlandske krigsgraver i Norge.....	4 095 000	
	71	Tilskudd til regionale pilegrimssentre.....	8 630 000	
328		Museer m.m.		
	70	Det nasjonale museumsnettverket.....	2 299 840 000	
	78	Andre museums- og kulturverntiltak	83 375 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter.....	414 658 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 971 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 610 000	
	78	Arkivtiltak.....	9 610 000	
334		Film- og dataspillformål		
	1	Driftsutgifter.....	126 449 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 998 000	
	50	Filmfondet	625 550 000	
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i>	39 500 000	
	73	Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i>	114 620 000	
	75	Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i>	20 060 000	
	78	Film- og dataspilltiltak	30 725 000	
335		Medieformål		
	1	Driftsutgifter.....	59 277 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 956 000	
	70	Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting.....	135 000 000	
	71	Mediestøtte	461 985 000	
	73	Medietiltak.....	22 530 000	
	74	Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i>	22 240 000	
	79	Norsk rikskringkasting AS – NRK	6 819 970 000	
337		Kompensasjons- og vederlagsordninger		
	70	Kompensasjon for kopiering til privat bruk	54 600 000	
	71	Vederlagsordninger mv., <i>kan overføres</i>	260 430 000	
339		Pengespill, lotterier og stiftelser		
	1	Driftsutgifter.....	96 333 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 282 000	
350		Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter.....	26 496 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
351	Likestilling		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70...</i>	20 659 000	
	70 Tilskudd til likestilling	54 165 000	
	72 Kjønn- og seksualitetsmangfold.....	37 750 000	
	73 Likestillingssentre.....	22 060 000	
353	Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50 Basisbevilgning.....	50 195 000	
1429	Riksantikvaren		
	1 Driftsutgifter.....	153 620 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	31 977 000	
	22 Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i>	30 361 000	
	60 Kulturminnearbeid i kommunene	8 824 000	
	70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	39 026 000	
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	142 759 000	
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	58 554 000	
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	59 072 000	
	74 Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	70 605 000	
	75 Tilskudd til fartøyvernsentrene, <i>kan overføres</i>	15 557 000	
	77 Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	8 446 000	
	79 Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	53 372 000	
1432	Norsk kulturminnefond		
	50 Til disposisjon for kulturminnetiltak.....	124 638 000	
Totale utgifter			23 842 393 000

Inntekter

3300	Kultur- og likestillingsdepartementet		
	1 Ymse inntekter	96 000	
3320	Norsk kulturråd		
	1 Ymse inntekter	4 676 000	
3322	Bygg og offentlige rom		
	1 Ymse inntekter	149 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	34 342 000	
3323	Musikk og scenekunst		
	1 Ymse inntekter	372 000	
	2 Billett- og salgsinntekter m.m.	31 040 000	
3325	Allmenne kulturformål		
	1 Ymse inntekter	2 341 000	
3326	Språk- og bibliotekformål		
	1 Ymse inntekter	22 675 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	17 564 000	
3327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.		
	1 Ymse inntekter	33 130 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	4 426 000	
3329	Arkivformål		
	1 Ymse inntekter	2 341 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	5 505 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
3334	Film- og dataspillformål		
	1 Ymse inntekter	6 439 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	7 412 000	
3335	Medieformål		
	2 Inntekter ved oppdrag.....	3 120 000	
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	2 Gebyr – lotterier	8 695 000	
	4 Gebyr – stiftelser.....	180 000	
	7 Inntekter ved oppdrag.....	7 539 000	
4429	Riksantikvaren		
	2 Refusjoner og diverse inntekter.....	2 303 000	
	9 Internasjonale oppdrag	4 023 000	
Totale inntekter			198 368 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 2
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 2
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 327 post 1	kap. 3327 post 1
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 2
kap. 339 post 1	kap. 3339 postene 2 og 4
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
322	Bygg og offentlige rom	
	50 Kunst i offentlige rom	5,8 mill. kroner

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
	70 Nasjonale kulturbygg	488,7 mill. kroner
334	Film- og dataspillformål	
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	100,0 mill. kroner

IV

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

- det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner, skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.
- fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera og Ballett, Det Norske Teatret, Musikkelskapet Harmonien, Nationalteatret og Oslo-Filharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2023 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

VIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

IX

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1429	Riksantikvaren	
	70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	56,0 mill. kroner
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap	34 mill. kroner
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	11 mill. kroner

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	12 mill. kroner
	74 Tilskudd til fartøyvern	19 mill. kroner
	75 Tilskudd til fartøyvernentrene	1,5 mill. kroner
	77 Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet	4 mill. kroner
	79 Tilskudd til verdensarven	20 mill. kroner

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 9. desember 2022

Grunde Almeland

leder og ordfører

